

Délibáb

30
fillér

Rozgonyi
fev.

ÁGHY ERZSI

I. évfolyam 15. szám

Budapest 1929. április 13.

Most jelent meg

Szimpatikus cselekedet volt Bourdel részéről, hogy noha francia s noha vígjátékot írt, mégse szerepeltet hálószobát, hogy darabjában a házasság-törésről csak beszéljenek, de nem teszik meg s hogy általában láthatólag mélyebbre akar nyúlni, mint azt honi- és kartársai tenni szokták.

(Egy fiatal íróról szól a Most jelent meg, akil a véletlenek sorozata máról

holnapra a Zola-díj nyertesévé, híres és gazdag emberré tesz. Kiadója hatalmas előlegekkel látja el, hogy újabb regény megírására serkentse. — az újabb regény azonban nem akar megszületni. Mare, a fiatal író nem talál témát. Moscat, a nagy kiadó erre összehívja Jacqueline-t, Mare feleségét és Maréchalt, a másik regényíró. Azt reméli, hogy az így kialakuló helyzetek

kellő tápot fognak adni Mare fantáziájának. Azonban más történet: az asszony csakugyan belészereget Maréchalba és komoly családi dráma tör ki, amelynek vége az, hogy Mare és felesége elhagyják a Moscat-villát és Jacqueline szüleihez utaznak.

A harmadik felvonásban a fiatal pár ismét párizsi lakásán van: az írás láza elmúlik, a férj megint a minisztériumba jár s adósságaik növekszenek. Maréchal és Bourguine, az öreg házi barát feldolgozták a házaspár drámáját regénnyé és darabbá. Az asszony mindkettőjükből kiábrándul s férjében talál vigasztalást, aki nem csinált üzletet családi életükből — ekkor kiséül, hogy a férj is megírta bizony ezt a témát kétkötetes új regényében, amelyet minisztériumi hivatalos órái alatt fejezett be és így újra és most már végleg író marad.)

Pelheő Attila és N. Tasnády Hona
Kamara Színház — Most jelent meg — (Áldor fotó)

Uray Tivadar
Kamara Színház — Most jelent meg (Áldor felvétele)

A darab olyan pompásan indul, hogy a néző azt hiszi: a szezon legsikerültebb vígjátékával áll szemben. Első felvonása bővelkedik az éles helyzetekben: izgató, mulatságos, szellemes, fokozódik az irama és csattanója van. Szinte érezni lehet előre, hogy ez után a remek start után gyengülnie kell a darabnak. Ugy is történik: a második felvonásban lényegesen lanyhul az író irama, már mindössze néhány jó mondatra szorítkozik, a harmadikra pedig egészen ellaposodik. A darab azonban még ezzel az esésével is jó munka: abszolút biztosan van végigvezetve, logikus, feleslegességektől ment és a darab kerekeli simán gördülnek a párizsi színpadtechnika finom olajában.

S magasan a francia bohózáti színvonal fölé emeli szatirája, amellyel ugyan nem bánt, de egypár fonákságot élesen megvilágít. A darab sikerét az is valószínűvé teszi, hogy a párizsi és pesti irodalmi dzsungel titkai igen hasonlatosak: a Most jelent meg története nálunk is lejátszódhatik, attól eltekintve, hogy a magyar írók valami-

Petheő Attila

Kamaraszínház — Most jelent meg
(Fotó Áldor)

Gál Gyula

Kamaraszínház — Most jelent meg
(Fotó Áldor)

vel kisebb előlegeket szoktak kiadóik-tól kapni és hogy nálunk egy-egy új szerző feltűnése és új könyv megjelenése semmiesetre se lehet okozója olyan izgalmaknak és drámai összeütközéseknek, mint E. Bourdet vígjátékában. Bohózáti lehetőségek tekintetében azonban a magyar-francia viszonyok közötti hasonlatosság félreismerhetetlen.

A Kamaraszínház előadása finoman éreztette a darab gúnyolódó élet és bohózatra hajlását. *Odry Árpád* a nagy kiadó szerepében (és mint rendező is) igen jó. A fiatal házaspárt *Uray Tivadar* és *Tasnády Ilona* játszották ötletesen. Maréchal *Petheő Attila* alakítja találó túlzásokkal. Kisebb szerepeikben pompás karakterábrázolást nyújtanak *Gál Gyula*, *Mihályffy Béla*, *Malány Antal* és *Pethes Sándor*.

Heltai Jenő fordítása elsőrangú, ízt, színt, mozgalmasságot jelent. Milyen szerencsés Párizs irodalma, hogy ilyen „adaptálókra” találó s mily kevéssé szolgál revanche-sal ezen a téren...

—thó.

Odry Árpád és N. Tasnády Ilona
Kamara Színház — Most jelent meg (Áldor felvétele)

PARNA SZUS

LIX. Lajtai Lajos

Fiatal, alig huszonkilenc esztendősen ember *Lajtai* Lajos, aki ma egyik legkeresettebb és legdivatosabb zeneszerzője Pestnek. Számai slágerként jönnek a világra, amelyeket palotáktól a kunyhóig mindenki énekel.

A siker nem szédítette el és megmaradt továbbra is közvetlennek, szerénynek, mint amilyen egész életében volt. Erről a maga mögött hagyott húsz egynéhány évről mond el most nekünk néhány kedves visszaemlékezést Lajtai Lajos. Ime:

Már egész piciny gyerekkoromban órákig el tudtam állni a zongoránk előtt és boldogan szívtam magamba a felhangzó melódiákat. Első közelebbi ismeretségem ezzel a hangszerrel kilencéves koromban történt, amikor zongorázni kezdtem tanulni. Imádtam a muzsikát, de *mindenek fölött legjobban a „Sorentói emlék” című dalt.* Vasárnap délutánoként egyedül kirándultam a ligetbe és ott az egyik zenés kávéház előtt vártam, hogy a cigány mikor zendít rá a „Sorentói emlék”-re. Ha azután ez tényleg megtörtént, mindenről elfelejtkezve úgy hallgattam, mintha az életem attól függött volna, hogy minden taktusát megjegyezsem magamnak. Egy alkalommal nagy vagyon ura voltam. Tizenkét krajcárom volt, amellyel szabadon rendelkezhettem. Megint csak kimentem a ligetbe és amikor a cigány eljátszotta a „Sorentói emlék”-et

beszaladtam a primáshoz, a markába nyomtam egész vagyonomat és megkértem, hogy játssza el még egyszer kedvenc dalomat.

Mondanom sem kell, hogy a banda nagyot nevetett rajtam, *de azért a pénzt megtartották.* Mentségükre szolgáljon, hogy becsülettel még egyszer eljátszották a „Sorentói emlék”-et.

Nem voltam azonban mindég ilyen műpártoló. Emlékszem rá, hogy hallatlan düh fogott el, amikor meg-

hallottam, hogy kiszakítanak egy nagy darab részt a Tisza Kálmán térből, hogy felépítsék a Városi Színházat. Hát hogy is ne fájt volna a szívünk, amikor pont az a terület volt a mi futballpályánk! Most már bevallhatom, hogy amikor a munkások ásni kezdték a földet,

én voltam az egyike azoknak, akik sárgolyókkal és kövekkel dobálták meg őket.

Ma persze már lelkiismeretfurdalásaim vannak emiatt, hiszen éppen itt arattam az első sikereimet.

A gimnáziumi éveimnek legnagyobb büszkesége az, hogy az intézet zenekarának én lettem a zongoristája. Itt ragadt rám a muzsika iránti szeretett, amely a színpad iránti rajongással párosulva az operett zeneszerzés felé lendített. Zeneszerzői ambícióimat nagyban elősegítette titkos egyesületünk, amely a „Kripta Egylet” nevet viselte. Mindég csak tizenhárman lehetünk a tagjai és az volt a jel-szavunk, hogy éljünk vígan, mert úgy sem soká élünk. Miután minden valamire való szövetségnek van valami indulója, én is

megkomponáltam számunkra a Kripta-indulót.

Ma már bevallhatom, hogy ez a szám ugyanolyan háttorzongató volt, mint egyesületünk címe és alapszabályai. A gimnázium elvégzése után a bécsi Közgazdasági Akadémia hallgatója lettem. Akkoriban magánhasználatra kollégáim szórakoztatására írtam néhány zeneszámot, amelyek diák-társaim körében népszerűek lettek. Ézerkilencszázhuszonegyben bált rendeztünk a Sophien Saalban, ahol a zenekar egyik szerzeményemet eljátszotta. A szám lejátszása után egy úr lépett hozzám, akiről kislát, hogy a bécsi Lyra Verlag tulajdonosa. Kijelentette, hogy *tízezer koronát hajlandó adni, ha neki adom el ennek a számnak a kiadási jogát.* Mondanom sem kell, hogy

boldogan egyeztem bele az ajánlatba és más híján egy papírszalvétán adtam elismervényt a rögtön átnyújtott honoráriumról.

Néhány hét múlva már mindenütt játszották a zsúrhasználatra készült számomat. A számból sláger lett és nemsokára három kiadást ért el.

Ezen a sikeren felbuzdulva Budapesten abbahagyott zenei tanulmányaimat folytattam és erősen kezdtem tanulni a zeneszerzést. Faképnél hagytam a Közgazdasági Akadémiát és Bécsben, majd később Berlinben táncszámokat és kis zenés darabokat írogattam. Mindezek nem elégitették ki ambíciómat, mert álmaimtól, vágyaimtól az eredmény nagyon messze állt. Hazajöttem és szüleimet, akik kereskedő emberek, a végletekig kétségbeesítetem azaz, hogy zeneszerzéssel kívánok foglalkozni akkor, amikor végzett közgazdász vagyok.

Néhány keserű esztendő következett ezután, mert szüleim minden tiltakozása ellenére megmaradtam továbbra is a kitűzött céloom mellett és kézzel-lábbal tiltakoztam az ellen, hogy — az ő fogalmuk szerint — rendes embert faragjanak belőlem. Két év múlva úgy láttam, hogy mégis csak nekik volt igazuk és

már-már majdnem beleegyeztem abba, hogy irodába járjak, amikor a Budai Színkör végre bemutatta első operettemet

„Asszonyok bolondja” címmel. Ez már valami kis eredmény volt. Írtam néhány gyermekdarabot, revüt és egy egész sereg betétszámot, többek között a „Dolly” című operettnél is. Ennek a betétszámnak „Jőjj vissza csókos ifjú nyár” volt a címe és Ferenczy Károly énekelte a harmadik felvonásba. Esténként hatszor kellett megismételni és akkoriban egész Pest énekelte.

Na — gondoltam — végre eljött az én időm is. És sürgősen operettet írtam Harmath Imrével, amelyet „Ártatlan özvegy” címen a Városi Színház mutatott be. Hallatlan nagyott bukott, talán nem is egészen ártatlanul. Ekkor kissé megijedtem, mert úgy láttam, hogy mint operettszerző nem terem számomra babér.

Minden reménytől megfosztva odaálltam szüleim elé és bejelentettem nekik, hogy „rendes” ember leszek.

Ők nevettek örömlükben, én meg éjszakákon át sirattam szétromboll illúzióimat. És ekkor egy délután a Nemzeti Színház előtt összetalálkoztam Békeffi Istvánnal. Kettőnknek a zsebében volt összesen öt fillér és azon tanakodtunk, miből lehetne valami kis pénzt csinálni. A beszélgetés eredménye az az elhatározás lett, hogy a „Mesék az írógépről” című Szomaházi regényből operettet csináltunk. Amikor bejelentettem ezt szüleimnek, ők sírtak, de én nem nevettem, mert tudtam, hogy ez a darab az utolsó mentsváram, amely ha elbukik, örökre bezárja előttem az érvényesüléshez vezető utat. Ennek a darabnak köszönhetem tehát, hogy megmaradhaltam továbbra is azon a pályán, amelyért annyit harcoltam.

A „Régi nyár” és a „Párisi Divat” után most gőzerővel dolgozom új darabomon, a „Sisters”-eken, amelyet az eredei tervtől eltérően nem a Budai Színkörnek nyújtottunk be Békeffi Istvánnal előadásra, hanem a Király Színháznak, ahol október hó folyamán lesz a premiérje. Ezenkívül egy pesti hangú zenés vígjátékon is dolgozom, amely viszont a jövő tavasszal fog színre kerülni a Magyar Színházban.

Szilágyi Ödön.

Lajtai Lajos

A bécsi OLYMPIA sorsa

A színdarabok örök ellensége: a *cenzura* hát újra lecsapott. Ezúttal ugyan véletlenségből nem nálunk, mégis a csapás, amellyel lesújtott, igen közelről érint bennünket. Nem kisebb dologról van ugyanis szó, mint hogy

Molnár Ferenc Olympiája osztrák állami színházban nem kerülhet színre

a tartalma miatt.

Emlékezetes négy mindenki előtt, hogy Molnár Ferencnek ez a minden túlzástól ment, inkább helyzetkómikumra, mint a téma merészségére alapított vígjátéka milyen nagy és osztatlan sikert ért itt el nálunk. Az ártatlan mesét igen sokan feldolgozták, gondoljunk csak vissza, hány francia vígjátékban szerepelnek, ha más néven is, ugyanazok a figurák, mint *Kovács* kapitány, *Plata* Ettingen tábornok és a többiek.

Az *Olympia* berlini bemutatóját is nagy siker kísérte, és nem vitás az, hogy ha New-Yorkban kerül publikum elé a darab, ott is nagy tetszésre talál majd. Ilyen körülmények között természetesen, hogy az osztrák fővárosban is óriási érdeklődés előzte meg Molnár legújabb darabjának bécsi premierjét. Az eredeti tervek szerint

az Olympiát a Burg-Theater mutatta volna be

és az első előadásra már minden előkészületet megtettek. A darabot kiszerepezték, kiosztották a színészeknek, próbálni is kezdték, mikor mindenki általános esodálkozására a próbákat hirtelen beszüntették és *Herterich igazgató* — a próbák folytatása helyett tárgyalásokat kezdett a szerzővel. Ezek a tárgyalások természetesen párnázott ajtók mögött folytak le, de már régen kiszivárogtak olyan hírek, hogy Molnár Ferenc Olympiájának a Burg-Theaterben való előadása nehézségekbe ütközik. Herterich igazgató a darab körül felmerült vitákat úgy próbálta elsimítani, hogy az *Olympiát levette a Burg-Theater műsoráról és azt a másik állami színház: az Akademie-Theater programjába iktatta be*. Így sem követhetett el azonban a bemutató.

Herterich igazgatónak be kellett valani, hogy *Molnár Olympiája egyáltalán nem kerülhet színre osztrák állami színházban*.

Miért? Természetes, hogy mindenkinek ajkára legelőször is ez a kérdés tolagodott. A beavatott körök erre is tudtak választ adni. A darab tudvalevően a magas arisztokrácia egyik hölgytagjának és egy magyar huszárkapitánynak szerelmi kalandjáról szól, amely Molnár instrukciói szerint a háborúelőtti osztrák udvar miliójében játszódik le. Ez a milió az, amely lehetlenné teszi a darab osztrák állami színházban való előadását. A volt császári körök ugyanis politikai kabinetkérdéssé tették a darab ügyét és összeszedve minden hatalmukat, *állást foglaltak a darab előadása ellen*. Először csak bizalmas megkeresésekkel fordultak Herterich direktorhoz és a legnagyobb diszkréció mellett közölték vele, hogy

az Olympiának eredeti formában való előadását meg fogják akadályozni.

Az indokolásuk szerint ugyanis a darabban szereplő csipős kiszólások sértik a Bécsben még nagy számban lévő császáriak érzelmeit, azonkívül pedig a darab meseje: egy arisztokrata hölgy szerelmi kalandjának leleplezése szintén a legteljesebb mértékben sérelmes volt a császári arisztokráciának jelenleg Bécsben élő tagjaira.

Herterich eleinte nem reagált ezekre a megkeresésekre, később azonban kénytelen volt meghátrálni, amikor felvetették előtte a dilemmát, hogy

vagy megváltoztatja a szerzővel egyetértően az Olympia szövegvégkönyvét, vagy pedig a „hű” eszárpártiak, ha kell tüntetés árán is megakadályozzák a darab előadását.

A Burg-Theater igazgatója mit tehetett egyebet, érintkezésbe lépett Molnár Ferencel és most már őt próbálta rávenni arra, hogy a darabot ültesse át egy más milióba, a magyar huszárkapitányból csináljon egy ezotikus alambeli katonatisztet, ugyancsak a nő

személyiségét is változtassa meg és akkor a burgszínházi előadásnak nincsen semmi akadálya. Molnár Ferenc kijelentette, hogy semmiféle változtatásra nem hajlandó és most már

ő maga intézkedett, hogy a darabot vegyék le a Burg-Theater játérendjéről.

Ezek voltak az előzményei és a kulisszatitkai annak, hogy Molnár Ferenc egyik napról a másikra

a Burg-Theater helyett Max Reinhardt bécsi színházának: a Josefstädter Theaternek adta oda az Olympiát.

A főszerepet: Olympia hercegnő szerepét, mint Berlinben is, *Darvas Lili* játssza. Anyját: *Plata Ellingen tábornoknél Hedwig Bleibtreu* alakítja. Ennek a szerepnek is igen érdekes háttere van. Bleibtreu asszony ugyanis, aki a BurgTheater tiszteletbeli tagja, figyelmeztetést kapott, hogy a császári körök nem tartják „ildomosnak”, ha ő ezen kitüntetés mellett fellép egy ilyen eszelekményt tárgyaló darabban. *Bleibtreu asszony ennek ellenére mégis elvállalta a szerepet.*

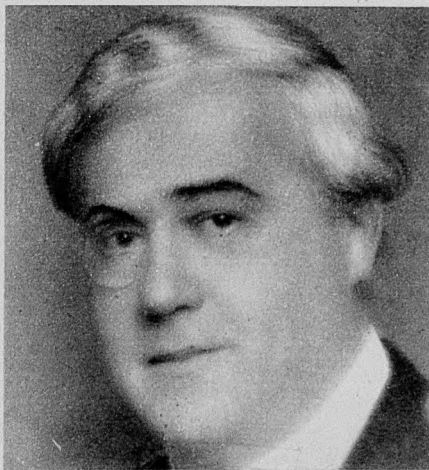
Már-már úgy látszott, hogy teljesen felborul a békés viszony a bécsi Burgszínház és Molnár Ferenc között. A utolsó pillanatban azonban *Herterich igazgató és Molnár Ferenc megkötötték a békét.* A béke ára az, hogy

Molnár Ferenc legközelebbi darabja, amely minden valószínűség szerint az Egy-kettő-három... című vígjáték lesz, a Burg-Theater színpadán kerül először színre.

Beavatott helyről vett értesülések szerint a *Délibáb* bécsi munkatársa azt jelentheti, hogy az egész tüntető akciót Molnár darabja ellen tulajdonképpen

nem is a császári körök inszenálták, hanem a bécsi és osztrák színházak.

Nincs is ennek az egész harcnak tulajdonképpen politikai háttere, mint ahogy ezt feltüntetni szeretnék, hanem egész egyszerűen az *osztrák színműírók kenyérgkérdése ez a csata*, amelyben összefogtak egymással a magyar írók ellen. A támadás csak látszólag járt sikerrel, mert hiszen nem könyvelhető el eredménynek az, hogy az Olympia egy másik bécsi színházban kerül színre és nem állami színpadon. Ők egyszer és mindenkorra lehetetlenné akarták tenni Molnár Ferencet Bécsben és *casus bellinek az Olympia meséjét tartották a legalkalmasabbnak.* Terveik nem jártak sikerrel. A Reinhardt-színház mégis csak bemutatja az Olympiát és nem kétséges, hogy a bécsi publikum, amely távol áll minden politikától akkor, ha színházba megy, éppen olyan örömmel fogja az Olympiát sikerre segíteni, mint azt a többi külföldi előadáson tették. Az intrikusok másik akciója az, hogy tudniillik Molnár Ferenc darabja ne kerülhessen színre a Burg-Theater színpadán, szintén fiaskóval végződött, mert mint

Molnár Ferenc

a legközelebbi bécsi Molnár-premiér mégis csak a BurgTheaterben lesz.

A kudarcot, amelyet a nagy hangon csatázó és népszerűségüket féltő osztrák írókat érték, talán meggyőzi majd őket arról, hogy nem harcot kell vívni a jó darab ellen, hanem — *hasonló jó darabot írni.* És a kritika jogát, a cenzurázás jogát pedig tegyék le a közönség kezébe. Ha rossz a darab, a publikum úgysem megy a színházba és ennél igazabb, ennél fájóbb cenzura nincs a világon.

Tudják ezt azok az urak, akik ezt a támadást kezdeményezték, igen jól.

Gyakorlatból.

Kivánesiak vagyunk, mit szólnának az osztrák színműíró urak, ha nálunk is hasonló fegyverekkel küzdenének ellenük a magyar szerzők. De ettől nem kell tartaniok. Ez nem fér össze a magyar lélekkel.

Riviera-express *

A Fővárosi Operettszínház most mutatta be Herczeg Géza és Katscher Róbert háromfelvonásos operettjét, a Riviera-expresszt.

* A francia Rivierán, Cannesban, az előkelő Grand Hotel des Iles Britanniquesban főszézn van. Előkelő nemzetközi társaság gyűlt egybe, köztük Xantopulos Xerxes, az X. X. Film-

Corporation vezére és H. P. Merrimen, a B. M. Film-Corporation elnöke. Itt laknak Osztrova hercegnőnek, a békebeli orosz diplomatának gyermekei is: Maggie és Bobby. Levelet írtak Xantopulosnak, hogy filmre szeretnének jutni. Xerxes vezért érdeklí Maggie grófnő és udvarolni kezd neki, de eredménytelenül, amivel a testvérek filmkarrierje el is dől. El kell hagyniok

a szállót is. Az utolsó pillanatban érkezik meg Charlie, Merrimen fia, akit Maggie sofőrnék tart. Charlie megvédi a testvéreket a hotelből való kitelepítés ellen. Xantopulos afeletti dühében, hogy konkurencének kedvéért elvették tőle lakosztályát, felülteti a hotelt egy apokrif távirattal, amely szerint Iminilli kaftán király megérkezik a szállóba. Óriási fogadtatást készítenek elő a tiszteletére, de kiséül, hogy a hotelt felültették s hogy a blamázsztól megmeneküljenek, Bobby játssza el a kaftán király szerepét. Ezalatt pedig Maggie Merrimen elé szeretne kerülni, aki azonban nem hajlandó a Rivierán egyedül utazgató fiatal hölgyekkel szóba állni, ezért Maggie a saját maga anyjának adja ki magát s kitünően kreálja szerepét. Váratlanul megérkezik azonban az igazi

Kabos Gyula

Fővárosi Operettszínház — Riviera-express (Fotó Áldor)

Halmay Tibor és Fejes Teri

Fővárosi Operettszínház — Riviera express (Foto Aldor)

rimen,
ke. Itt
béke-
kei is :
Xan-
nének
laggie
ered-
film-
yniok
Az
atban
Char-
fia,
sofőr-
harlie
vére-
való
llen.
eletti
kon-
ked-
tőle
fel-
egy
attal.
Imi-
irály
szál-
ogad-
enek
tére,
a ho-
k s
zstól
ek,
el a
zere-
edig
n elé
aki
haj-
erán
gató
kkel
zért
aga
ki
ően
Vá-
zik
gazi

anya, Osztrova hercegnő s így Maggie és Bobby színészkedése lelepleződik. Xantopoulos és Merrimen azonban felfedezik a fiatalokban a tehetséges filmsztárokat és versenyeznek, hogy melyikük nyerje meg őket. De a fiatalok nem lesznek filmszínészek, mert Maggie feleségül megy Charliehez, Bobby pedig Merrimen ál-unokahugát, Yvonne-t szökteti meg.

Herczeg Géza első színpadi műve ez a szöveg, amelyen cseppet se látszik meg, hogy első. De még mindig valahol középúton lebeg a kiverejtékezett fércmű és az elfogadható vígjáték között.

Amikor egy tehetséges író első művében se tud szabadulni a kopott tradícióktól, felvetődik a kérdés: hol késik az operettszöveg reformja?

A szöveg dialógusai elmések, viccei dísztingváltak: elárulják annak az illusztris társszerzőnek a kezevonását, akinek nevét mindenki tudja, de ő „inkognitó” akar maradni, — akárcsak Iminilli a harmadik felvonásban.

Robert *Katscher* a zeneszerző, rokonzenes munkát végzett. Tehetséges és képzett muzsikus: a jazz-zene összes elemeit ismeri, de letompítva, megfínomítva adja tovább. Valahogy inkább harmonizáló tehetség, mint alkotó. Té-

Sarkadi Aladár

Fővárosi Operettszínház — Riviera-express
(Fotó Aldor)

Ujbáry Lajos

Fővárosi Operettszínház — Riviera-express
(Fotó Aldor)

mái néha nem rázzák fel ültéből az embert (mint ahogy azt a jó jazz egyébként meg szokta tenni), de oly izléseken, egészségesen, változatosan és banalitástól mentesen találja fel őket, hogy sikerük biztos. Lassúsámai általában invenciózusabbak, mint a gyorsak. Kár, hogy erejét ő is kiadja az első felvonásban, — később nagyon elgyengül. Sikerének igen komoly részese *Ábrahám Pál*, aki frissen, ötletesen adja meg a jazz-muzsika legfontosabb kélékét, a hangszerelést.

A primadonnaszerep *Péchy Erzsi* kezeiben jó helyen van. Éneke sokkal biztosabb, mint prózája. Ugyanez mondható az új bonvivánra, *Fekete Pálra* is, akinek operettszínpadon (végre egy igazi tenor!) ritkán hallható ének-művészete nincs is kellőképpen kiaknázva. *Fejes Teri*, a szubrett, jókedvet áraszt és *Halmai Tibor*, a megtért fiú, az ügyes táncos-színész minden kellékét magával hozza. A szokottnál diszkrétebb, tehát szimpatikusabb *Sarkadi Aladár*, *Szokolay Olly*, *Kabos Gyula*, *Ujbáry Lajos*, *Harasztó Mici* és a görjők jól egészítik ki az együttest.

Sz. D.

Szokolay Oly
Fővárosi Operettszínház — Riviera-express (Fotó Áldor)

Fekete Pál *

Tíz esztendeig volt tagja az Andrassy úti Színháznak *Fekete Pál*. Ez alatt a tíz esztendő alatt föllépett operában, operettben, vígjátékban, parasztdarabban, bohózatban és mindig derekasan megállta a helyét.

Egy évvel ezelőtt *Fekete* tudvalevően egy berlini gramofónvállalat-

hoz szerződött. *Fekete* főképpen azért fogadta el ezt a szerződést, mert *anyagiilag rekompenzálni akarta magát a pesti szűkös éveikért*.

Berlinben sikerült is összeszednie magát, de azért állandó nosztalgiát érzett a pesti — hazai — színpad után.

Éppen ezért valósággal boldog volt, amikor megkapta *Faludi Sándor* sürgönyét, amely meginvitálja őt a soron következő ujdonság, a „Riviera Expressz” bonviván szerepére.

Fekete otthagytott csapat-papot s rohant haza Pestre s jelentkezett az operettszínházban.

Könnyű volt a meg egyezés. Természetesen *Fekete* most sokkal nagyobb gázsit kapott, mint amiről Pesten valaha is álmodhatott.

Hiszen most külföldről jött haza.

Megkezdődtek a próbák. Az is egészen természetes, hogy *Fekete*, aki büszke volt arra, hogy ilyen nagyszerű gárdában végre egy nagy operettszínházban játszhatik vezetőszerepet, a próbákon mindig a legpontosabban jelent meg és a legszerényebben viselkedett.

És itt kezdődött *Fekete Pál* vesszőfutása.

A próbákon, ebben az idegen, túlfűtött atmoszférában sok olyan dolog történik, amely egy más milióban alig

Fekete Pál

magyarázható meg. A bukástól való félelem megőrli az idegeket. Azonkívül ma egy operettnek a színrehozása olyan rengeteg investícióba kerül, hogy sikertelenség esetén a színházra és a színház alkalmazottaira katasztrófa várhat.

Ez magyarázza meg tehát a próbákon való idegességet, gyakran durvaságot, egymás iránt való féltékenységet, gyűlöletet, amely sokszor veszekedésekben, intrikákban robban ki. A „Riviera expressz”-ben csupa beérkezett színész játszik, ezek tehát érthetően egymást nem igen bánthatják. De itt volt *Fekete Pál*, aki szintén vezetőszerepet játszik, de aki még nem akkreditált sztár, akitől tehát mindenki félt.

Amit Fekete csinált, az senkinek sem tetszett a próbákon.

A primadonna nem akart vele játszani. Annyira ment, hogy egy ízben többek előtt ezt mondta.

— *Ezt a fiút már igazán meg kellene tanítani játszani.*

A rendezőnek ezer kifogása volt. *Nem tud mozogni*, folyton ezt hangoztatta. A komikus nem találta elég elegánsnak.

Végül a szerző azt mondta, hogy *tulajdonképpen csak énekelnie volna szabad, játszani egyáltalán nem.*

Feketének a szerepe mind jobban-jobbán összezsugorodott.

Ő aki tíz évig kedvenc színésze volt az Andrássy úti Színháznak, *minden nap összeszorított fogakkal, szinte kétségbeesetten ment a próbára* s csak a barátainak köszönhetette (akik vigasztalták), hogy nem ugrott ki az egészségből.

Nagyon keserű napok következtek. Szerencsére hamar eljött a premiér. De jó is volt, hogy hamarosan eljött, mert *Feketének* az idegei egészen biztosan fölmondták volna a szolgálatot.

A premiéren *Fekete* nagy sikert aratott, a közönség és a másnapi sajtó elismerte és teljes mértékben méltányolta.

Ugyanazon estén — a premiéren, — amikor *Feketének* sokszor kellett megjelennie a függöny előtt a közönség tapsaira, a második felvonás után *Fekete*

ketét a kollégák is egy kis háziünnepelésben, illetve *teljes rehabilitációban részesítették.*

Bohémiában, hiába, egy-kettőre változnak az érzelmek, a nézetek. A spon-tán sikeren keresztül már más színben látta mindenki *Fekete Pált.*

A primadonna, a rendező, a komikus, a szerző egymásután járultak oda *Fekete Pálhoz, melegen gratuláltak neki, ölelgették, sőt még olyanok is akadtak, akik azt mondták:*

— ... *kám, ugye, hogy megmondtam?*

Fekete persze boldog volt. Egyszeribe elfelejtett mindent. Mert hiszen ő is bohém, hamar felejt, boldog és hamar megvigasztalódik.

Nathalie Kingston amerikai filmszínésznő
(Fotó Pathe)

Férjhez megy-e Fedák Sári?

Fedák Sári az a primadonna, akiről beszélnek.

Folyton és sokat.

Itthon, Pesten. És a külföldön is. Sári Fedák majdnem olyan jó név a bécsi, berlini vagy akármelyik német város publikuma előtt, mint nálunk — a Fedák Sári neve.

A szobalányáról kuplékat zengtek, őrá magáról cipőkrémet neveztek el. Ez a népszerűség. És a nyilvánosság érdeklődése ellenőrzi minden lépését, minden cselekedetét. Amikor fellép és amikor nem lép fel. A kulisszák mögötti lépéit éppúgy a nyilvánosság érdeklődésének reflektora kíséri, mint ahogy Fedák Sári magánéletére is szörnyen kíváncsi mindenki.

Az újságok hasábos cikkeiben kommentálják a fellépéseit és a kávéházak márványasztalai mellett uzsonnakávékat hörpölve hol van jobb esemege, mint Fedák Sári toalettféje?

Természetesen, kedvenc és

állandó téma Fedák Sári házassága.

Nincs olyan esztendő, hogy egy új név fel ne bukkanna, akivel Fedákot összeházasítják. Molnár Ferentől való elválása után emlékezhetünk rá, hány név bukkant fel, mind Fedák Sárral kapcsolatban. Először volt a *hollywoodi filmbonviván*, aztán jött az azóta már Pesten élő *bécsi lapszerkesztő*, nem sokkal később a *nótaköltő ügyvéd* — végül pedig a *diplomata*.

Ezek voltak a pesti hírek. A külföld azonban nem elégedett meg ennyivel, ő még tetézte Fedák Sári férjelöltjeinek a számát. A *Neues Wiener Journal* például mint abszolút autentikus forrásból eredő értesülést közölte azt a hírt, hogy

Fedák Sári Rózsahegy Kálmánhoz megy feleségül.

A bécsi lap szerint régi, meleg barátság fűzi egymáshoz a nagy magyar primadonnát és a nagy magyar jellem-színt.

Minderre pedig Fedák Sári azzal

adott okot, hogy egy pesti újságíró előtt a maga szokott, lelkesedő modorában azt a kijelentést tette, hogy „szerelmes vagyok Rózsahegy Kálmánba”.

A Journal azonban nem elégedett meg ennyivel. Tovább folytatva Fedák Sári vonatkozó tudósításait, huszonegy órával később közölte azt is, hogy Fedák Sári és Rózsahegy Kálmán házasságának semmi akadályja nincsen, mert hiszen

a primadonna elvált — Rózsahegy pedig özvegyember.

Ezek, ugye, nem komoly dolgok. Hírlapi kaesa, blöff az egész. Fedák Sárinak soha esze ágában nem volt Rózsahegy Kálmánhoz feleségül menni Rózsahegy pedig annál is kevésbé sem vehetné Fedákot feleségül, hiszen *nős ember*, aki feleségével és gyermekeivel együtt a legharmonikusabb családi életet éli.

Ezeket a híreket Fedák Sári soha nem igyekezett megcáfolni. Hagyta, hogy írjanak, beszéljenek róla amennyit akarnak — mind jó reklám volt neki. Csak egyet cáfolt. A *diplomata*. Ez ellen a feltevés ellen kézzel-lábbal tiltakozott.

Pedig ez az egy igazán komoly.

A diplomata: báró Villani Frigyes, Magyarország párizsi nagykövete. Régi az ismeretség a primadonna és a nagykövet között és amúgy négy szem közt régóta diskuráltak már erről a házassági lehetőségről. Sok akadály volt ennek a tervnek. Most azonban, úgylátszik, mégis dülőre jutott az egész.

A hivatalos kommunikék szerint Fedák Sári a „Pista néni” sorozatos előadásainak befejeződése után Bécsbe utazott, hogy résztvegyen előbb a „Tante Rudi” próbáin, majd később az előadásain is.

Ezzel szemben megállapítható tény az, hogy Fedák Sári e pillanatban nincs Bécsben és igen kétséges az, hogy vajon kellő időben megérkezik-e az osztrák fővárosba. Fedák Sári a legpontosabb információ szerint

e pereben Párizsban tartózkodik, ahol egy kis hotelben, a legnagyobb inkognitóban vett magának lakást.

Párizsban nyolc-tíz napot tartózkodik, azután a Rivierára megy.

Fedák Sári párizsi tartózkodásáról csak a legszűkebb baráti körhöz tartozó emberei és a legközvetlenebb környezete tudott. Fedák Sári annyira ment óvatosságában, hogy még a párizsi címét sem közölte senkivel. Nem is tudják, melyik hotelben lakik.

És az, aki írni akar neki, az a magyar követségre címezza a leveleket Fedák Sári számára. Igaz, hogy egész szokatlan módon. Mert a leveleket így kell címezni Fedák Sárinak:

„Fedák Sári művésznőnek,
bárá Villani Frigyes címén.

Párizs,
15. Rue de Berry,
Magyar követség.”

Ebből látható, hogy a pesti, szűk baráti körön kívül

Van még valaki Európában, aki tudja azt, hogy Fedák Sári a hivatalos híradásokkal szemben Párizsban tartózkodik.

Csodálatosképpen ez az egy ember azonos azzal a magyar diplomatával, akinek a nevét oly sokat emlegetik a magyar primadonnával kapcsolatosan.

Igen könnyen megtörténhet, hogy Fedák Sári ezúttal — életében talán először — le fogja mondani azt a szerepet és azt a szerződést, amelyre kötelezte magát. A „Pista néni” bécsi előadásait nem fogja végigjátszani. Nem megy Bécsbe.

Nem lesz belőle Tante Rudi.
Jobb szerződést kap.
És jobb szerepet.

Tante Rudi helyett bárá Villani Frigyesné lesz belőle.

Ilyen jól még a Bús-Fekete se tud írni.

Tauber Richárdot, a kiváló német kamaraénekest, aki súlyos izületi gyulladásban szenved, Postpén járűdn kocsijából kiemelik

A Rákosi-növendékek parlamentje

Az elmúlt szerdán délután úgy hat óra tájban különös képet mutatott Rákosi Szidi színésziskolájának nagy terme. Ott, ahol még tegnap ilyenkor tizenhat és húszéves bakfisok és húszhuszonkét éves fiatalemberek lármáztak és ugrándoztak, most híres és kevésbé híres színésznők és színészek (minden korban és minden rangban) helyezkedtek el az iskola padjaiban.

Eljöttek Rákosi Szidi volt növendékei, hogy megbeszéljék, mi módon róhatják le hálájukat szeretett és kitünő mesternőjük iránt.

Az iskola agilis tanárnőjének, D. Papp Júliának volt az ötlete meghívni mindazokat a növendékeket egy értekezletre, akiket a népszerű „Szidi” tanított.

Persze csak azokat, akikből valóban színészek lettek.

Nem volt könnyű munka előkeresni az összes fölírásokat s kibetűzni azokból az ismert neveket, hiszen negyven

éve áll fönt már a színésziskola, negyven éve oktatja Rákosi Szidi a növendékeket a színi tudományokra.

A meghívók mégis csak elmentek s szerdán hat órakor benépesült a színiiskola a „régii” növendékekkel.

Sokan, nagyon sokan jöttek el. Hogy csak egy részét említsük a megjelenteknek, ott voltak Péchy Erzsi, Lábass Juci, mint akik legnagyobb karriert csináltak. (A távollévő Fedák Sári és Honthy Hanna levélben mentették ki magukat.) Vaszary Piroska, Laurisin Lajos, Bérczy Ernő, Gabányi Árpád, Dezsőffy László... sokan, nagyon sokan.

Dittrichné Papp Júlia, miután nagynehezen csendet teremtett (éppúgy zajongtak a színészek, mintha most is növendékek volnának), megnyitóbeszédében üdvözölte a megjelenteket, majd vázolta az összejövetel célját, amely szerint azt akarja, hogy a volt tanítványok méltó módon ünnepeljék meg szeretett tanárnőjük színészi életének hatvanéves, nemzeti színházi tagságának ötven- és az iskola fennállásának negyvenéves jubileumát. Sok felszólalás következett s végül is megállapodtak a következőkben:

Május hó elején a Király Színházban éjjeli előadás keretében egy kétrészes revüt fognak előadni, amelynek keretében minden volt növendék fellép. A revű alapötlete, amely szintén Dittrichné Papp Júliáé, az, hogy a volt növendékek (az első részben) bemutatják az iskola életét, amikor is mindenki „mint növendék” jön ki a színpadra. A második részben mindenki azt adja elő, amiben életének legnagyobb sikerét aratta. Ezt a részt Harmath Imre (aki Rákosi-növendék volt) fogja megírni.

Amint ebből is látható, az előadás a maga nemében egészen szenzációs lesz. Több százan vesznek benne majd részt.

A kimondott cél Rákosi Szidinek egy családi házat venni valahol a főváros környékén. Erre a pénzt az est várható jövedelmén kívül társadalmi úton fogják összegyűjteni. Fölkéri majd a kultuszminiszter és a népjóléti miniszter erkölcsi támogatását is. A memorandumot azonnal meg is szövegezték. Magát a királyszínháziestét Dr. Bánóczy Dezső és Bérczy Ernő rendezik.

Rákosi Szidi

Hühnefeld BÁRÓ MAGYAR SZINDARABJA *

A néhány héttel ezelőtt elhunyt világhírű óceánrepülő: *Hühnefeld báró* végrendeletét csak nemrégiben bontották fel. Ez a most felbontott végrendelet intézkedik Hühnefeld báró terjedelmes örökségéről, amely az anyagiakon kívül — *irodalmi értékeket is képvisel.*

Hühnefeld báró kora gyerekkorától kezdve állandóan kacérkodott az irodalommal. Első verseskönyvét már húszéves korában kiadta és egészen a háború kitöréséig gyors egymásutánban, majd minden esztendőben következett egy-egy újabb Hühnefeld verseskönyv a német könyvpiacra. Két héttel a háború kitörése előtt,

1914 nyarán mutatták be azután az első Hühnefeld színdarabot

Berlinben. Ennek az első színdarabnak jelentékeny sikere volt.

Jött a háború, Hühnefeld bevonult katonának, harcolt az összes frontokon, nem igen foglalkozhatott irodalommal. Csak nagy néha — két csata között — szedegethette elő jegyzőkönyvét. A lövészárkok mögött és

a légi támadásokra induló repülőgépek hangárjaiban született meg Hühnefeld báró második színdarabja,

amely soha nem került színre.

Ez a színdarab, amely ránk, magyarokra nézve különös jelentőséggel bír, mert a tragikus körülmények között elhalt

világhírű óceánrepülő második színdarabja — magyar műhelyben játszódik.

Hühnefeld báró, mikor óceánrepülés után *Budapestet* is meglátogatta, hosszasan beszélgetett a *Délbáb munkalársával* és már akkor említést tett arról, hogy a *legközelebbi Hühnefeld-premiér irodalmi csemege lesz — a magyaroknak.*

A darab a magyar középkorban játszódik — mesélte annak idején Hühnefeld — és egy középkori magyar várúr érdekes szerelmi regényét dolgozza fel. A hátteret

a keresztesháború és a hűbérmozgalmak lappangó tüzei világítják meg.

Úgyhogy végeredményben a szerelmi történet csak keret az akkori idők nagy problémáinak szóhoz juttatásához. *Mielőtt még egy sort leírtam volna leültem ide, Magyarországra. Nem Pesten kutattam hőseim emlékei után, hanem*

Lőcsén, ahol az ottani városi levél tárban rá is bukkantam régelesárgult iratesomókra, amelyek Bresztovszky Ferenc és felesége romantikus szerelméről beszélnek.

Hühnefeld báró

Ők a főhősei tudniillik darabomnak, amelynek ideiglenesen *A magyar vér* címet adtam.

Az óceánrepülő német báró irodalmi hagyatékának feltárása során most rá is akadtak erre a magyar drámára, amely teljesen elkészült, úgyhogy huszonnégy órán belül akár próbálható is.

A kegyeletes és hálás Németország óriási érdeklődéssel várja, figyeli és lesi: mi fog történni Hühnefeld báró darabjával. Nem vitás, hogy a darabnak — irodalmi értékétől el is tekintve — hallatlan sikere lesz a szerző személye miatt. Mert Németország soha nem fogja elfelejteni a porosz bárónak, hogy világhírű óceánrepülésével a német színeket juttatta győzelemre.

A németországi bemutató után *feltelesen elkerül hozzánk Magyarországra is Hühnefeld báró darabja.* Értesüléseink szerint Hühnefeld báró hozzátartozóival, akik egyformán örökösei az elhalt báró anyagi és irodalmi javainak,

a Vigszínház igazgatósága már tárgyalásokat is kezdett

a darab magyar fordítói és előadási jogának megszerzése érdekében.

A titokratos fordító

A Nemzeti Színház igazgatója sokoldalú tevékenységének — adassék tisztelet és elismerés. Sokfelől érik őt gáncok és sokfelől hibáztatják a politikáját sok mindenért. De azt a vádat még senki se emelte a Nemzeti Színház nagyérdemű igazgatója ellen, hogy *túlságosan foglalkoztatja a fiatal magyar tehetségeket és az állam első színházának műsorán túlságosan sok új név lenne.*

Elismerjük, hogy Hevesi igazgató úr keze különböző politikai és egyéb szempontok miatt erősen meg van kötve, amikor a bemutatóra kerülő darabok között válogat és hosszú tanácskozásoknak kell megelőznie azt a nagy eseményt, amikor a Nemzeti Színház új szerzőt, ismeretlen nevet avat.

A sajtó, állandó figyelője és krónikása a pesti színházak eseményeinek, rendszeren nem szokta szó nélkül hagyni azt, ha egy ilyen esemény megtörténik. A szerző, rendező, fordító, ha először jelenik meg neve a Nemzeti Színház színlapján, hasábos és terjedelmes nyilatkozatokat szokott adni. Sokat foglalkoznak az új tehetségekkel az újságok, ami nem is csoda, hiszen

rendszeren komoly és figyelmet érdemlő tehetséget honorál a Nemzeti Színház akkor, amikor az illető munkásságát azzal honorálja, hogy — színpadra engedi.

Most mégis megtörtént az a furcsa esemény, hogy a Nemzeti Színház legutóbbi premiérjeinek egyikével kapcsolatosan új név kerül a színház színlapjára — az új név tulajdonosa azonban mégis a legszigorúbban őrizte és őrzi még ma is inkognitóját.

Néhány héttel ezelőtt mutatták be a Nemzeti Színházban Barrie olasz írónak két hosszabblekeztetű egyfelvonásosát. Az egyik darabot a színlap szerint Zilahy Lajos fordította, „Aszszony és az írógép” című jelenetet. Zilahyt ismerjük, régi, kitűnő munkása a magyar színpadnak. A műsoron lévő másik darab — „Óreganyó katonája” — fordítójaként pedig Pongrácz Erzsébet szerepel.

Pongrácz Erzsébet új név a magyar színműirodalom történetében, ezzel a névvel még sohasem találkoztunk. *Ki ez a Pongrácz Erzsébet?* Ki az a nő, akinek — különben jólsikerült fordítását — vette igénybe a Nemzeti Színház, amikor Barrie darabjának előadására gondolt?

Fiatal? Óreg? Szőke-e vagy barna? Mindenesetre jó lenne vele találkozni egy kicsit, beszélgetni — intervjút csinálni, azon a napon, amikor *neve az ismeretlenség homályából egyszerre a Nemzeti Színház színpadára roppant.*

A kísérlet azonban teljesen meddő maradt. A riporter szándéka csütörtököt mondott.

Pongrácz Erzsébet címét ugyanis nem tudja megmondani a Nemzeti Színház titkári hivatala.

Pongrácz Erzsébetet a Nemzeti Színházban nem ismerik, őt ott soha senki nem látta.

A színház rossz nyelvei pedig

azt suttojják, hogy Pongrácz Erzsébet nem más — mint Hevesi Sándor.

a Nemzeti Színház igazgatója.

Ennek a hírnek autentikus voltát azzal igyekeznek alátámasztani, hogy *Hevesi nem akarta az „Amazon” bukása után újból a kritika keresztüzzébe állítani a nevét.* Ugy gondolta, hogy jobb lesz, ha ez a munkája csöndben, észrevétlenül siklik el a kritikusok szeme előtt és ezért választott olyan álnevet, amely egyáltalán nem feltűnő.

Hevesi igazgató úrnak — ha tényleg ő Pongrácz Erzsébet úrhölgy — igazán nem kellett szégyenkeznie, mert, valljuk be őszintén, az „Óreganyó katonája” fordítása sokkal jobb, mint az „Amazon” eredetiben.

Igaz, hogy lehetett volna még valami mást is csinálni. Odaadni egy fiatal magyar írónak, a küzködő század közül, a darabot, hogy fordítsa az le. Hadd keressen az is néhány krajcárt.

De hiszen így se baj. A fő az, hogy a fordítás valóban megfelel az összes kívánalmaknak.

A Kolozsvári Bál sátánja

A kolozsvári Nemzeti Színház pesti vendégjátéka során bemutatásra került Tabéry Géza „Kolozsvári bál” című színműve is. Mindazon darabok közül, amelyeket az erdélyi színház bemutatott, megállapíthatóan Tabéry Géza darabjának volt Budapesten a legnagyobb sikere.

Joggal merül fel a pesti publikum előtt a kérdés: *ki is ez a Tabéry Géza*. Premiér előtt megszokta a közönség, hogy a szerzők nyakra-főre nyilatkoznak; minden naplópban napvilágot látnak a *Szerző darabjáról* című hírcskek. Jelen esetben mindez elmaradt, a szerző csodálatosképpen nem nyilatkozott.

A szerző ugyanis

nem él Magyarországon.

A Délbáb nagypádi tudósítója a budapesti premiér után felkereste hát Tabéry Gézát és megkérte őt arra, beszéljen a pesti publikumnak a „Kolozsvári bál”-ról. Tabéry Géza munkatársunknak a következőket mondta:

— Szerzőket színdarabjaikról rendszeresen bemutatóelőadás előtt szokták megkérdezni. Velem, úgy látszik, ez is fordítva történt, mint sok minden, ami a „Kolozsvári bál”-hoz kapcsolódott.

Fordítva történt a „Kolozsvári bál”-al mindenekelőtt az, hogy ez az egyfelvonásosom vidékről indult s Pesten fejezte be pályafutását. Más színdarabok Pestről indulnak s vidéken folytatódnak. Ezelőtt hat évvel írtam „Szarvasbika” című regényemet. A „Kolozsvári bál”-t ennek

a regénynek egy fejezetéből kényszerítette ki

belőlem Parlagi Lajos, aki akkor Nagy-

váradon volt színiigazgató. Abban az évben Váradon, Kolozsvárt, következő évben Szegeden, Hódmezővásárhelyen, később pedig Marosvásárhelyen és más erdélyi városokban adták az egyfelvonásost, mielőtt Pestre felkerültünk vele.

De fordított dolog az is, hogy egy színdarabot az élet kopírozzon le, ne pedig a színdarab kopírozza le az életet. Nos, a „Kolozsvári bál”-t Kolozsvár közönsége kopírozta le, amikor

Tabéry Géza

az erdélyi bemutatók után száz évvel ezelőtti jelmezekkel, 1923 telén megrendték az igazi „Kolozsvári bál”-t.

Én mint keresztapa voltam hivatalos erre a fényes estélyre s minthogy külön jelmezt már nem volt időm csináltatni, elkértem a színháztól azt a sátáni jelmezt és álarcot, amiben Tóth Elek most Pesten is játszotta *Döbrenlejt*. Egy ujságíró kollégám azonban felismert a jelmezt és álarc alatt s hogy diadalittas jókedvet lehűtse, diszkrétan a fülembe súgta ezen a történelmi mulatságon:

— Nagy hólyag lehet az a Tabéry Géza, hogy annyi történelmi levegő szorult bele, amennyi kiárad a „Kolozsvári bál”-ból.

Nem tudom, mennyi levegő árad egyfelvonásosomból, de azt elégtétellel konstatáltam egyszer, hogy ugyanez a szellemes kollégám *lélekzelvisszafojtva* hallgatta végig a darabomat.

Kimondhatatlanul büszke vagyok rá, hogy alapjában raffinériamentes kis színdarabom megfogta a pesti közönséget is. Annál is inkább örülök a pesti sikernek, mert nem érzem magamat színpadi írónak. Ami mondanivalóm van a szépirodalomban, attól regényformában szoktam megkönnyebbülni.

Zombory Mercedes esete Zombory Mercedessel

Két ember hasonlósága már nagyon-nagyon sok bajt okozott — nagyon kellemetlen és nagyon kínos, ha két embert összetévesztünk. Alig van olyan ember, akinek ne szaladgálna valahol a világon alteregója, alig van olyan ember, akít még ne tévesztettek volna össze valakivel. Vannak, akik már pofont is kaptak más helyett, vannak, akik másoknak szóló csókokat könyvelték el, sőt már arra is volt példa, hogy valaki nagy vagyonhoz jutott csak azért, mert a véletlen furcsa szeszélye hasonlónak teremtette egy ember-társához.

Miska bácsi megcsipte az arcát...

Kellemetlen esete volt az elmúlt héten Zombory Mercedesnek. Amióta a Tenyészállatvásár megkezdődött, nem mulik el nap, hogy a szegény Mercedes ne találkozna valakivel, aki ne illett szemrehányással valamiért, hogy nem jött el ebédre, hogy nem válaszolt a levelére, hogy nem fogadta kedvesen a Zsuzsikát — és akik megszólitották, mind vadidegen emberek voltak.

— Valószínűen valami alteregóm járkal itt a városban — panaszkodott egy este Zombory Mercedes a Vigszínház társalgójában, — akivel állandóan összetévesztenek. És akikkel találkozom, Zsófinak... Zsófikának... Szombathy kisasszonynak szólítanak.

A Délibáb munkatársa elhatározta, hogy a lap fényképészével Aldor Dezsővel Zombory Mercedes nyomába szegődik, hogy megörökítsék azokat a pillanatoikat, amikor ezt a kedves színésznőt bizonyos Szombathy Zsófiával összetévesztik.

Másnap reggel az Erzsébet körúton volt Zombory Mercedesnek dolga.

Egyszer csak egy idősebb úr toppant elé.

— No nézd csak, hát Pesten vagytok ?

— Kérem, én...
 — Mitől ijedtél úgy meg, te kis csacsi. Nem vagyok én aszfaltbetyár. Miska bácsitól nem kell megijedni.

— De...
 — Jaj lelkem, térj már magadhoz. Én vagyok...

— Én pedig...
 — Zsófi... Zsófi... hát te ilyen gyámoltalan gyerek vagy?

Zombory Mercedes előtt most lett világos a helyzet. Ez a Miska bácsi nyilván azzal a Szombathy Zsófi-val téveszti össze, aki állítóan annyira hasonlít rá.

Menekülni akart.
 — Kérem... Miska bácsi... nekem sürgős dolgom van!

Miska bácsi felkacagott.
 — Bizonyosan azzal a gézengúz

Ferivel akarsz találkozni. No, nem bánom, szaladj. De édesanyádnak ne felejtse el megmondani, hogy találkozta velem és hogy én is, meg a Lujza néni is nagyon megharagszunk, ha nem jöttök fel vacsorára hozzánk.

Megesípte az arcát.
 — Aztán üdvözölöm a Ferit.

— Köszönöm... köszönöm... Miska bácsi.

És Zombory Mercedes kétségbeesetten sietett tovább.

Délután az Andrássy úton találkozott egy újságíróval. Megálltak, beszélgetni kezdtek és Zombory Mercedes elmesélte, hogy mi történt vele.

Az újságíró vigasztalta, hogy ilyesmi előfordult már másval is, beszélgettek vagy negyedóra hosszat, azután elbúcsúztak és folytatták útjukat külön-külön tovább.

Alighogy azonban Mercedes egyedül

maradt, egy ismeretlen fiatalember toppant elé.

— Mit csinálsz itt, Zsófi?
 Mercedes már nem is bosszankodott és nevetni kezdett.

A fiatalember megkérdezte:
 — Ki volt ez a férfi, akivel beszéltél?

Zombory Mercedes nem tudta, mit feleljen. Az idegen fürkésző szemmel nézett rá:

— Nos, miért nem válaszolsz?
 Zombory Mercedes habozott.

— Nem mondom meg? Nem is tudtam, hogy neked titkos ismerőseid vannak!

— De...
 A fiatalember arcát harag öntötte el:
 — Ki volt az a férfi, akivel beszéltél?

Vészjósló hangon mondta ezt az

Ki volt az a férfi, akivel beszéltél?...

idegen, a szemei is szikrákat szórtak, úgyhogy szegény Zombory Mercedes egészen komolyan megijedt.

A fiatalember folytatta:

— Megijedsz ugye, mert rajtakap-
talak. Ha meg nem mondom azonnal,
hogy ki volt az a férfi, nem látsz többé
az életben engem.

Ezt a szerencsétlenséget még csak
el lehetett volna viselni, de az ismeret-
len vérben forgó szemekkel üvöltötte:

— De azt a férfit sem látod többé,
mert én nem tudom, mit csinálók.

Mercedes azt hitte, hogy örülltetl van
dolga és segítségért akart kiabálni.
Gyorsan körülnézett, hogy hová me-
nekülhetne.

Erre azonban nem volt szükség, mert
a fiatalember elrohant.

*

Este a Vigszínházban volt találko-
zónk Zombory Mercedessel. Korán
érkeztünk és a kapu előtt vártuk
cigarettázva Sándorral, a portással
együtt.

Egyszerre csak egy hang ütötte meg
fülünket:

— Zombory Mercedest keresem.

A Vigszínház portása felpillantott és
hangosan kacagni kezdett.

— Mit nevet? Én Zombory Mer-
cedest keresem.

A portás csak nevetett.

Én nem vagyok Zombory Mercedes

Mit akar? ...

— Ha... ha... ha... ezt jól
mondja a művész!

Mert a portás Zombory Mercedest
látta maga előtt.

A hölgy megragadta a portás karját.

— Kérem... Maga téved... én
nem vagyok Zombory Mercedes...
én éppen Zombory Mercedest keresem.

A portás még mindig nevetett:

— Ne tessék tréfálni velem, mű-
vész!

A hölgy valósággal toporzékolt dü-
hében:

— Én nem vagyok Zombory Mer-
cedes! Hallja? Mi csak nagyon
hasonlítunk egymásra!

Sándor, a portás csodálkozva kér-
dezte:

— Nem Zombory művész! Csak
hasonlítanak egymásra?

— Igen, csak hasonlítunk! És én
okvetlenül beszélni akarok a művész-
nővel! Mikor találom itt?

— Bizony csak este.

— Jó! Este bejövök. Legyen szíves
megmondani a művésznőnek, hogy
Szombathy Zsófi kereste... és hogy
Szombathy Zsófi ma este itt lesz.

*

Ahogy a Vigszínház lipótkörúti fő-
bejárójához ért, két kisleány állt elé.

— Bocsánatot kérek...

— Mit akar ?
 — Bocsánatot kérek ...
 — Megbocsátok, de mit akar ?
 — Egy autogrammot kérek, művésznő ...
 — Ugyan hagyjon békét ! Ne ug-rasson engem mindenki !
 És otthagya a bámuló gyerekeket.

*
 És megtörtént este a találkozás.
 Zombory Mercedes az öltözőjében ült és éppen az előadásra készülődött, amikor betoppant hozzá Szombathy Agnes.

Egymásra néztek.
 Egymásra meredtek.
 Azután mind a ketten a tükör felé fordultak és elkezdtek kacagni.

A tükör pontosan ugyanazt a képet mutatta, csak más ruhában.

Olyan hangosan és olyan édesen kacagtak, mint ahogy két fiatal leány tud kacagni, ha nagyon meg vannak lepve.

Öt perc múlva már tegeződtek.
 Tíz perc múlva megígérték egymásnak, hogy jó barátnók lesznek.
 És tizenöt perc múlva már jó barátnók voltak.

Fiatal leányoknál ez nagyon könnyen megy.

*
 És néhány nap múlva hazafelé utazott Szombathy Zsófi, hogy az érettségire készüljön.

A bőröndjében fényképet vitt.
 Mintha a saját képe lenne.
 De ez volt ráírva :

„Az én édes alteregómnak — Zombory Mercedes.” Tyrnauer István.

Egymásra meredtek ...

Mi lesz nyáron?

Nézzünk csak egy kiesít körül a pesti színházak frontján, mi lesz a nyáron? Legelőször is természetesen az állandó nyári színházokról beszélhetünk. A *Budai Szinkör* a szerződések értelmében

legkésőbb május 29-én köteles bemutatni Brodszky Miklós és Kardos Andor operettjét, a „Szökik az asszony”-t.

A női főszereplő minden valószínűség szerint Honthy Hanna, a bonviván pedig Delly Ferenc lesz. Híres ligeti műintézetünk természetesen újra *Feld*-darabot hoz. Címe: „Miből, Dávid?” Főszerepeit Gaál Franciska, *Lészay* Kató, Kabos Gyula és *Sarkadi* Aladár játsszák.

Budapesten rendes körülmények között csak ez a két színház szokott nyáron nyitva lenni. Azelőtt volt a *Szigeten* is egy színház, ezt azonban évek hosszú sora óta nem nyitották meg a multban. Az

idén a *Szigeten* is lesz színház. Igazgatója Kabos Gyula

lesz, aki egy külföldi pénzesoport élén tárgyal nyári színház létesítéséről a *Sziget* vezetőségével.

De lesz nyár a téli színházakban is. Így elsősorban a *Fővárosi Operett-színházban*, amely ugyan legközelebbi újdonsága, a „Kikelet ucca 3” című *Harmath*—*Kemény* Egon-operett lefutása után becsukja kapuit, de csak azért, hogy másnap újra kinyissa. A *Fővárosi Operett-színház* kapuzárása után ugyanis

a Faragó Jenő és Abrahám Pál-koncertn kezd meg ott vendégjátékát. A két színlgazgató szerző „Harmínekettes baka vagyok én...” című operettjével.

A két szerző reméli, hogy még a legforróbb nyári napokon is táblás házakat csinálnak az új slágerrel.

Ugyancsak ez lesz a helyzet az *Uj Színházban* is. Itt a „Vakablak” és a „Tüzek az éjszakában” sorozatos házainak lezajlása után becsukják a kapukat, amelyeket viszont *Farkas* Imre fog kinyitni, hogy

TIRANA

a világ legszebb spanyol táncosnője a Royal Orfeum áprilisi műsorában

saját rezsijében előadja és bemutatassa a pesti publikumnak „Lelki klinika” című operettjét.

Mulatságos és érdekes, hogy az *Uj Színház* társulata azért játszani fog, ha nem is a régi helyiségben, hanem a *Jardin de Paris* nyári, ligeti színházában, amelyet kibéreltek.

A Nemzeti és a Kamara Színház természetesen a hagyományokhoz híven zárva lesz egész nyáron. Ugyszintén a *Vigszínház* is. A *Városi Színház* nyári programja egyelőre még ismeretlen. A jövő hónap közepén mutatják be *Békeffy-Harmath-Neszmély* operettjét: az „Aranypáva”-t. Ha a darabnak nagy lesz a sikere, nem tudják átvinni Budára nyárra, hiszen ott feltétlenül be kell már május végén mutatniok a nyári slágert. Így tehát

könnyen lehet, hogy a nyári hónapokban nyitva marad a *Városi Színház* is.

Ugyanígy egészen valószínűtlen még a *Magyar Színház* nyári műsorterve is. Itt ugyanis a szezon legutolsó újdonságául egy *Yvain-operettel* tartogatnak. Az operettnak egyelőre még nincs címe. A *Magyar Színház* igazgatósági berkeiben nem tartják lehetetlennek azt a tervet, hogy

amennyiben az *Yvain-operett* — amelynek főszerepét minden valószínűség szerint *Titkos Ilona* fogja játszani — beválik, akkor a *Magyar Színház* sem eszik be nyárra.

Hátra volna még a *Király Színház*, amely a „Diákszerelmem” után nem akar újabb újdonságot hozni. Száz előadásra kontemplálják a „Diákszerelmem”, így tehát valószínű, hogyha a darab még ezt a várt számot el is éri, akkor sem nyúlik be a nyárba. A *Király Színházban* viszont úgy tervezik, hogy a nyár folyamán külföldi turnéra mennek a színház tagjai.

Dénés Oszkár

a „Perzsa vásár” című számával arat nagy sikert a *Royal Orfeumban*

Sugár Flóri

Faragó Sándor „Barcarola” jelenetében a *Royal Orfeumban*

jó lesz, ha vigyáz magára, mert könnyen megeshetik, hogy névbitortás miatt beperelik a többi skótok és ebből olyan kavarodás lehet, mint aminőt a „Diák-szeretem” címbitortási pere csinált a kulisszák világában.

Erről jut eszembe, hogy az előbb összelátálkoztam Innocent Ernővel, a régebbi Diák-szeretem szerzőjével, aki arra kért, mondjam el magának, hogy ő ebből a címbitortási perből semminemű anyagi kártérítést nem óhajt elérni.

A pert kizáróan csak azért indították meg, mert az ő Diák-szerelmüket e hónapban műsorára tűzte a rádió.

Fontosnak tartotta Innocent azt a kijelentést is, hogy ő a Király Színházi premiér előtt levélben fejezte ki tiltakozását a cím miatt a darab fordítójánál, Szilágyi Lászlónál. Erre azonban a mai napig sem kapott választ. Átadtam tehát az üzenetet, de Szilágyi László mentésére azt is el kell mondanom, hogy a levelet Innocent Ernő nem az ő címére, hanem annak a színházi ügynökségnek küldötte el, amely a darab magyarországi jogát megvásárolta. Ettől függetlenül azt is elárulhatom magának, hogy nem Szilágyi László adta a „Good news” magyar címét és az utolsó pillanatig kézzel-lábbal tiltakozott a darabot nem is fedő rossz cím ellen.

Az elmúlt színházi hetel úgy látszik a botrányok jellemzik, amennyiben a „Riviera express” bemutatóját valóságos esata előzte meg. Faludi Sándor, a Fővárosi Operellszínház igazgatója az utolsó próbákon úgy látta, hogy az operell ebben a formájában nem arathat Pesten sikert. A különő szemű színházi ember közölte ezt

az észrevételét rendezőjével Szabolcs Ernővel, aki viszont azt vitatta, hogy a darabnak csak ebben a formájában lehet sikere.

Faludi Sándor nem törődve Szabolcs érveléseivel, utasításokat adott arra, hogy a darab egyes jeleneteit változtassák meg.

A rendező úr ezt kereken megtagadta, sőt ellenutasításokat adott ki. Mindez persze az egész személyzel előtt játszódott le, akik kíváncsian várták a fejleményeket. Faludi Sándor végre is a legerélyesebb esz-közökhöz folyamodott — valljuk be őszintén, ehhez joga is volt, mert utóvégre ő a színház igazgatója — és Szabolcs vesztésként meghátrált.

De talán azt sem tudja maga kis színházi analfabéta, hogy miért maradt el a „Riviera express” főpróbája? A házi főpróbán ugyanis jelen volt Molnár Ferenc is, aki szintén Faludi nézetét osztotta és Herczeg Géza iránti önzellenbarátságából felajánlotta, hogy a darabon néhány változtatást eszközöl. Persze mindenki boldogan fogadta ezt az ajánlatot és

a főpróbát alhasilztották, hogy Molnár Ferencnek alkalma legyen néhány ötlettel a darab segítségére sietni.

A színházi emberek szerint a premiér megelző sok botrány jó kaballa. Ha ez igaz, akkor örömmel jelenthetem magának, hogy a „Riviera express” lesz a szezon legnagyobb sikere.

Hát azt tudja-e, édes komám, hogy ki az a szép asszony, aki néhány nap óta annyit lárgyal a Vigszínházban. Jób Dániel és Roboz Imre igazgatókkal?

Ugy sem találja ki édesem, hát inkább megsúgom magának, hogy

a fiatal hölgy Benes Daisy, azaz Lukács Pálné, aki azért jött haza Hollywoodból, hogy férje szerződését a Vigszínházzal megtárgyalja.

Mondanom sem kell talán, hogy a Vigszínház igazgatósága boldogan fogadta azt a hírt, hogy Lukács Pál hazatérően van és náruk óhaját újból jellepni. A szerződést már mindkét fél alá is írta és nemokára újból viszonthatója Lukács Pált a Vigszínház színpadán.

Sajnálhatja, édes egy cimborám, hogy nem vett részt Binéth Ilonka, az érsekújvári színház szubrettjének esküvőjén. A szubrettel egy Szőnyi István nevű környékbeli földbirtokos vette el feleségül és

a lakodalmi ebéd oly nagyszabású volt, mint a mesékben.

Hogy valami kis fogalma legyen erről a dinom-dánomról, amely három napig tartott, el kell mondanom magának, hogy hatszáz meghívott vendég ült az asztalnál és a harmincnyolc szakácsnő főzljét száz személy szolgálta fel. No de ez semmi! Akkor fog csak irigykedni, ha elmondom, hogy mennyi étel fogyott el ezen a lagzin. Hát ide figyeljen. Elfogyott egy öl métermázsás ökör, két darab nyolcvan kilós borjú, három darab száz kilós disznó, négyszáz tyúk, hatvan hízott kacska, ötven kiló ponty, ezeröttszáz darab lojás, tíz métermázsas liszt, egy métermázsas cukor, hét-száz liter bor, két-száz liter tej, ötven liter fekele, harmincöt liter lőr, ötszáz szivar, ötezer cigaretta, ami ugyan kevés az előbbi nagy kvantumokhoz képest, de ennek az a tilka, hogy a

legtöbb vendég pipázott. Két cigánybanda húzta felbálva a talpalávalót, amelynek a hangjaira azt hiszem maga is szívesen táncoll volna.

No de térjünk vissza Pestre, akad még ill is érdekes hír a maga számára. Remélem ismeri Orsolya Böskét, aki Boross Elemér „Vakablak” című darabjában

arat estéről-estére nagy sikert az Új Színházban. Egy este a művésznő vidám baráti társaságban énekelni kezdett egy budai kis kocsmában. Véletlenül a társaságban volt egy kiváló énekpedagógus is, aki kijelentette, hogy Orsolya Erzsinek kitünő hanganyaga van. Mingyárt vállalkozott arra is, hogy ő kiműveli a művésznő hangját.

Orsolya Erzsik azóta énekelni tanul

és mestere határozottan állítja, hogy nagynevű operaénekesnőt fog belőle csinálni.

El kell még mondanom magának, hogy Pán Józseftől kaptam egy levelet. Remélem tudja ki az, hiszen a pesti nagyszerű szindarabok legtöbbször ő tervezte a díszleteit. Néhány hónap óta Bécsben és Berlinben él, ahol eddig már három filmet csinált.

László Miklós, aki nemcsak mint színpadi szerző, hanem mint színész is jelentős sikerekre nézhet vissza, a jövő színházi szezonra a Vig- és az Andrássy-úti színházhoz szerződött.

Most pedig jöjjön az elmaradhatatlan vicc:

— Légy szíves, adj kölesön jövő hélig száz pengőt — szólítja meg Sebestyén Gézát egy ismerőse.

— Jó — válaszolja Sebestyén, — de mi biztosít arról, hogy vissza is kapom?

— Na hallod — szól a méltatlankodó válasza, — hát egy úriember becsületszava.

— Rendben van — egyezik bele Sebestyén Géza, — hót akkor hozd el azt a bizonyos úriembert.

Új műsor a Royal Orfeumban

Az ember valahogyan olyan különös érzéssel ül le a Royal Orfeum nézőterére. Hogyan? Semmi nagy attrakció?! Ez az orfeum már valahogyan hozzászoktatta az embereket az úgynevezett „nagy számokhoz”. Eddig még minden műsorban megvolt.

Most semmit sem hirdet a program, mint világrengetőt, sem *Josefine Baker*t, sem másvalakit. És mégis a műsor végén az az összbenyomás, hogy minden nagyon kellemes volt. Nem nagyon nagyigényű, de kedves.

Ezt mondhatom el majdnem minden egyes számról.

Charlon „Marionette színház”. Tehát bábuk ezek és nem emberek. És ime mégis milyen élethűek. Milyen remek ötleteket látunk a színpadon. Az ember várja, hogy ezek a bábuk egyenesen lesétáljanak hozzánk a nézőterre.

Tyrana, a spanyol táncosnő csupa tűz és temperamentum. A tánctechnikája pompás.

A *Peresoff*-csoport (négyen vannak) a legvakmerőbb mutatványokat csinálja. Nagyszerű ötletet valósítanak meg. Eddig úgy láttuk a zsonglőröket, hogy külön-külön mutatványokat produkáltak, ami bizonyos tekintetben sablonossá tette az egészet. *Peresoff*ék *Egy örüllő éjszaka a Maximban* című szkeccsben lépnek föl, ennek keretében produkálják ördögös dolgaikat.

A „*Sidkai I. Fellows*” jazzband játéka nagyon tetszett. Mindössze hat tagú jazz, de legalább húsz tagnak számít, mert mindegyik zenész legkevesebb három hangszeren játszik. Humoros, tréfás trükkökkel tarkítják az egyes számok előadását, úgyhogy a közönség már az első számuk után szeretetlőbe fogadta ezeket a jókedvű muzsikusokat.

Faragó Sándor kedves darabjában, a „*Barkarola*” című egyfelvonásos játékban *Rolkó*, *Somos Erzi* és a vendég *Hajmássy Miklós* tetszettek.

A „*Barkarola*” az a bizonyos közismert dal a „*Hoffmann meséi*”-ből, amelyet egy polgári család leánya ját-

szik szenvedélyesen azon a zongorán, amelyet egy óra múlva elfognak árvezni a papa tartozása fejében. A kisleány gondol egy merészet és elhatározza, démonnak játssza ki magát, meghódítja az ellenfél ügyvédjét és így haladékat esik ki a fizetésre. A hódítás annyira sikerül, hogy az ügyvéd megveszi a zongorát és elveszi a kisleányt.

Itt ismételten hangsúlyozzuk, hogy nem értjük *Sugár Flóri* favorizálását. Idővel valószínűen jó színész nő lesz belőle, de most még gyenge vállalai nem bírják el azt, hogy egy darabot reáépítsenek.

Egy egész sor varieté-produkció tarkítja a műsort. *Allantie boys* szédületesen izgalmas légtornász mutatványai, a *Wolszky*-csoport kedves és mókás zenehumoristák és táncosok, *Luxor*, ez a végtelenül rokonszenves hangutánzó, aki annyiféle hangot utánoz tökéletesen, hogy szinte el sem hisszük neki, hogy nincs valami hamisság a dologban.

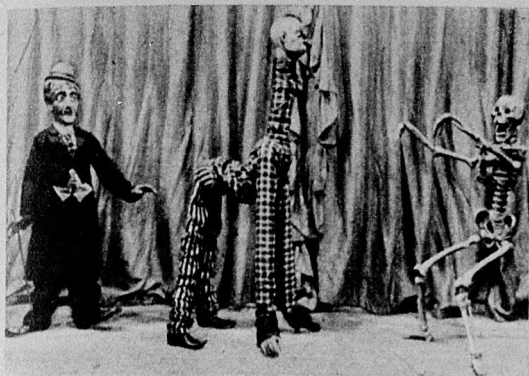
A *Bell Hir Trio* akrobatamutatványai is nagyon tetszetősek és hatásosak.

Dénes Oszkár, az orfeum népszerű kupléénekeese most is két kitűnő slágert választott ki magának. *Jaj ez a perzsa pásár* az egyik, amelyben *Ketébeinek* a rádióban már a fejfájásig agyoncsépell muzsikáját figurázza ki nagyon hatásosan, a másik pedig egy „igazi Márkuscuplé”, *Ma este babám a fasorba megyünk* című, ugyancsak egy-kettőre népszerű lesz.

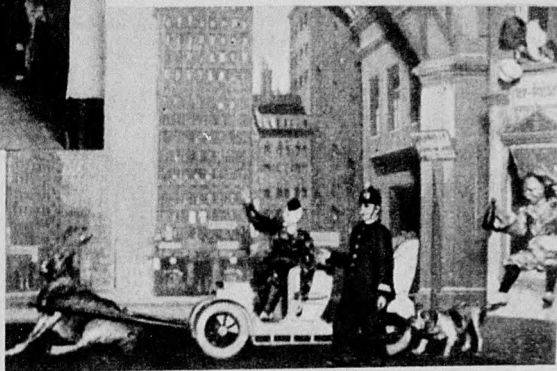
Dénes Oszkár ebben a műsorban kivételes sikert aratott. A közönség lelkesen ünnepelte kedvencét és száma után olyan tapsorkán viharzott végig a nézőtérre, hogy alig lehetett megkezdeni a következő számot.

Végeredmény. Ennél a műsornál derült ki csak igazán az, hogy sokkal jobb több kedves, friss számmal tartítani egy varietéműsort, mint hozni egy nagy attrakciót, amelyről esetleg az ellenkezője is kiderülhet.

CHARTON MARIONETT SZINHÁZA

**A
Royal Orfeum
áprilisi nagy
műsorának
atrakció-
ja**

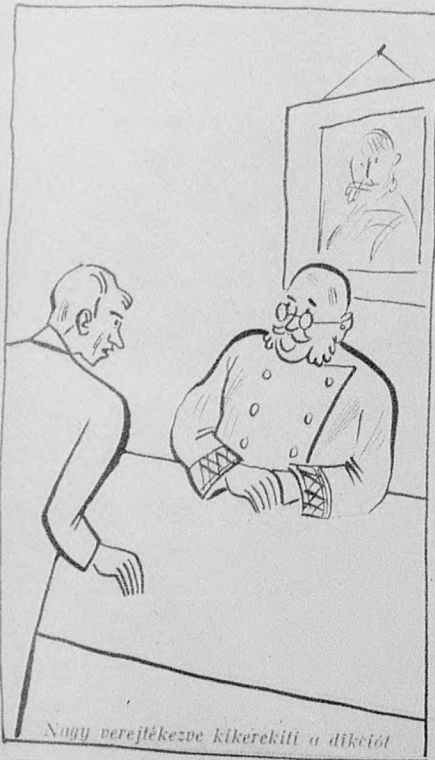

Kis anekdoták-nagy színészekről

Krasznai Miska Kassán játszott Rákócziiban és erre a szerepére rendszeresen a színészbarát kanonok kölcsönözte a reverendáját. A Szabadságharcra tábornoki egyenruha kéne szerepére, neki durálja hát magát és elmegy kérésével a hadtestparancsnokhoz. A nagy úr nem tudván magyarul, Krasznai németre fogja a szót s nagy verejtékezve kikerekíti a dikciót:

— Her fon generális, tarum bin ik hir gekomt, szánsz so kut gebensz ire kleiden mir, ik musz ájne eszterájkis generális makken und isz keine szolhesz in kárdrop. Ven ik Rákóci gespielt, der her kánonir auk gibt szeinesz reverenda!

Réthy Mihály naturalista, ösztönös színész volt. Szerepeit alig tanulta, épp hogy elolvasta és aztán a szín-

Nagy verejtékezve kikerekíti a dikciót

padon, momentán ötlettel alakította felejthetetlen figuráit. Csak a darab közepén találta bele magát teljesen a szerepébe, de aztán ragyogott mély szíve és humorával. A próbáknak ellensége volt, azt tartotta, hogy arra csak a tudatlanoknak, ügyetleneknek, mesterséges színészeknek van szükségük. Még mint vidéki társulat kezdő színésze együtt játszott Hamletben a nagy Egressyvel. A híres művész feleséges játéka úgy elragadta, hogy szerepéből még azt a keveset is elfelejtette, amit tudott. Ugy elfogta hát a tréma, hogy mikor azt kérdezte tőle Egressy, hogy honnan jön, nagy ijedtében csak annyit nyögött ki:

— Jó napot Hamlet! Tiszteltet az apád.

— Milyen volt? — kérdi Hamlet, a szellemjelenésre célozva.

— Talpig vasban — súgja nagy erőlködéssel a sügő, próbálván kihúzni Réthit a slamasztikából.

Az csak nyújtogatja a nyakát, nem érti jól... Végre kivágja:

— Talpig elegánsan!

Az öreg Lendvay se volt az Egressy fajtájú kultúrált színészek közül való. Nyelveket nem tudva, mindig hadilábon állt az idegen kifejezésekkel. De tudatlanságát a fél világért se árulta volna el. Egyszer a színház udvarán tárgyalták az operisták az elkészült „diapasonstimmel”, a hangszerek bizonyos lejobb hangolását, amelynek révén a gyengébb tenorista is kivághatja a C-t. Persze örömmel vették az újítást. Lendvay csak hallgatta, a neki teljesen értelmetlen diskurzust és nem bírta felfogni, minek örülnek olyan nagyon az énekesek. Történetesen éppen akkor alakították át a nézőteret és építették a kaszinó erkélysorát. Lendvay bement, megnézte a már kész munkát és mikor visszatért a még mindig lelkesülő operistákhoz, nagy flegmatikusan oda szól nekik:

— Hát azért van a nagy öröm, hogy holnapra már kész a diapason és kényelmesebben ülhetnek a gróf urak?

R. K.

Fyilkorvág

IRTA SZÁNTÓ DÉNES

Késő őszi éjszaka volt, a fák didegve hajoltak össze az út két feléről, hogy melengessék egymást, a kőköcskák kongtak, mint egy üres templom és a sötétség fojtogatta a gázlámpákat. Egy lélek nem járt az úton, a villák kopár kis kertjeikben a vaskerítés mögött vakon és némán gubbasztottak egymás mellett. A szél minduntalan rázendített zúgó panaszára, a fák recsegték a levegő hullámzására, mint rozzant vitorlás az óceánon. Nedveség, hűvösség, némaság. A házak köze csupa pára. Vijjogott a szél, suhogtak a fák. Éjszaka volt.

A színigazgató úr vacsorára volt hivatalos ma este benn a városban. A koantrózas után úgy érezte, nem fog ártani gyalog hazamenni. Nekivágott az útnak. Félóra alatt hazahért.

A városban nem volt rossz menni. Villamosok zöngtek, kávéházakból zene hallatszott s a direktor végig-gondolta a vacsorát, az asszonyokat és a bridge-partit. A vacsora pompás volt s valósággal izgatta a direktor urat, feleségázza érzékeit és az asszonyokra uszította. Az asszonyok is pompásak voltak s nagyban elősegítették a nehéz vacsora könnyű emésztését. Asszony ökozza izgalom az igazgató úrból már csak emésztési zavarokat váltott ki vagy csillapított. S végül a kártya? No istenem, nyert valamit... Ő csak nyerhet... Egy jólmenő színház igazgatója nem veszíthet soha semmin.

Egyszer csak azon vette magát észre, hogy kiért a városból és bekanyarodott arra a hosszú útra, amely a villanegyedbe visz. A villamosok esikorgása elmaradt, az emberek is elmaradtak, minden uccasarak sötétebb, csenedesebb, kihaltabb lett.

Az igazgató felgyűrte kabátját, zsebredugta kezeit és jól az oldalához szorította őket. Arra kifelé erősebb szél kezdett sívítani, a kalapja meg-ingott a fején; némi habozás után kivette kezét a zsebéből és fejébe nyomta a kalapot. A nadrágszárán

beszállt a szél s ha lehelt, egész felhőt fujt ki magából.

Kissé kezdte sajnálni, hogy nem ül autóba. Micsoda ötlet volt gyalog nekivágni ennek az útnak! Ilyen késő éjjel. Nem is félóra, legalább negyven perc. Ha most jönne egy taxi vagy legalább egy konflis! De még ember se, sehol. Nagyritkán veri ki a kőköcska egy siető éjszakázó szapor lépteinek ritmusát, az is elhal rövidesen.

Az igazgató meggyorsította a lépéseit. Fejét egészen behúzta gallérja és kalapja közé és valahányszor a szél felmordult, összeráncolta a szemöldökét.

Eszébe jutott hirtelenül, hogy néhány évvel ezelőtt ezen a környéken megtámadtak és kiraboltak valami gazdag embert, aztán a holttestét ott-hagyták a járdán.

Micsoda világ. Képesek pénzért embert ölni. Vannak egyének, akik azért, mert ők szegényebbek, mint más, képesek meggyilkolni egy embert, aki egészen ártatlan az ő szegénységük miatt.

Mihelyt hazaér, befekszik a jó meleg ágyba és egy forró teát iszik. Holnap a színigazgatók szövetségének ülése a statiszták fizetésemelését fogják tárgyalni. Ha szerencsésen hazaér, ő is az emelés mellett lesz eddigi álláspontjával ellentétben.

Ujjai idegesen játszottak keztyűje bélésevel. Jobb keze görcsösen szorította pisztolya vasát. — Ha megtámadnak, ki se veszem a kezem, a kabátzseben át lövök — gondolta. — Igaz, hogy kár a bundáért, de ez a legegyszerűbb.

Recsegték a gallyak. A gázlámpa nagyokat pislant a szél dühe alatt. Úvegje csörömpöl. A villákból reménytelenül árad a sötétség, sehol egy fénycsóva. Kizárják az őszt az uccára.

Mégis kár volt olyan messze kint villát venni. Nyáron igaz, hogy jó, de ilyenkor...

Lépéseket hall valahol messze, de nem lát senkit. Hol a rendőrség? Barát-

ságtalan dolog egyedül baktatni ezen a zord vidéken. Egy lélek se sehol. Talán valami katasztrófa történt és oda rohant mindenki. Vagy elrepedt a gáz fővezetéke és megölte a villák lakóit? Mennyivel jobb bérházban lakni! Ott legalább közel vannak egymáshoz az emberek.

Erre kifelé a köd is sűrűsödik. Az előbbi lépéseket most már határozottabban hallja. Nagyobbakat lépne ő is, de oly nehéz az a bunda... és a koantró... az asszonyok... Voltaképpen ő nem gyáva,

nem fél, mert bár nem volt katona, de azért, hogy valakit ludentalp, neurasténia és rövidlátás miatt alkalmatlan, még nem kell gyávanak lennie. De kétségtelenül barátságtalan ez a helyzet. Ha valaki hirtelen mellette teremne, leszúrná, elfutna — sose tudnák meg, ki a tettes. Hol a rendőrség? És miért nincs egy lélek sem errefelé? Sportolni kellett volna fiatalkorában. Evezni, vívni. És főképp boxolni! Teljesen érthetetlennek tartotta ebben a pillanatban, hogy miért nem tanult boxolni. Holnap tán el se megy

a szövetségi ülésre, hanem érdeklődik egy jó tréner után.

Tárcáját megtapogatta. Valami pénz van benne, az igaz. Azonkívül nála van az aranyórája, két briliánsgyűrű és a cigarettatárcá. Erről a bundáról akárki láthatja, hogy jó módú ember. Arra gondolt, hogy máskor rongyos, vékony kabátban megy haza, akkor nem hihetik, hogy lehet nála valami érték.

Azok a bizonyos lépések a háta mögül hallatszanak. Határozottan, gyorsabban lép az illető és mindig közelebb ér hozzá.

Már legfeljebb negyvenötven lépésre van tőle.

Nem akart hátranézni, de érezte, hogy egy hatalmas termetű, erős férfi jön utána. Hallotta a lépéseiről. Ez a villa hetvenes szám, százhuszonhat alatt van az övé. Nyolc, legfeljebb kilenc perc alatt odaérhet.

Kellemetlen, hogy a háta mögött jön valaki. Meg kell fontolni az eshetőségeket. Ha szembe támadják, egyszerűen elszűti a fegyvert a zsebben. De mit tegyen a hátulról jövő gyilkos ellen? Ezt nem tudta megoldani. Dzsü-dzsü-

Kétségtelenül barátságtalan a helyzet...

cut is kellene tanulnia. Egyszer látta moziban. Megkapni a jobbkarját és a vállán át lefelé húzni csavarással. Egyszerű fogás.

A hátamögötti alak harminc lépésre közelítette meg a direktor urat. Felkellene neki ajánlani a nála levő pénzt. Felét úgysis nyerte kártyán. Hátha vesztett volna?

De nem merthátrafordulni, vagy megállni.

Ki van zárva, hogy rendes ember legyen, aki követi. Már félórája jön utána és folyton közelít. Ki jár erre ilyenkor

más, mint gonosztevő? Soha ilyen alkalma nem lehet.

Rettenetes!

A végrendelet ugyan meg van írva, mert ő rendes ember, de ilyen fiatalon, alig ötven, mégis kár, januárban St. Moritzba akart utazni. Miért is fogadta el ezt a meghívást?

Az idegen húsz lépésnyire ért mögéje. Már a kilencvennégyes villa előtt haladt.

Egyszer csak az az ember elkezdett füttyölni. Nem vészfütyvőt adott le, mert az igazgató kápislogott feltűrt gallérja mögül, de nem látott több banditát köze-

ledni. Ahogy odafigyelt, megismerte a füttyben annak az operettnek, amit most adnak a színházában ötvenedszer, a slágerét. Micsoda raffinéria! Ezzel akar bizalmat kelteni. Hogy ne iéljenek tőle. Ez valami nagystílű orgyilkos lehet... S egy pillanatra megvigasztalódott, hogy nem akármiféle kis alkalmi gyilkos vetette ki rá a hálóját.

Szörnyen zúg a szél. Meghalni?

Miért? Ha negyedórával előbb indul el, az a haramia sose éri utól. Vagy pont őt leszte?

Nagyon szerezett volna kiabálni. Sírás fojtogatta a torokát. Vacogott a foga és lát öntötte el. Rettenetesen izzadt. Az inge csupa víz volt és a gallérja olvadozott. Segítség valahol! Hisz emberlakta vidék ez! Nem is falu: nagyváros! Hol a közbiztonság? Segítség, hej, egy embert, akárkít, csak élőlny legyen!

Már a száztizes száznál haladtak. Az idegen öt lépésre volt tőle. Hallotta a szuszogását. Nem füttyült már, csak jött, irtózatossal kemény léptekkel. Minden lépése egy centiméterrel közelebb hozta. Rögön

Hatalmas termelő, erős jérfi jön utána...

A hasbeszélés titka

Irta: RÓNAI VIKTOR

Ára bérmentve 90 fillér. Megrendelhető: a „Delibab” kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány uca 12

a villa elé ér, egy nagyot csönget, akkor már nem merhetik bántani, egy perc alatt itt a cselédség! Csak elérje a villáját!

Nagyot suhan a szél, nyögve recsennek a fák, ijesztően koppan a kő, a gázlámpák halálfejként vigyorognak, sötétség, hideg kőd, a Megsemmisülés

... és egész közel hajolt hozzá

Szerelmi levelező és illemtan

A legfontosabb társadalmi illemszabályok népszerű ismertetése és levélminták gyűjteménye az ideális szerelmem minden vonatkozásában, 80 oldal, izléses keménykötésben. Ára bérmentve 1 pengő 10 fillér. Megrendelhető a „Delibab” kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány uca 12

sikoltása a levegőben. Az idegen két lépésre van a háta mögött. A villa ajtaja még tizenöt lépés. Nem bír nagyokat lépni, valami húzza, mint az ólom érzi, hogy lassít, képtelen tovább menni, kimerült, nem bírja. A torka

lúktet, a nyelve száraz, hideg veriték ül a komlokán, fogait összeszorítja, marka a pisztoly kaskasán. Rettenetes pillanat! Mindennél élesebben látta a halál tornácát, egész életét átélte egy perc alatt. Hátában, a bal lapocka alatt szinte érezte a hosszú vékony pengéjű kést. Nem, nem! A villa ajtaja még hat lépés! Nemi! Nem meghalni! Élni! Élni! Élni!

Egy nagyot, rikácsolót, vadat, éleset ordított. Megfordult, kirántotta karját a zsebből és a melléje erő emberbe belelőtt.

Aztán hirtelen felszabadulva a halálfélelem alól, mint az örült, ráugrott a lerogyott testre és megrugdosta. És lehajolt hozzá és ökével verte a fejét. Vadul, kéjesen. És egész közel hajolt hozzá és tépte a haját a halottnak.

Akkor látta, hogy a szomszéd villa tulajdonosa, a Városi Hírlap főszerkesztője, régi jó barátja fekszik a járdán elnyúlva.

A Kollektív Mertözde nta Faragó Sándor

A város végén, erdők, hegyek, kertek
között ők ketten a fűben heverték.

Az égen fenn a kicsiny pacsirták,
díszkrél szerelmi ügyeiket sirták

S a patak — mit tehelelt egyebet?
körülesobogta a kéklő hegyeket.

Igen, e tájon egy görll fektült a fűben
S a fiú szólt: „Szereltek és nem szerelhet
hűbben

Senki sem e kerek szomorú világon...”
S a görll szólt: Szedj virágot, mert
nincsen virágom.

A fiú erre nekikerekedett
S a görllnek búzavirágokat szedett.

„Ez nem elég, szedj nekem még sokat,
úgy imádom én a virágokat.”

S a fiú ismét nekikerekedett
S a görllnek újra virágokat szedett.

De bármennyi virágot is szedett,
a lány ezzel meg nem elégedett.

Végre lassan lezállott az este,
a fiú fáradtan csak az estél leste.

S a görll szólt „szedj még nekem sokat,
úgy imádom én a virágokat...”

S a fiú dühösen a görllre förmedt:

„Nem szedek virágot neked már megint!
Betűszedő vagyok s csak hét órát szedhetek,
a kollektív szerződés szerint...!”

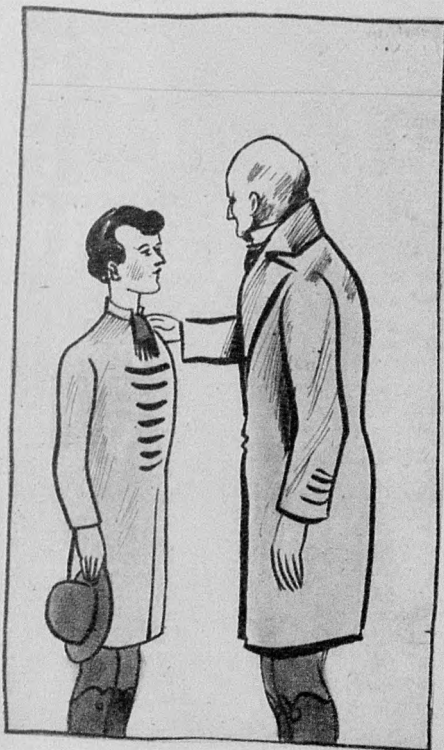

Miből lesz a Cserebogár?

— Azt a jégenkopogóját, ugy-e mondtam, hogy semmire sem tudunk így menni — ugrik fel mormogva már vagy tízedszer Szentgyörgyi István a helyéről.

Hát bizony nehéz dolga is van az interjúvolónak, mert tűzés nélkül, nem mulik el egy perc, hogy újabb és újabb ismerős vagy ismeretlen meg ne szólítsa az Új Színház előcsarnokában üldögélő nyolcvannyolc éves öregurat. Végre mégis csak sikerült Pista bácsinak mindenkit elmormogni maga mellől és lassanként kibontakozik előttünk a multja, amikor még nem volt „cserebogár”.

— Nahát — mondja meglegedetten

Élsőnek Latabár Kálmánhoz köszöntöttem be

Pista bácsi, — most már elárulhatom, 1842-ben születtem a nógrádmegyei Diósjenőn. Azért kergettem el innen mindenkit, kedves uramöcsém, mert az a sok fehérszemély menten kiábrándult volna belőlem. Már pedig, a teremlést neki, vagyok olyan legény, mint a mai fiatalok. Mint például az a Vendrey Ferenc gyerek.

Szóval tízéves koromban bekerültem a debreceni kollégiumba alapítványos helyre, ahol egészen 1861-ig diákoskodtam. Hej, az volt ám a szép élet, tele minden jóval, bohósággal, szerelemmel, már ahogy az illik a diákemberhez. Édesanyám papnak szánt, én viszont a gazdaságot szerettem volna kitanulni. Apám meg az ügyvédkedés mellett kardoskodott, mert elég sok kiperelni valója lett volna és úgy gondolta, hogy így megspórolhatná az ügyvédi költségeket.

Na gondoltam magamban, mind a hárman mást akarunk, legjobb lesz sürgősen valami negyedikféle foglalkozás után nézni. Egyik ösöm III. Endre királyunk udvari botondja volt, hogy az Isten nyugosztalja. Gondoltam, a színészkedés nem áll messze ettől, hát felcsapok theatristának. Lementem Kassára a legációba és elsőnek Latabár Kálmán színigazgatóhoz köszöntöttem be. Megmondtam neki kereken, hogy nem mint legatus tértem be hozzá, hanem mint színészjelölt. Latabár végignézelt rajtam, aztán azt mondta, nem bánja, maradjak nála, majd megpróbáljuk, lehet-e valamit csinálni. Ott is maradtam hét teljes esztendeig.

Éltem a színészek életét, vigadtam, kutyálkodtam, sanyarogtam, de mit tagadjam, nem bántam meg az elhatározásomat. Felváltva játszottam kisebb-nagyobb szerepeket, de közben fujtam a kórust is, mert akkoriban nem az volt a divat, mint manapság. Nem uraskodtunk, nem kényeskedtünk és bizony már nagy szerepeket játszottunk E. Kovács Gyulával, de sokszor mégis együtt fujtuk a kórust.

1867-ben felkerültem Pestre Molnár György budai színházához, amelynek a

„Budai Hazafiság a Nemzetiségnek” volt a címe. Etlük a finom vegyest, vagyis játszottunk drámát, vígjátékot, operettel felváltva. Hát bizony nekem nem ízlett a spejzcédula és egy szép napon, 1871-ben átszerződtem Kolozsvárra. Azt a pár esztendő, ami azóta eltel, ott töltöttem el egyhuzamban mindmáig és ha csak a közönség furkosbottal ki nem ver, ott maradok életem végéig.

Közben persze többször vendégszerepeltem a Nemzeti Színházban, ahol azt hiszem a mult héten léptem fel utoljára. Merl ebben a korban már mégsem lehet az embernek bolondozni. És olyan nagy utat megtenni lélvíz idején, Kolozsvárról Pestre.

Bizony — bólingat sűrűn Pista bácsi, — az volt a szép idő, amikor a színészeket még theatrístáknak szölitoták és nem mesternek. Síralmas viszonyok között él ma a színház, amely nagyon kizökcent a jól beágyazott kerékvágásból. A tingli-tanglik a revük, vagy mi-fenek, folytonosan nyírbárlják a színház szárnyait, amely vonaglik és ha sürgösen nem segítenek rajta, véglegesen elpusztul.

Együtt futtuk a körust

Nyugodtan ülhet

ez a bájos leány, mert pompás ruháját a Párisi Divat szabásmintája alapján készítette el. A Párisi Divat a külföld legelőkelőbb modellrajzolóival áll összeköttetésben és többszáz csodaszép párisi modellt és szebbnél szebb kézimunkát rajzot közül minden számában.

Féláron küldjük Önnek a Párisi Divatot egy héttel a megjelenés után (tisza, visszamaradt lapokat), hogy megismerje ezt a rendkívül érdekes lapot, még pedig 1/4 évre 3 pengő 50 fillér helyett 1 pengő 80 fillérért.

Kérjen egy mutatványszámot, melyet ingyen és bérmentve küldünk. Kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány u. 12

Amin az egész világ nevet

Randevű

Ejtél után

— Beszéljen kerekén, Elsie. Vagy az enyém akar tenni, vagy nem. Miért válaszol olyan nehezen? Vagy azt mondja, hogy igen, vagy ha nem, akkor én a legközelebbi villamos elé dobom magam.

— Jaj, Fritzi, oly nehéz választani. Várjon egy kis esüt! Hagyjon gondolkodni. Két perc múlva úgylis jön egy másik villamos. (Life)

Ez az élet

Csengetnek. Az ajtót a ház ura nyitja ki. A folyosón egy elegánsan öltözött fiatal hölgy áll:

— Én az Údvahadseregtől jöttem. Szabad kérdezni, mit csinál ön a viseltes ruháival?

— Szívesen megmondom, kérem — hangzik a válasz, — este gondosan összehajtom, reggel pedig felveszem újra.

(Lustige Blätter)

Városi gyerek falun

— Mondd, papa, mit csinál az a bácsi azzal a tehénnel? Átöleli a derekát és paskolja a nyakát! Miért teszi ezt?

— Meg akarja venni.

— Akkor mi se tart-hatjuk már sokáig a mi kisasszonyunkat!

— Miért?

— Hát mert a Max bácsi is folyton így csinál vele!

— Sajnálom azt a Lilit. Tizennyolc éves és egy ötvenéves emberhez megy.

— Sose sajnálja! Majd felbáltja azt az övenest két huszonötöstre. (Sourire)

Londonban is...

— Tudja mr. Jackson, milyen címen szeretnék öntől ezer fontot kapni?

— No?

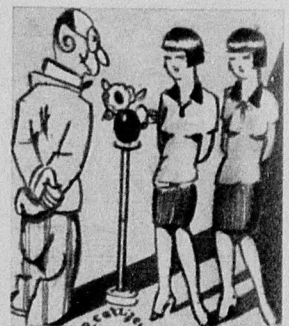
— Maddison Square 72.

— Miért éppen oda?

— Mert ott lakom.

(Punch.)

Okos ember

— Nekem volt egy barátom, aki előre megjósolta az órát és a percet, amikor meg fog halni. Ugy is történt!

— Na, ne mondja, Lorand! Hogy lehet ez?

— Hát a hóhér megmondta neki! (Sourire)

Petrselő szerelem

IRTA: KARL RÖSSLER

FORDITOTTA:
STELLA ADORJÁN

Bogata, a világhírű, de már nem fiatal énekesnő Amerikából Európába érkezik. Bogata, akil barátait Janinának neveznek, egyenesen Berlinbe utazik, ahol Selus doktort keresi fel, aki romlandó szépségét szokta rendbehozni. Selus doktor titokban szerelmes hírneves páciensébe. Berlinből Wiesbadenbe utazik Bogata. Itt lánya, Stefi és férje várja. Leányát Münchenbe küldi, hogy Berlini asszonytól folytassa énektanulmányait. Stefi itt megismerkedik Mabel-lel (amerikai lány), aki szintén énekelni tanul és hozzáköltözik egy penzióba. Bogata Brémába utazik, ahol vendégszerepeltetnie kell. Az előadáson megerőlteti a hangját. Az orvos megtiltja neki az éneklést és tengerpartra küldi pihenni. Bogata Párizsba utazik, itt megismerkedik Tremsenszkyvel, akinek a barátnője lesz. Tremsenszky operát írt, amelyet Bogata színre akar hozatni. Leutaznak Dinarbe, ahol Janina pihenni, Tremsenszky pedig dolgozni akar. De egyikből sem lesz semmi. Tremsenszky unni kezdi Bogatát. Nyáron Stefi is odaérkezik és Tremsenszky udvarolni kezd neki. Bogata elhatározta, hogy elutazik Párizsba Stefivel.

Stefi érezte, hogy igazságtalanság történt vele és szomorúan indult, hogy összeszedje a poggyászatát.

— No most elintézem a báró urat
— gondolta.

A tükrőhöz lépett és gondosan bepuderezte magát. Felöltözött. Aztán kiment a kertbe. Tremsenszky meglepetten kiáltott fel:

— Janina, jobban vagy?

— Nagyszerűen érzem magam, oly-

annyira, hogy egy órán belül Párizsba fogok utazni.

— Miért?

— Én csak feltartalak téged a munkádban. Gyűlölöm a tétlenséget. Te egész nap semmit se csinálsz.

— Janina, én veled tartok.

— Köszönöm, de Stefi társasága teljesen elegendő nekem.

— Hová akarsz menni?

— Párizsba. Téged csak akkor óhajtalak viszontlátni, ha a partitúra készen van. Ha pedig nem készül el az én zürichi vendégszereplésemig, keress egy másik Tábornoknét.

Tremsenszky elémült.

— Janina nem szeretsz már?

— Nem tudom. Nem vagyok hozzá szokva, hogy elhanyagoljanak.

— Esküszöm...

— Hiába, nem hiszek már neked, adieu!

— Kikísérhetlek a vasútra?

— Köszönöm, egyedül is kitalálok. Nem szeretem a búcsúzkodást.

Kezet nyújtott neki, Tremsenszky át akarta ölelni, de Janina elhárította:

— Hagyd kérlek, a viszontlátásra.

A vonat félóra múlva indult.

Egy elsőosztályú fülkét foglaltatott le magának. Bágyadtan ült a szomorú Stefi mellett, aki sehogyse értette édesanyja viselkedését.

Tremsenszky mégis kiment az álló-

Hajpíhéit

Dr. MORISSON szőrtelenítő azonnal kiirtja

másra. Virágot vitt, amit Janina hidegen fogadott. Aztán búcsút vett Stefitől is. A vonat kirobogott. Janina megkönnyebbülten lélekzett fel és megsimogatta a leánya kezét.

Stefire megváltásként hatott ez a gyöngédség.

— Hová utazunk Párizsból? — kérdezte.

— Nem tudom — felelte Janina szomorúan.

XII.

A rekkenő nyári hőség elkábította Janinát. Egész nap a hotelben tartózkodtak és csak este merészkedtek ki az uccára, amikor kissé lehűlt a levegő. Tanácstalanul multak a napjai. Egyszer Biarritzba akart utazni, máskor Svájc hegyei közé, majd Norvégiába. Aztán mégis úgy határozott, hogy doktor Selust keresi fel, Stefi szenvedett a bizonytalanság miatt.

— Menjünk Wiesbadenbe, hisz ott vagy te otthon — javasolta.

— A ház az enyém, de nem érzem benne otthon magam. Különbösen se tudnék ránézni Stürmerre.

MEIN KAVÉ

Idegességét szívbjának tulajdonította. Valójában pedig Tremsenszky távolléte miatt szenvedett. Vágyódott a férfi után, sokszor szeretett volna faképnél hagyni mindent, hogy visszautazzon hozzá.

— Stefi ápolta az anyját. Tremsenszkyről sohasem beszéltek.

— Szegény kisleányom, itt vagy Párizsban és ahelyett, hogy a várost élvezné, engem kell ápolnod.

— Ó, én örömmel vagyok melletted — mondta a leány, — csak zongorám lenne.

— Elmegyünk Devereuxhoz — mondta Janina, — nála találunk zongorát is.

A forró augusztusi melegben autóztak ki. Az uccán verejéktől csurgó emberek vánszorogtak. Devereux épp a kertben ült, amikor beállítottak hozzá.

— Egy órára eljöttem önhöz — mondta Janina, — engedje meg, hogy itt üljek csendben ön mellett és ígérje meg, hogy nem fog kérdezni tőlem semmit.

— Ahogy kívánja — felelte a férfi és megcsókolta a kezét.

Egy szolgálta a zongoraszubába vezette

Visszaéléseket követnek el!

Néhány hete tapasztaljuk, hogy úgy S. H. S.-ból (Jugoszlávia), valamint Csehszlovákiából és Romániából egyes olvasóink panaszkoznak, hogy a lapot drágábban árulják, mint ahogy mi azt hirdetjük. Sajnos, az ilyen egyes előforduló esetekben nem tudunk védekezni, de figyelmeztetjük és kérjük nb. olvasóinkat, hogy semmi szín alatt ne fizessenek többet a lapért, mint ahogy mi azt feltüntetjük. Még pedig:

S. H. S.-ban :

Tolnai Világlapja 12 dinár
Délbáb 6 „

Romániában :

Tolnai Világlapja 40 lei
Délbáb 20 „

Csehszlovákiában :

Tolnai Világlapja 1 korona
Délbáb „

Stefit. Mimit énekelte. Hangja keresztülcsendült a kerten.

— Ha az ember behúnyja a szemét, azt gondolja, hogy őnt hallja.

— Igen, mindenben hasonlít hozzám.

Aztán elmélázva tette hozzá:

— Az asszonyi lélek olyan, mint egy hangszer, amelyen lehet jól és rosszul játszani. Az én lelkembe csak kevesen láttak. Nézze Devereux, oly sok férfit ismertem, de egyik se tudott legyőzni, rámkényszeríteni az akaratát. Nem vagyok gyöngé, nem tudok a második lenni. És most, amikor egyszer mégis akartam volna, már késő volt.

Csendesen búcsúztak el egymástól. A szállodában már várta őket Róza a kofferekkel. Janina megrohanta:

— Láttad még Dinárdban Trenszenszky urat? —

— Nem, Trenszenszky úr nem jött többé a villába.

Egy levél is érkezett, Stefi számára. Bertini asszony írt és közölte, hogy ismét Münchenben van és várja a tanítványát.

Janina érezte:

— Ha holnap nem megyek el innen.

Hajszálak végleges kombinált sorvasztását nyomtalanul, kenőccsel szemölcsirtás, ráncok szeplők és minden arctisztatlanságok kezelése felelősséggel. Postai szétküldés. Kovácsné kozmetikája, Rákóczi út nyolcvanhat

holnapután Dinárdban leszek. Akkor pedig elvesztettem a játszám.

Határozott:

— Stefi, veled megyek Münchenbe.

Az expresszben gyöngéden mondta:

— Szegény kislányom, keveset láttál Párizsból, te még kíváncsi vagy a világra.

Stefi örült a kedves szavaknak.

Münchenben nagy volt az öröm Stefi visszatérése fölött. Mabel Astonne még mindig itt tartózkodott. Grauauggal együtt várta a szüleit Amerikából.

— Mit csinál Grauaug barátunk? — kérdezte Stefi.

— Szeret engem — felelte Mabel, —

Keveset láttál Párizsból ...

a völegénységet fontos problémának tekinti.

Legjobban azonban Lafer úr örült.

— Ön az egész nyarat Münchenbe töltötte?

— Nem volt bennem elég erő az elutazáshoz. Csak a boxolók energikusak. Én nem születtem boxolóknak. Bár tanultam. De félek ettől a sporttól.

— Tudja, hogy ön operáját előadják?

— Trensenszky megírta, de őszintén szólva, nem hiszem.

— Bogata fogja énekelni a tábornokné szerepét Zürichben.

— Még mindig nem hiszem. Született „pechvogel“ vagyok. Ahogy én magamat ismerem, közbe fog jönni valami és...

Bertini nagyon kedvesen fogadta Stefit. Janinát kitörő lelkesedéssel üdvözölte:

— Micsoda becsület egy szegény professora di cantónak egy diva celebrát fogadni.

— Bertini, én gondoktól telve jövök önhöz.

— Csak nem Stefi miatt, aki három éven belül Párizsban és Milanóban fog énekelni?

— Én magam erőltettem meg magam Amerikában túlságosan.

— Halljuk, cara diva, hogy van a hangod?

Janina énekelt, Bertini hallgatta, aztán a zongorára csapott:

— Az átkozott Wagner Richard, vigye ördög ötezerszer! Caputtá teszi a legszebb hangot is! Csak egy henteslegény bírja elviselni!

Janina megijedt:

— Mit gondol Bertini, fogok tudni még énekelni?

— A hang jó, csak fáradt, olyan, mint egy kis beteg kanárimadár. Pihenni kell pár hónapot.

— Nem lehet, hat hét mulya új szerepet kell énekelnem Zürichben.

— Akkor hang venni kell kézbe és erősen tartani a gyeplőt! De csak maestró iatlianótól szerepet és nix Wagner!

Janina leverten tért vissza a hotelbe.

— A hangom! — kiáltott fel rémületen és remegni kezdett arra a gondolatra, hogy elveszítheti legféltettebb kincsét.

Egy félórára teljesen megfélekedzett Trensenszkyről.

Lafer állított be egy nagy csoporttal:

— Bátorkodom tiszteletemet tenni motyogta — Stefi kisasszonytól tu-

„KAROMA“

az újabb görcsér és lábformáló, teljesen gumínélküli harisnya. Nyúlékony, tábbhoz simuló, levegős, a láb nem izzad benne és a legfinomabb seiyemharisnya alatt sem látható. Kapható minden szaküzletben, gyógyszerüzletben, valamint a fővárosban és vezérképvisletnél.

Glória
kötszergyár R.-T.

Budapest, VI Vimos császár út 53

A „KAROMA“ harisnya elavultá teszi az eddig használt úgynevezett gumiharisnyát. — Elegáns, higiénikus, levegős, tartós, stoppolható is. Külföldre és vidékre rendelések pontosan csaközöltetnek.

Kérjen ismerőstől!

Nagyszerű nyaraló

Abbaziában, közvetlen a tengerparti moló mellett 1 vagy 2 szoba kiadó. Minden szoba a tengerre nyílik, mesés, szép kilátással tengeri fürdő használattal. A házfelügyelő kívánatra a reggelit felszolgálja. Ára villanyvilágítással egy személy részére naponta 6 pengő, két személy részére 9 pengő, esetleg egy kanapé beállításával három személy részére naponta 11 pengő. A II. emeleten egy kisebb mansard-szoba egy személy részére 2 és 1/2 pengő. Bővebb felvilágosítást Nagy portás nyújt, Budapest VII, Dohány-u 12

dom, hogy nem barátja a konven-
cióknak, de hiába, mégse tudjuk ki-
vonni magunkat alóla.

Janina mosolyogva nézte a férfit:

— Nagyon örültem az ön opera-
szövegének. Bizonyára ott lesz ön is a
premiéren?

Lafer egészen elsápadt erre a gon-
dolatra:

— Nem is merek szólni, ez olyan ...

Stefi bátorítani kezdte:

— Természetes, hogy eljön, én is
ott leszek.

Janina hidegen jelentette ki:

— Nem Stefi, te nem leszel ott, nem
engedem meg, hogy félbeszakítsd a
munkádat!

Aztán a féfihez fordult:

— Mondja, Lafer úr, kapott leve-
let Trensenszkytól?

— Csak egy lapon jelezte, hogy az
operát elő fogják adni. Sokkal lustább,
semhogy képes lenne megírni egy le-
velet. Jó barátom, de szörnyen önző.

Stefihez fordult:

— Nem, Stefi, te nem leszel ott ...

— Stürmer kisasszony, ismeri ön Trensenszky urat? Kedveli őt?

— Ha zongorázik, akkor igen, de különben nem.

— Ha ír neki — mondta Janina, — buzdítsa munkára. Nekem csak szeptemberben van időm és félek, hogy nem készül el időre.

— Nem ismeri őt, nagyságos asszonyom. Könnyelműsége mellett brutális erő rejtőzik. Csak látszólag felületes. Különben szívós és körültekintő.

— Ön természetesen jól ismeri őt, hisz a háborúban együtt szolgáltak.

Este Janina egyedül maradt a szobában. Az ablaknál ült és nézte az esti fényben zajló uccát. Bertini szavai jutottak az eszébe:

— Ő könnyen beszél. Vonuljak vissza csendben? Hol van egy jó barát, aki engem megért?

Devereux képe tűnt fel előtte:

— Jó barátom, az bizonyos, de nem tud megérteni engem. Gazdag ember, aki nem ismeri a harcot. Öreg. Én pedig nem akarok öreg lenni.

Felugrott, meggyújtotta a villanyt és a tükrökhöz sietett.

— Hogy nézek ki — gondolta keserűen, — tíz évet öregedtem amiatt a tácskó miatt. Ennek véget kell vetnem. Én mindenki másnál fontosabb vagyok.

Selus jutott az eszébe:

— Ő az igazi, őt is megverte az élet, akár engem. Harcos férfi, aki most csak az álmaiba kapaszkodik. De én még itt állok az élet közepén, fényben és dicsőségben. Ráérek visszavonulni.

Elhatározta, hogy másnap Selushoz

A Friedler-féle szabadalmazott

„GAMMA” hajnövesztő

egyszersmind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legfőbbkeletesebb gyógyszere.

„GAMMA” hajszappan teljesen feleslegessé teszi minden más hajmosó használatát, mert általa a haj és a fejbőr teljesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól. Orvosiilag kipróbálva és ajánlva. Kapható mindenütt.

FRIEDLER-LABORATÓRIUM

Budapest, VII. kerület, Murányi uca 46 sz.
Telefón: József 464-71

utazik. Stefitől nem akart elbűcsúzni. Este elkísérte a lányát a paúzióba.

— Stefi — hadarta, — az idegeim teljesen tönkrementek, pár napra az orvosomhoz megyek Berlinbe. Semmi bűcsű. Neusokára visszatérek.

Beugrott egy autóba és elhajtattott. Stefi meglepetten nézett utána.

Janina göresösen tréfált önmagával.

— Nem vagyok családaya, anyyi bizonyos — gondolta és könnybe lábadt a szeme.

Selus megrettent a belépő asszonytól:

— Ilyen feldúltnak még sohase láttam önt, Janina! Elhagyta magát! A szeme hágyadt, a haja öszes, fáradt és megviselt.

Szorosan magához vonta:

— Szenvedély?

Janina lesütött szemekkel hallgatott.

— Tudtam! — hördült fel Selus. — Ennek el kellett érkeznie. A természet gonosz és kegyetlen, legszebb alkotásait is összetöri.

A doktor leült a karosszékebe és a tenyerébe temetett arccal hallgatott.

Eladó

villanyberendezés

Alig használt 2 darab fekvő elrendezésű 60 PH Schlick-Nicholson Lietzenmayer szabadalmazott

nyersolajmotor

a hozzátartozó Siemens-Schuckert-féle villamosberendezéssel közvetlenül kapcsolva, egy-egy darab egyenáramú mellékáramkörű

dinamógéppel,

egy
accumulátoriföltő

pótdinamógépcsoporttal

A berendezés helyben és üzemben látható:

Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadó-vállalat Rt.-nál Budapest, VII. ker.,
Dohány uca 12 szám

— Nem kérdezem, hogy kicsoda. Ez egészen mindegy. Biztosan nem méltó önhöz. De önnek kötelességei vannak a saját szépsége iránt.

Aztán kezelés alá vette. Szabályszerű kúra volt, masszázssal, parafinnal és minden lehető eszközzel. Amin a tenger levegője nem tudott segíteni, azon segített ő. Janina felépült. Testének az ápolása a lelkére is üdítőleg hatott.

— Bátorság, asszonyom! — mondta Selus, — ne adja meg magát.

És a maga félnék módja szerint ismét imádatlalt tekintett az asszonyra.

Janina írt Trensenszkynek néhány sort. Távirati választ kapott:

— A munka halad, boldog vagyok, ha Zürichre gondolok.

Stefi a tanulmányairól számolt be. Augusztus végén újabb távirat érkezett:

— A partitúra kész. A viszontlátásra hat nap múlva Zürichben.

Janina megrémült a viszontlátás

gondolatára. Nyugtalan lett. Voltak pillanatai, amikor az egész vendégszerplést le akarta mondani. Búcsút vett Selustól.

A doktor úgy állt előtte, mint egy szerelmes gimnazista. Dadogott.

— Az öné vagyok. Az öné szívem minden rezdülése, még a síron túl is. Mindenre képes lennék önért, még gyilkosságra is!

— Kedves Selusom, ezt nem kívánom öntől.

Aztán szenvedélyes hangon fordult hozzá:

— Ne hagyjon megöregedni, Selus! Ígérje meg nekem, hogy a segítségemre lesz!

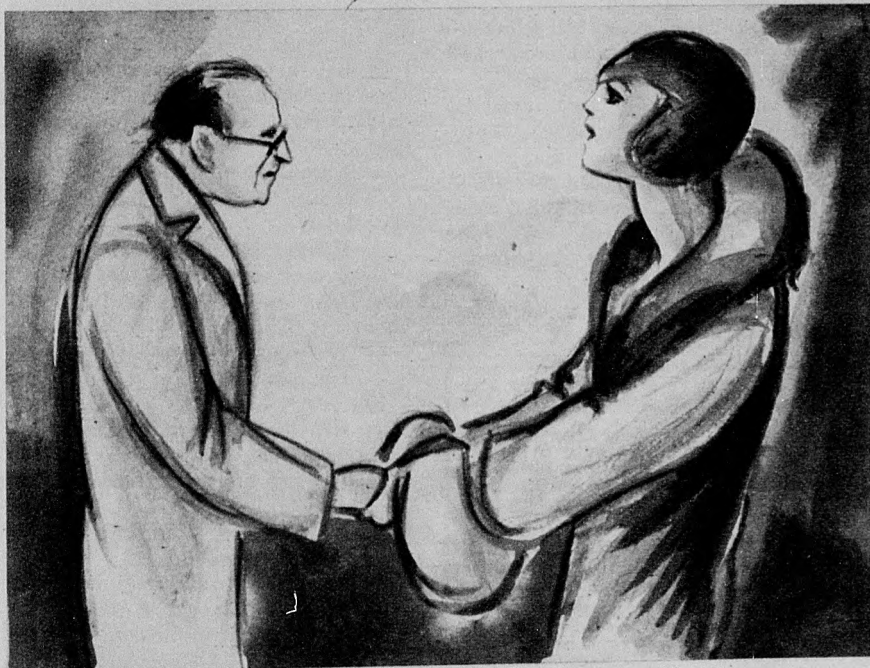
Selus remegett az izgalomtól.

— Ha szükségem lesz önre és hívni fogom, eljön? — folytatta Janina.

— Abban a pillanatban ott terem...

És mélységes alázattal csókolta meg az asszony kezét.

Janina Zürichbe utazott.

Ne hagyjon megöregedni, Selus...

XIII.

Stefi szorgalmasan tanult. Trensenzky operájára gondolt. Természetesen a muzsikusknak az anyjához való viszonyáról semmit se tudott.

Bertini megkérdezte tőle:

— Micsoda opera az a fiatal maestrótól, amit Janina fog Zürichben énekelni?

Stefi kívülről tudta az opera minden hangjegyét és eljátszott néhány részletet.

— Ez egy csirkefogó, de érteni a muzsikához — mondta Bertini, — hol Puccinitól hol Wagnertől csörrikál. De eredeti gondolatai is vannak. Azt hiszi, hogy egy olasz, pedig egy szlavinó Viennából.

— Mit gondol, lesz sikere?

— Lehetséges. A tábornokné mesés szerep, mint valami Traviata, mint Carmen. Minden diva énekelni akarni fogja. Te is ha majd egyszer énekelsz nagy szerepet.

Stefi nagy meglepetésére egy délután Lafer ronított a szobájába.

— Itt van Trensenzky — lelkendezett, — egy kis szövegváltozást kell még csinálnunk a premiér előtt.

— Lafer magának már most is lámpaláza van, mi lesz majd a premiéren?

Trensenzky meglátogatta Stefit. A lány tartózkodóan fogadta. Trensenzky úgy tett, mintha ezt nem vette volna észre és rendkívül szívélyesen viselkedett.

— Zürichbe utazom az orchester-próbára. Ön is átjön, úgy-e?

A világhírűró, WILDE OSZKÁR

egyik leghíresebb szindarabjában azt írja, hogy: „először a modor, azután a morál”. Ez valóban így is van, mert a társadalmi forma és érintkezés már sok ember karriérének vette meg alapját. Az Athenaeum kiadásában most megjelent

DÁMA ÉS GAVALLÉR

című füzet kimeríti mindazokat a formákat és szokásokat, melyek a társadalmi érintkezésben a jó modornak és biztos fellépésnek elengedhetetlen kellékei. Ára 1 pengő 80 f., bérlmentve 1 pengő 90 f. Megrendelhető kiadóhivatalunkban (VII. ker., Dohány u. 12)

— Bizony nagyon szeretnék. Még meg kell gondolnom, talán Bertini is velem jön.

— Okvetlen el kell jönnie! — jelentette ki Trensenzky.

Közelebb lépett:

— Csak holnap reggelig maradok, úgy-e Stefi kisasszony, ma este velem vacsorázik a hotelben?

— Nem tehetem.

— De az én kedvemért! Lafer is velünk tart!

Stefi mégis elment. Az operáról beszélgettek.

— A tábornokné szerepe nagyszerű. Szeretném elénekelni.

— Annak csakugyan hasonlítani kell önre. Ilyen fiatal leányt képzeltem el magamnak, mint ön.

Aztán táncra kérte. Már későre járt az idő, Lafer figyelmeztette, hogy már későre jár az idő.

Trensenzky másnap elutazott. Stefi kérte, hogy a próbákról adjon neki hírt.

— Okvetlenül! — mondta a muzsikusk, — ön pedig lépjen meg bennünket mielőbb!

Janina keresztülutazott Münchenen. Stefi elsodálkozott, amikor meglátta anyját, aki frissen és fiatalosan állott előtte.

— Nagyszerűen nézel ki!

— Igen Stefi, jót tett nekem az egyedüllét.

— Mennyi ideig maradsz?

— Sajnos, rögtön tovább kell utaznom Zürichbe. Fél óra múlva indul a vonatom.

— Trensenzky már ott van.

— Honnan tudod?

Két héttel ezelőtt itt járt átutazóban.

— Ezt nem említette nekem — kiáltotta Janina hevesen.

Stefi kérte, hogy ott lehessen a premiéren.

— Ne gyere, a premiér rettenetes. Gyere inkább később.

Barátságosan búcsúzott a lányától. Beszállt a vonatra. A svájci határon Kronacher szállt be hozzá. Harsányan üdvözölte:

(Folytatjuk)

500 PENGŐS PÁLYÁZAT

A Délbáb pályázatot hirdet annak a kérdésnek a legtalálóbbs megoldására, hogy

kinek van a legszebb autója Magyarországon

A Délbáb június 15-ig megjelenő minden számában található az alanti szavazószelvény, amelynek felhasználásával mindenki résztvehet ebben a pályázatban. **Akik a legtalálóbbs választ adják erre a kérdésre, négy díjban részesülnek és pedig:**

első díj	300 pengő
második ..	100 ..
harmadik ..	60 ..
negyedik ..	40 ..

Ezenkívül még tíz díj kerül kiosztásra a legsikerültebb válaszok között értékes könyvjárandékok alakjában.

A pályázati feltételek a következők:

1. A pályázaton mindenki résztvehet, aki a Délbáb valamely számából az erre vonatkozó szavazószelvényt kivágja, kitölti, nevét és pontos címét olvashatóan aláírja és ezt a kitöltött szelvényt legkésőbb 1929. évi június 30-ig zárt borítékban beküldi (amennyiben a pályázatok postán küldetnek be, a borítékon lévő postabélyegző kelte irányadó) a Délbáb kiadóhivatalának, Budapest, VII. Dohány ucca 12. A boríték külsejét „Autópályázat” felíratlall kell ellátni.

2. A pályadíjak kiosztásánál nemcsak az a szempont lesz mérvadó, hogy tényleg találó volt-e az ítélet, hanem az indokolás is elbírálás tárgyát képezi.

3. A pályázat kifejezetten az autó külső szépségének megítélésére vonatkozik, tehát a motor erőssége, vagy esetleges sebességi rekordok nem képezik szavazás tárgyát. Ellenben figyelembe vehető az, hogy az autó alakja, színezése és egész külső megjelenése alkalmazkodik-e a tulajdonos egyéniségéhez.

4. A pályadíjak kiosztása felett egy teljesen pártatlan zsűri fog ítélni, melynek tagjai a következők: báró Wolfner András úrvezető, Pólya Tibor festőművész, Iván Ede esztétikus, Rátkai Márton színművész és a Délbáb szerkesztőségének 3 tagja.

A pályázat eredményét a Délbáb július 20-án szombaton megjelenő száma fogja közölni. Ez alkalommal a pályadíjnyertes, továbbá a legsikerültebb válaszok teljes szövegükben fognak megjelenni a Délbáb hasábjain.

SZAVAZÓSZELVÉNY

A legszebb autó _____

Indokolás: _____

Ez a szelvény kitöltve
beküldendő kiadóhiva-
latunkba „Autópályá-
zat” jelzéssel.

Név: _____

Lakás: _____ város _____ u. _____ sz.

Az én hetem

IRJA
KARDOS ISTVÁN

Péntek

5

Vince

Igen szomorú és nagy üres térség állott akkor ott, szörnyű magányosságban. Nyártájt kidugta zöld hegyét itt-ott a fű, egy-egy ideszórt mag virágba szókkent a tavasz

derekán, de csak amolyan vadvirágba. Szóval, pusztaság terült el azon a helyen, ahol ma a magyar kultúra egyik legszebb várkastélya áll.

Több mint harminc évvel ezelőtt jöttek a sváb kubikusok és feltúrták a földet, jöttek a vadkerti tót kisasszonyok és összehordták a maltert és egy esztendő mulva már készen állott az új palota. Aztán messzi földről jött egy igazi nagy magyar művész és a frissen vakolt házba gyenge palántákat ültetett, kik később megnövekedve, az ország legkomolyabb művészei lettek. Sok-sok kiváló színész nőtt így fel a keze alatt tanításának nyomán. Egyik jobb, mint a másik. Ő adott nekik életet, az ő művészeléből lehelt át beléjük annyit, amennyi éppen elég volt a továbbiakhoz.

Hosszú esztendők multak el azóta. A mi művésznünk megöregedett, gondoljai megsaporodtak, napjai megkevesbedtek. Hogy kenyérre valója legyen, megírta élettörténelét, szép, színes mondatokban, félt és gondos szerénységgel, nehogy magának emeljen szobrot, hanem azoknak, akikért végigküzdötte a pályát. Az életrajz megíródott és „saját költségén” kiadatott, aztán szeretszaladt néhány pengőért mindazokhoz, akiknek igen sok köszönnivalójuk volt a könyv írójának.

És ma, pénteken, április 5-én, visszajött egy könyv a tisztelt címnek. A posta a csomagot, híven a megbízáshoz, kis cédulát ragasztott:

„A címzett nem fogadta el.”

A címzett — egy tanítvány volt.

Szombat

6

Csölesztin

Békeffi István, a kitűnő librettista, nekem egyébként igen jó barátom, most rendezte be új lakását a Lipót körúton. Az író igen-igen büszke ám a gyönyörű kis, nap-

sütötte fészekre és sorba hinja a barátait, nézzék meg az új lakást. Ma rám került a sor.

Békeffi Pista bevezet a lakásba és mint eleven Bådecker magyaráz:

— Minden darabom jövedelméből lett egy szobára. Nézd meg jól — büszkélkedik, — ez a gyönyörű hálószoba A régi nyárból való.

— De szép — mondom.

— Most gyere át az ebédlőbe. Ez is szép, ugye? Ezt a Párisi divatból szereztem.

Átmegyünk a harmadik szobába. Bíz ez üresen ásitozik. Olyan pusztá, mint a Szahara. Nincs abban egy fűbátor sem.

— Ezt pedig — szól Békeffi — az Ez az én esetem-ből vettem.

Vasárnap

7

Quasimodó

Munkaszünet. Vasárnap. Bolondos gondolatok jutnak eszembe.

Mi volna, ha az egész vonalon keresztülmenne a beszüntető rendelet?

Vagyis, ha a szabók beszüntetnék a „Párisi divatot”, a szűcsök „A bundát”, a kertészek „A sárka liliumot”, a bőröndösök a „Piros bugyellárisit”, a cigányok a „Szupécsárdást”, a jazz-zenekarok a „Zenebonát”...

Éppen úgy, mint ahogy a Déli Vasút, vagy amint mostanában nevezik: a Duna—Száva—Adria vasút, beszüntette a — „Riviera expresszt”.

Hétfő

8

Dénes

Megint elmúlt egy hét, új hét kapujában állunk, vagyis megint öregebbek lettünk egy teljes héttel, azaz hét nappal...

Ma délben a Nemzeti Múzeum könyvtárában kapirgáltam a régi újságok között és a sárga papírlevelek egyikén érdekes feljegyzést találtam. Vagy harminc esztendővel ezelőtt íródott a cikk és arról szólt, hogy a színházak hölgytagjainak mennyi együttvége az életkora, az illető művésznők saját bevallása szerint (úgy hiszem a vallomásra nem kellett esküt tenni).

Legöregebb volt az Operaház művésznő-testülete. Jó néhány ezer évet lettek ki együtt. Legkevesebb a Népszínház hölgyeinek életkora volt. Alig pár száz esztendő (itt már primadonnák voltak).

Vajjon mi volna az eredmény, ha ma volna valakinek mersze ilyen statisztikát nyilvánosságra hozni?

Kedd

9

Dömötör

Mistinguette nyilatkozata a bécsi ujságíróknak:

— *Boldog vagyok, hogy e gyönyörű szép városban lehetek. Minden olyan szép, minden olyan ragyogó, minden olyan kedves ill. Az állomásnál virágokkal vártak. Elragadó emberek. Igazán nagy boldogság volt számomra eljönni ebbe a városba...*

De ismerős ez a nyilatkozat... Mintha már hallottuk volna? Vagy talán a bécsi riporterek időspórolás miatt a pesti lapokból vették volna át *Mistinguette* kedves szavait...?

Szerda

10

Ezekiel

Van nekem egy igen kedves jóbarátom. Vidéki színész az istenadta, de nem ám olyan elsőrangú vidéki színész, hanem csak az utolsó sorból való, aki, szegény

árva lelke, az egyik nap Lear király, a másik nap meg Zülfikár, a Güllbábban. Szóval ez az én kedves jó cimborám évente egyszer-kétszer feljön Pestre, elmegy a Nemzeti Színházba és a törzskávéház kis asztalánál színészhistóriákat mesél nekem a falusi komédiáséletből.

Ma este a fekete mellé rendeltem neki két deci Bácsalmásit, hát persze megoldódott a nyelve. Ugy ömlött ajkáról a szó — persze ságó nélkül, — mint valami aranypatak. Ezt is ő mesélte:

— Két estét játszottunk az alföldi

falu legényegyletének úgynevezett nagytermében. Közönség persze nem volt, de azért a harmadik nap reggelén, amikor már szedelődzködni kezdünk a mozduláshoz, a falu bírása magához rendelt engem (aki nemcsak művész, de titkár is vagyok a társulatnál), hogy a „közterheket” — ő mondta így — elintézzem.

— A derék magyar ember (akkora hajusza volt, mint nekem szokott lenni a „Bánk bán” Petúrjában) felszámított vagy nyolecvan pengő „közterhet”. Igaz, hogy ebben már a teremben is benne volt, de azért én sokallottam:

— Ugyan, ugyan, bíró uram! Van szíve annyit kérni? Hiszen a teremnek még akusztikája sem volt!

— Nem volt? — esodálkozott a bíró, majd hivatalos szigorúsággal folytatta — *miért nem hoztak magukkal az urak.*

— Ez a vidéki művészet — sóhajtott fel az én cimborám — és számámra még egy féllitert rendelt a Bácsalmásiból.

Csütörtök

11

I. Leo p.

A művész, az igen kiváló művész, aki az elsők közül való, az elmúlt héten fáradtan és beteg, torokfájás rekedtséggel megjelent a próbán és dolgozott körömszakadtáig. — Bár én — mondja nekem ma a háziorvosa — igen eltöltöttem őt a munkától.

A beteg színész egyszerre felemeli a próbára behozott egyik kelléket, amint szerepe kívánja. A kellék nyomán valóssággal *ömlik a por*, a díszletraktár finom vastag pora. A beteg színész a porfergetegbe majd belevakul... aztán gondol egyet és... *otthagya a próbát.* Nem szeszélyből — betegen.

Nagy tanulság a direktorok számára:

— *Nemcsak a közönség, a színész se szereti, ha port hintenek a szemébe...*

VIGSZÍNHÁZ

A SZÜRKE RUHA

Bethlen Margit grófnő színműve

Főszereplők: **Gombaszögi Frida,**
Törzs Jenő,
Somlay Arthur

Komikus a standevon

* Irta Vágó Géza *

Nem is olyan régen történt. Kovács Miska, a régi Népszínház komikusa, akiről ez a kis történet szól, nem is olyan régen halt meg. De maga ez a történet hűszesztendő.

Akkortájt a mostani Keszezy vendéglő a jó öreg Muhr papáé volt. Ott a vendéglőben székelt a Pósa Lajos Asztaltársaság. Ez, kérem, nem olyan hevenyészett kis asztaltársaság volt, ahová a tagok csak a hét egy napján jöttek össze.

Szó sines róla!

A hosszú asztalnál maga az elnök, Pósa bácsi mindig és rendületlenül ott ült a szépen nyomott Kossuth-kép alatt. Az asztaltársaság tagjai két csoportba voltak sorozva: a délelőtti tagok és az estiek. Délelőtt a régi Népszínház tagjai ültek a Pósa-asztalnál és itták a jó krigli söröket. Pósa csak bort ivott. Mellette ült Kis Mihály, a híres parasztszínész és szép sorjában a többiek: Ujvári Károly, Kovács Miska, Kassay Károly, Németh Jóska. Együtt a híres komikusgárda. Iszogattak és falatozták, mártogatva a kis saftost.

Sörözés közben egyszer Kovács

Nevelve húzódtak Ujvárihoz

Miska mesélni kezdi, hogy már napok óta, minden este a színházban egy hölgy állandóan integet neki.

— Te nyápic! — vágott oda Kis Mihály. — csak nem gondolod, hogy akad olyan nő a világon, a feleségeden kívül, akinek te kellenél?!

Kovács Miska sértődötten mérte végig Kis Mihályt.

— Jegyezd meg, Muki (mert ez volt Kissnek a becéző neve), trombitálhatsz te azon az szép öblös torkodon. Aztán feszülhet rajtad a magyar nadrág, a nők már nem kíváncsiak rád. Ma már a komikusok a hölgyek kedvencei.

— Ne beszélj olyan bolondokat, Miskám. Az a hölgy a színházban biztosan Szirmainak intégetett s te azt képzeled, hogy neked szól az anygali tekintet — szólt közbe Pósa Lajos.

— Még te is leceseplüsz, Lajos! No, majd kiderül a vallatásnál. Jó férj vagyok! No, de azért is reagálni fogok a hölgy jelcire és meg fogjátok látni, ki kell az asszonyoknak?

Kiitta a sörét és távozott.

Ujvári Károly, aki mindig valami huncutságon törte a fejét, egyszerre csak megszólalt:

— Várjatok csak! No, majd megtréfálok én Kovács Miskát. Hamar tintát, tollat, levélpapírt — kiálltott a pincérnek.

Mind nevelve húzódtak Ujvárihoz. Tudták, hogy itt valami nagy huncutság lesz.

És Ujvári nagy szarkaláb-betűkkel a következő levelet írta:

Drága Uram!

Azt hiszem, már napok óta észre vettem, hogy szerelmes vágakkal nézem Önt! Ne hagyjon tovább szenvednem. Beszélmem kell Önnel. Kérem, ma este, eláradás után lefátyolozva várom Önt az Emke kávéházban; a Rákóczi út felőli második ablaknál fogom Önt

várni. Kezembem ismertetőjelenek piros szegfű lesz.

— No, és kit ültetsz oda? — kérdezték tőle.

— Van nekem egy igazi pesti szobalányom. A többit bízzatok rá!

Este már a harmadik felvonást játszották. Ujváry, egy jegyszédőnőnek átadta a levelet, hogy vigye be az öltözőbe Kovács Miskának azzal, hogy a nézőtérrel egy hölgy küldi.

Úgy is történt. Kovács izgatottan olvasta a levelet. Közben a színpadra kellett mennie, mert még két jelenete volt. *Ezalatt Ujváry az öltözőben a Kovács Miska nadrággjáról levágta az összes gombokat és az öltöztető szabóval egy öltéssel visszatűzdeltette azokat a nadrágra, de úgy, hogy amint azt Kovács fel akarja venni, a lazán odaöltött gombok rögtön lepotyogjanak.*

Az előadásnak vége volt. Kovács rohant az öltözőbe. Gyorsan öltözködni kezd, hogy hamar ott legyen a randevún. A nadrággombok potyogni kezdenek. Kovács dühöng. Hátba lekési a randevút.

No, de végre a szabó visszavarrja a gombokat és Kovács Miska izgatottan rohan az Emkébe.

A vörösszegfűs hölgy ott ül az ablak mellett.

Kovács belép a kávéházba. Kezében a levél. Félénken közeledik a hölgyhöz, kinek arcát sűrű fátyol borította. Végre nagy nekilendüléssel odamegy a hölgyhöz és félénken megszólal:

— Úgyebár, nem tévedek? Ön írta ezeket az aranyos sorokat?

— Igen! Én! — szól naív hangon a fátyolos hölgy.

Kovács leült, aztán halkán megkérdezte:

— És már régen szeret?

— Kit?

— Engem!

— Magát?!

— Hiszen ebben a levélben azt írta, — szól Kovács bátrabban.

— De nem magának! Hanem Szirmainak! Az a buta jegyszédő, úgy látszik, tévedésből magához vitte. Csak

nem képzelem, hogy magának írok ilyenmit. Hiszen maga a nagyapám lehetne! Kovács majd elsüllyedt.

Gyorsan ki akart menni a kávéházból, de egy sarokasztalnál elbújva ott ült az egész Pósa-asztal.

Ujvári odakiált Kovácsnak:

— Hé, Miska! Mit akartál attól a fiatal leánytól?

Kovács zavarában össze-visszahebeggett:

— Igen... az unokanővérem... Tanítónő... Megkért, hogy ajánljam be a városhoz... tanítónőnek!...

Az egész társaság nagy kacagásba tört ki.

Kovács Miska rögtön látta, hogy itt valami nincs rendjén.

De Ujvári rögtön megszólalt:

— Tanítónőnek ajánlod az én szobalányomat?! Nekem sose szólt erről, hogy tanítónő —

Kovács majd elájult. Mind nevettek. Csak Ujvári szólt komoly arccal Kovácshoz:

— Kérlek, add csak ide azt a levelet. Én küldtem le. Egy hölgy adta át, hogy küldsem be Szirmainak —

Ezt már nem bírta tovább Kovács és dühösen elrohant. Írhattak neki aztán akármikor. Ha valami lényeg neki szóló női levél jött, mindig megkérdezte Ujváritól:

— Te, Károly! Nem tudod, véletlenül nem Szirmainak szól ez a levél?

Ön írta ezeket az aranyos sorokat?

Öszintén...

Olvastam egy rémhírt.

A „Naftalin” című filmet sikerült Párisban elhelyezni, ahol a Theatre Aubert nevű moziban fog vetítésre kerülni.

Hát ez borzasztó!

Van még valaki, aki emlékszik a Naftalinra? Erre a filmre, amely a magyar írók, képzőművészek, színészek tehetség-öröme közepette a filmtelenség telenségnek egy ragyogó ékköve? Szegény Heltai Jenő igazán nem lehet róla, elvégre Madáchot is el lehet rontani, vagy Molier-t, mindenkit.

No jó, mi itthon lengettük a dolgot. A sajtó úgy fogadta, mint az újjászülető (?) magyar filmgyártásnak egy zsenge termékét s amúgy is fejletlen filmkritikánk kimételelesen bánt vele. Eddig rendben van a dolog. Szabad szerény eszközökkel és szerény tehetséggel primitív dolgokat produkálni házi használatra; elvégre egyszer majd csak kijön a sok dadogásból a művészi film is.

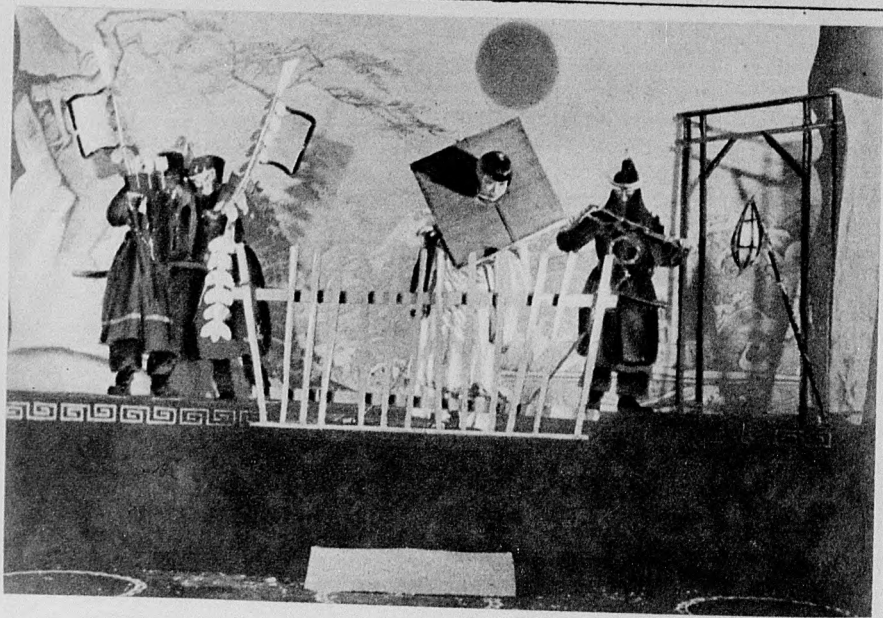
De kivinni külföldre, bemutatni Párisban! A mozi, ahol jársszák, bizonyára magyar drapériával vonják be és az előcsarnokban vörös huszárruhás cigányok fogják „a Rákóczi-induló lüszes ütemeit intonálni”.

Ez ellen tiltakozni kell. Akkor, mikor a filmművészlet egy Dsingsz kánt lud alkotni s ez viszi széjjel a világba az orosz művészlet nagyságát, akkor a magyar film a Naftalinnal mer reprezentálni? Hiszen ez majdnem a magyar nép tekintélyének megsértése. Bárcsak beleavakoznék valaki a dologba és közbenjárna a Naftalin külföldi karrierje ügyében...

Lehel, hogy a Staken nevű német gyár, amely ezt a magyar filmet kitenyészlettelte, nem fogja a Naftalin budapesti jellegét hangsúlyozni. De akkor is rajta vannak a szerencsétlenül fotografált budapesti tájképek, amelyek valóságos idegenforgalmi ellenpropagandaként halnak!

Ne, semmiestre ne menjünk ki a Naftalinnal. A magyar művészlet, a magyar kultúra nemzetközi jó hírneve érdekében kérjük. Várjunk a film-exporttal addig, amíg elsőrendű művet alkotunk.

Elvégre nem kellemes, ha az embert kinevetik.

A hőzivatartelenet a Kretakör londoni bemutatóján. Bajor Gizi szerepében Anna May Wong lépett fel

i Pá-
bizo-
k be-
ruhás
lűzes

mikor
tud
a az
ma-
ezen-
r nép
bele-
eben-
riérje

gyár,
lette,
legét
anak
pesti
for-

ci a
, a
neve
ilm-
üvet

bert

film

Lissi Arno új német filmesillag

A puszta, az autó és a gramofon

* IRTA WILLY FRITSCH *

Kérdést intéztünk Willy Fritschhez, hogy mondja el, mi volt legérdekesebb élménye magyarországi utaztatásakor. A népszerű német filmszínész a következő cikket küldte el a „Détibáb” olvasói számára.

— Amikor hírről adták, hogy rövidesen megkezdődnek a „Magyar rapszódia” felvételei Magyarországon, a Harry Hardt és köztem fennálló jó barátság máról-holnapra megszűnt. Mind a ketten autótulajdonosok lévén, azon veszekedtünk, hogy ki vigye a másikat Magyarországra.

Végre is autópárbaft ajánlottam fel, amely abból állott, hogy lakásunktól filmgyárunkig ki ér hamarabb oda kocsijával. Már éppen startolni akartunk, amikor a postás egy táviratot

Willy Fritsch a Détibáb számára dedikált fényképe

hozott a számomra Budapestről, amelyben rendezőnk, Hans Schwartz arról értesített, hogy a filmgyár autóján fogunk Budapestre utazni. A vita így mindkettőnk nyereségével végződött és ezzel újból szent lett a barátság Harry Hardt és köztem.

Másnap reggel indultunk Budapest felé a filmgyár autóján a legragyogóbb időben. Másnap már Bécsben voltunk és a következő nap elértük a magyar határt. Alig hogy átestünk a vámvizsgálaton megindult az esőzés, mintha dézsából öntötték volna. S ha életemben ennyi esőt és sarat nem láttam.

Egyetlen szórakozásunk az volt, hogy számoltuk a kilométereket, hogy mennyi választ el bennünket még Budapesttől.

Harry Hardt esküdözött, hogy beleugrik a sártengerbe,

ha rögtön nem lát pusztát és vadul száguldozó paripákat. De bizony a pusztát csak nem akart feltűnni. Méneseket sem láttunk és most már Harry Hardt váltig azt állította, hogy eltévedtünk és Magyarország helyett valami más államba kerültünk.

Hirtelen egy mentő gondolat jutott az eszembe. Megállítottam az autót és csomagomból kivettem gramofónot. Rövidesen egymásután hangzotak fel tarka össze-visszaságban a szebbnél-szebb magyar nóták, amelyeknek hallatára egyszerre felvidult az egész lárság. Csakhamar mi is vidám nótázásba kezdtünk és szöveg nélkül énekeltük a magyar népdalokat. Így vonultunk keresztül a falukon, ahol bámulva néztek autónk után a parasztok, mert valószínűen addig még sohasem láttak ilyen száguldozó zenélő kocsit. Késő délután érkezettünk meg Budapestre és alig hogy leszálltunk autónkról, kisütött a nap. Azóta is azon tőprengünk Harry Hardttal, hogy vajjon nem azért lett-e oly gyorsan szép idő, mert az úton magyar népdalokat énekeltünk — most már bevallhatom — irtózatosan hamisan...

Az interjúk * városa *

Hollywood, március hó.

Nemrégiben statisztikusok megállapították, hogy csodák csodája nem New-York az a város, ahol az újságírók naponta a legtöbb intervjút csinálják, hanem Hollywood. Azt is kimutatták, hogy a legtöbb intervjút Clara Bow-tól kérték, ami nem csoda, mert ma ő a legelkapottabb és legkörülrajongottabb amerikai filmsztár.

Természetes, hogy ennek a statisztikának egy újabb intervjú lett a vége, amelyet a Paramount Studiójában a minap szegyeztem a vöröshajú filmsztár mellé. Dicséretére legyen mondva, Clara Bow megadással tűrte sorsát és egy pillanatig sem tiltakozott, amikor intervjút csináltam vele az intervjúról.

— Már én is hallottam erről a statisztikáról — mondta nekem Clara Bow — és egy cseppet sem csodálkozom rajta, mert úgyszólván

minden szabad időmet azzal töltöm el, hogy mint egy engedelmes kisherekek

az újságírók kérdésére válaszolok.

Ma már ott tartok, hogy alig van Amerikában újságíró, akít ne ismernek, beleszámítva az álhírlapírókat is. Valamikor úgy képzeltem, hogy a filmsztárok csak magukról és a filmmel kapcsolatos dolgokról nyilatkoznak, de tévedtem. A jó filmsztárnak mindenre meg kell felelnie. Legutóbb például azt kérdezte tőlem az egyik nagy amerikai lap munkatársa, hogy mi a véleményem Aman

Ullahról és az afgán forradalomról. Egy pillanatig sem haboztam a válasszal. Nem csodálkoztam a kérdésen, mert éreztem, hogy az afgánok fejedelmének nincs e pillanatban más problémája, mint az, hogy én mit válaszolok.

Eddigi rekordom az „Yt” bemutatása után volt, amikor egy délután 27 intervjút adtam.

Azóta lassanként tökéletesíttem magam az intervjú-adásban és ma ott tartok, hogy nincs olyan fantasztikus kérdés, amelyre meg ne tudnék felelni.

Ha majd valamikor megunom a filmszereplést — fejezi be szavait mosolyogva Clara Bow — felcsapok magam is újságírónének.

T. T

Clara Bow hollywoodi villájának parkjában

Filmszillagok anyakönyve

ANYAKÖNYVVEZETŐ: HAVAS ZSIGMOND

Verebes Ernő, magyar filmszínész, New-Yorkban, 1902 december 6-án született. Tizenkét éves koráig itt élt szülei és iskoláinak egy részét is New-Yorkban végezte el. Ezután visszatért Budapestre, ahol még gyermekkorában felfedezte őt a film számára Balogh Béla, az ismert magyar rendező. A „Pál uccai fiúk” című filmmel nagy sikert aratott, majd

Verebes Ernő

„Twist Olivér”, „Három pár cipő”, „A három pofon” című filmekben szerepelt. 1920-ban a Blaha Lujza Színházhoz szerződött ahol a „Lili bárónő”-ben, „A Fi-Fi”-ben, „Délbáb hercege”-ben, „Szép Heléné”-ban játszott szép sikerrel. 1923—24. évben megnyerte azt a díjat, amellyel esz-

lendőnként a legtehetségesebb fiatal magyar színészt jutalmazták meg. Ezután eljátszotta az „Ember a nyeregben” című film főszerepét és ezzel felhívta Manfred Noa figyelmét, aki Berlinbe szerződtette őt. A „Marica grófnő”, „Egy házasság tragédiája”, „A szép kék Dunán” és még egy egész sereg filmben lént fel. 1927-ben a Stargyárban eljátszotta a „Hetedik júlus” című magyar film főszerepét. Ma a legnevesebb berlini filmszínészek egyike és népszerűsége nöltön-nő. Haja, szeme barna, 170 cm. magas, 65 kg. Nöllen. Címe: Berlin-Schöneberg Hauptstrasse 34—35.

Vidor Florence, amerikai filmszínésznő, 1895 július 23-án, Houstonban (Texasban) született. Szülei ma is életben vannak és San-Gabrielben laknak. Amikor tanulmányait elvégezte, egészen tiatalon férjhez ment King Vidor rendezőhöz. Ebből a házasságából egy

kisleány származik, aki ma nyolcéves. Nyolc hónapos asszony volt, amikor filmszínésznő lett. Férje ebben az időben scenáriumírással és rendezéssel foglalkozott. Florence Vidor különböző filmgyáraknál szerepelt, eleinte kisebb szerepekben. Gyönyörű megjelenésével, finom, előkelő játékaival

Florence Vidor

azonban egy csapásra meghódította a mozikközönséget és nem sokára már főszerepet kapott. Egy évig visszavonulta filmezésétől, majd ismét játszani kezdett. 1921-ben Thomas Ince vállalatánál filmezett és ehhez a vállalathoz egészen Ince haláláig hű maradt. Ma a Paramount sztárja. Adolphe Menjouval a „Nagyhercegnő” és a „pincér” című filmmel aratott nagy sikert. Hosszú ideig Jack Holt partnere volt. 1928 augusztus 20-án feleségül ment Jascha Heifetzhez, a világhírű hegedűművészhez, miután már régebben elvált King Vidortól. Legutolsó filmje, a „The Tongwar”, amelyben Wallace Beeryvel szerepel együtt. Nevezetes filmje még a „Tenger anyala”, „Egyik asszony olyan, mint a másik”, „Oroszország”. Haja barna, szeme sötétbarna, 163 cm. magas, 53 és 3/4 kg. Florence Vidor még arról is nevezetes, hogy az összes amerikai filmsztárok között neki vannak a legszebb ékszerei és ruhái. Címe: Paramount Famous Lasky-Studios, 5451, Marathon Street, Hollywood, Calif.

Vincenty, Paul, magyar filmszínész, polgári neve: Mindszenty Tibor. A budapesti fiatalember egy csónakkiránduláson megismerkedett Fedák Sárival,

aki fel
akkor

Pa

Lotto.
énekel
adott
fenn m
mert k
lés iga
képző
Mainz
tott. K
nagy s
repek
nek. „I
raszt”
lentős
Később
ték be
tűnő d
nészt
„Mede
son sz
tották
kor a l
tört, ő
rozták,
re vitt
sebesül
ba kerü
házból
a berlin
theater
zódott
fedezte
számár
tól kez
A leg
című f
han”
éneke”
reg f

aki felfedezte, hogy nagyon hasonlít az akkor elhunyt Rudolf Valentinóhoz. Kivülte Amerikába, ahol először színpadon szerepelt, majd elment Hollywoodba, ahol több jelentős epizód szerepet játszott. Címe: First National Pictures Inc., Burbank, Calif.

Paul Vincenty

Lotto. A kölni zenekonzervatóriumban énekolni tanult. Később zongoraleckéket adott és az így szerzett pénzen tartotta fenn magát. Hans Weinhöppeltől, az ismert komponistától tanulta meg az ének-és az igaz művészetét. Először egy önképzőköri előadáson szerepelt, majd Mainzban hamarosan szerződéshez jutott. Käthe Dorsch-sal szerepelt együtt nagy sikerrel, később pedig operettszerepekben mutatkozott be a közönségnek. „Luxemburg grófja”, „A víg paraszt” voltak színpadi szereplésének jelentős állomásai.

Később felfedezték benne a kitűnő drámai színészt és ezért a „Medea”-ban Jason szerepét osztották reá. Amikor a háború kitört, őt is besorozták, a harctérre vitték és megsebesült, kórházba került. A kórházból egyenesen a berlini Lessing-theaterhez szerződötték le. Itt fedezték fel a film számára is. 1920-

tól kezdve kizárólag a filmen szerepelt. A legnagyobb sikerét az „Ahasvér” című filmmel aratta. Ezután a „Nathan”, „St.-Pauli titka”, „Az élet éneke” és még egy egész sor reg szerepet játszott el. Címe:

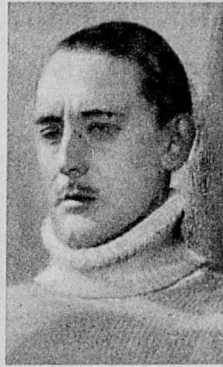

Carl de Vogt

Berlin. Tempelhof, Hochen Zollernkorsó 55/A.

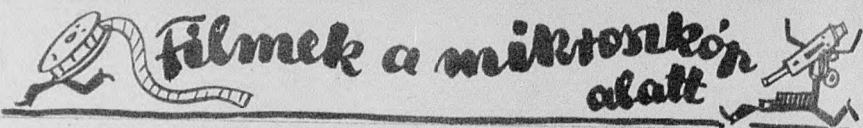
Voronina, Vera, orosz filmszínésznő, 1904 június 29-én, Odesszában született. Gyermekéveit Lengyelországban töltötte, később pedig visszament szülővárosába és tanulmányait részint itt, részint Szentpéterváron végezte el. Tizenhárom éves volt, amikor kilört a forradalom és ez elől szüleit Bécsbe menekült. A fiatal leány itt a nélkülözés ezer kellemetlenségével ismerkedett meg. Napról-napra állás után szaladgált, hogy szülei nyomorán enyhítsen, de mivel a ruhái rongyosak voltak, a bécsi üzletekben nem akarták alkalmazni. Végre mégis egy nagy áruház modellje lett. Közben megtanult franciául és németül is. A csinos leány azonban, hogy szüleit meg több pénzt keressen, egy bécsi filmgyárnál statisztanőnek jelentkezett és néha-néha kapott is egy kis szerepet. Egy napon felment az egyik bécsi lap szerkesztőségébe és arra kérte a szerkesztőt, hogy helyezzen el az illusztrált lapban egy fényképet, hátha ezzel magára vonhatná a filmszakemberek figyelmét. Fényképe azonban csapnivalóan rossz volt és ezért a szerkesztő egy jövevű fényképészhez adott ajánlósort. A fénykép szenzációsan sikerült és ennek következtében egy berlini filmgyárhoz szerződtek. Berlinből az amerikai Paramount-gyárhoz szerződtek le. Címe: First National-Studio, Burbank, California.

Ward, Warwick, angol származású német filmszínész, egy előkelő angol család gyermeke. 1921-ig katonatiszt volt, majd a színpadra került. Két kis angol filmben szerepelt és nemsokára már az Ufa filmgyár felfedezte és Emil Jannings mellett főszerepet játszott a „Varieté”-ben. Legutóbb a „Looping the loop” című filmben szerepelt. Rendkívül

Warwick Ward

jó megjelenése és intelligenciája biztosítja a sikert számára. Legutóbb „Nina Petrovna csodálatos hazugsága” című film főszerepét játszotta el. Címe: Universum Film A.-G., Berlin S. W. 68., Kochstrasse 6-8.

Filmek a mikroszkóp alatt

Ezen a héten végre egy igazán nagyszerű filmben gyönyörködhetünk. Címe:

A hontalan hős.

Bennünket, magyarokat különösen azért érdekel közelebbről, mert scenáriumát *Biró Lajos* írta, aki ezzel a filmmel ismét bebizonyította, hogy nemcsak a legelső, hanem talán az egyetlen igazi filmscenáriumíró az egész világon. „A hontalan hős” meséje annyira érdekes, hogy érdemes lenne belőle szindarabot vagy regényt írni. A hatalmas orosz tábornok, akit a forradalom vihara Hollywoodba sodor, filmstatiszta lesz és itt, ebben a kulisszavárosban, ismét tábornok és nagyherceg lehet... a felvevőgép előtt... És a tábornok a játék extázisában még egyszer visszaálmodja a régi dicsőséges időket és meghal Hollywood porondján, amelynek homokját eddig nem vér, hanem csak verejték és festék áztatta. *Emil Jannings*, a film címszereplője, utolerhetlenül produkál. A film végén minden mozinéző megérinti őt. *Evelyn Brent* és *William Powell* játszottak mellette kitűnően. A hontalan hőst a Royal Apollo mutatta be.

Végre meg kell dicsérnünk a Rádium, Fórum és Palace igazgatóságát is, mert hosszú idő után ezen a héten tűzték műsorra az első pompás filmet

Strogoff Mihály

címen. Persze, hogy a régi Strogoffot. De még mindig jobb egy régi jó filmet játszani, mint egy vagy pláne sok új, de rossz filmet. Ehhez természetesen nem kell nagy tehetség, de legalább biztos a siker. A Strogoff-film még mindig új, sőt valószínűleg még sokáig új és jó lesz, hiszen *Ivan Mosjoukine* a főszereplő, azóta sem tudott jobb alakítást produkálni.

Az Ufa, Kamara, Orion és Omnia mutatta be a

Dsingis khán

című orosz filmet, amely egy új filmirány-
nak első etapja. *Pudowkin*, ez a fiatal és zseniális rendező, nagyon érdekes módszerekkel dolgozik. Az az elve, hogy minél kevesebb színészt, de annál nagyobb statisztériát szerepeltet és játék helyett, inkább a való életet viszi a felvevőgép elé. Az egész film: csodálatos élmény minden nézőnek, holtta maga a mese eléggé zavaros, sőt egy kicsit propagandaizú is.

A Corvinban került vászonra a

Lavina

című dráma. Főszereplők: *Wladimir Gaidarow*, *Lucy Dorain*. Egy festő a démon hálózába kerül, de végül egy jó leány menti őt. Régen elcsépentlt történet, mi

ahogyan a rendező sem produkált semmi újat. Tipikusan tucafilm, amely a külvárosban sem számíthat sikerre.

Kalandos, verekedős, de annál érdekesebb

Az asszony és a céda.

amely a Décsiben került bemutatásra. *George Bancroft*, a híres filmgyilkos, játssza a főszerepet. Ez a csunya, antipátiikus arcú filmszínész páratlan játékot produkál. Mellette *Evelyn Brent* és *Neil Hamilton* játsszák a nagyobb szerepeket.

A Capitolban és az Omniában került bemutatásra *Glenn Tryon* új vigjátéka:

Aki mer, az nyer.

Sajnos ez a film sem hozott sikert a fiatal amerikai vigjátékszínésznek, aki — úgy látszik — nem tud megküzdeni a közönség közönyével, amely lassan nemcsak a régi, hanem az új burleszkszínészeket is megfojtja. A film meséje elképzelhetetlenül naiv.

Lillian Gish új filmje,

A sivatag lilioma

a Décsi, Uránia és Corso vásznán került a pesti publikum elé. A homoksivatag árva lilioma véletlenül megöl egy embert, de aztán sok szenvedés, kín és könny után eljő számára is a megváltó szerelem. *Lillian Gish* partnere *Les Hanson*, az ismert svéd filmszínész. Nagyon érdekes és a közepesen jóval felülemelkedő film.

Eddie Cantor játssza a

Postás Friei

című vigjáték, a Corvin és a Kamara kísérő filmjének főszerepét. Amerikai limonádé.

Egy nagyon kedves és bájos filmszínésznő, *Sue Carol* játszott a Ufa és Orion

Autópárhaj

című vigjátékának főszerepét. Igazi sportfilm, tele izgalommal és kacagtató jelekkel.

Az

Óvakodj a nős férfiaktól

című vigjátékot az Urániában láttuk. Főszereplők: *Irène Rich*, *Audrey Ferris* és *Myrna Loy*. A film szakadatlan ásitásra ingerli a nézőt.

A hipnotizált férj,

a Royal Apollo vigjátéka, tipikusan nevetető film, mondjuk: falrengető bohózat. Egy könyvelőt meghipnotizálnak és a szegény ember örült kalandokat él át hipnotikus álmában. Kitűnő burleszk h.

Starok kabalája

Az egyik legnagyobb amerikai újság körkérdest intézett a filmsztárokhoz, hogy van-e kabalájuk és ha igen, hát mi? Érdekes válaszok futottak be, amelyek között természetesen sok valótlan dolog is akadt, hiszen a filmsztárok legtöbbször arra törekedtek, hogy ebben is a legkülönösebbet találja ki magáról, hogy a többieket lefőzhesse. Az amerikai lap szerkesztősége azonban nem elégedett meg ennyivel. A beérkezett válaszok után munkatárjaival lenyomoztatta, hogy mi felel meg a valóságnak és mi nem. A cikket csak azután írták meg és bizony nem egy-két filmsztárnak kellemetlen percet szereztek vele, mert kiderült róluk, hogy csak kitalált kabalájuk van. Az „alibis” kabalák közül iktatunk most ide néhányat, amelyek, azt hisszük, érdekelni fogják a magyar mozilátogató közönséget is.

A legismertebb ezek közül *Chaplin* cipője. Erről a ragaszkodásról, amellyel a nagy filmszínész otromba cipői iránt viseltetik, a magyar közönség is tud.

Colleen Moore

Arról azonban már kevésbé, hogy

Douglas Fairbanks csak akkor dolgozik, ha a filmfelvétel napján villájából a Studióig nem találkozik össze öregasszonnyal.

Bár minden lehetőséget megtesz, hogy ezt elkerülje, de ha még sem sikerülne kikerülni, a „tragikus” találkozást, visszafordul és aznap nem áll az operatőr lenséje elé.

Dolores del Rio kabalája Taki, ami nem más, mint egy kis selyemszörű majom. A filmszínésznő csak addig játszik, amíg a műteremben ott gubbaszt egyik sarokban Taki. Abban a pillanatban, amikor a kis majom megünja a várakozást, ő is ideges lesz és csakhamar be kell fejeznie a felvételeket.

Lon Chaney

Lon Chaney viszont egy tapodtat sem tesz Tom nevű kutyája nélkül. Valamennyi maszkját először ő látja és, ha megugatja gazdáját, Lon Chaney megnyugszik, mert most már biztosra veszi, hogy jó a maszkja. A rossz nyelvek szerint a kutya nagyon ritkán ugat.

Clara Bow állandóan magával hordozza másfél centes, hiányos fogú, esontfésűjét.

Ezzel fésülte át ugyanis híres vörös haját akkor, amikor próbafelvétele jelentkezett. Még ma is minden nagyobb filmszerepe előtt ezt a fésűt használja.

Adolphe Menjou kabalája egy félhosszúszárú női glazvékesztyű, amelynek a titkát azonban nem akarja elárulni, de az bizonyos, hogy filmfelvételei alatt ez a talizmán állandóan a zsebében van.

Norma Shearer válaszában kijelentette, hogy nincs kabalája, de a szemfüles amerikai riporterek kinyomozták ennek az ellenkezőjét. Megállapították ugyanis, hogy a mesés gazdagságú filmszínésző egy olesó kis jeggyűrűt visel, amelyet sohasem húz le az ujjáról.

John Gilbert tárcájában őriz egy vékony női hajfűrtöt.

Ne tessék rosszat gondolni, mert az illető hajfűrt — az édesanyjáé. Ugyancsak az édesanyja fényképét őrizi és viszi magával mindenüvé Ramon Novarro, a nők kedvence.

Az érdekes körkérdést Cooleen Moore válasza fejezi be, aki kijelenti, hogy neki nincs kabalája és abban a pillanatban örökre lemondana a filmezésről, ha azt tapasztalna, hogy babonás. Így tehát Cooleen Moorenak, bármennyire is tiltakozik ellene, ez a kabalája.

Norma Shearer a reggeli postáját nézi

Mf

Aliq v

hogy
röl ne
rikába
figyeli
szór a
D'Arcy
végül
coll. M
ban se
nagy f
tetni.
minim

A besz

közül
nagyol
néma"
került
játssza
gáztit
ben az
beszélő
san m
főszer
William

Eddig

de mos
Milton
szolgál
Doris
utazott
speciál
a teljes
dátatos
betegs
szerűs
hogy n
kötelék
nem tu
ucca"
utóbb,
a films
szakita
latnak,
ötszáz

Egymás

az ame
May V
hatókna
logy az
első na
fog téri

Milton Sills

Alig van hét,

hogy Chaplin elvált feleségéről, Lyta Grayről ne beszéljenek. Ugy látszik, hogy Amerikában még mindig nagy érdeklődéssel figyelik ennek az asszonynak az életét. Először arról volt szó, hogy férjhez megy Roy D'Arcy filmszínészhez, aztán turnéra ment, végül pedig egy losangelesi varietében táncolt. Most filmen is akar szerepelni, ez azonban sehogyan sem akar sikerülni, mert a nagy filmgyárak nem akarják őt leszerződtetni, a kis vállalatok pedig csak egészen minimális gázsit ajánlottak fel neki.

A beszélőfilmek

közül eddig a „Jazz Singer”-nek volt a legnagyobb sikere. Ez a film nálunk „mint néma” film „Szombatok szombatja” címen került vászonra. A film főszerepét Al Jolson játssza, aki hetenként tizenötezer dolláros gázsit kapott. Érdekes, hogy ezzel szemben az „Interference” című nagyszabású beszélőfilm az amerikai bemutatón formálisan megbukott, holott ennek a filmnek a főszerepeit Evelyn Brent, Clive Brook és William Powel alakítják.

Eddig titkolták,

de most már nyíltan beszélnek arról, hogy Milton Sills idegei teljesen felmondták a szolgálatot. A neves filmszínész felesége, Doris Kenyon társaságába New-Yorkba utazott, ahol egy ismert amerikai ideg-specialista segítségét vette igénybe, hogy a teljes idegösszeomlást elkerülje. És csodálatos, hogy a híres filmszínész már most, betegsége kezdetén is sokat veszített népszerűségéből... Mindenki azt találgatja, hogy mi lesz vele. Az a filmgyár, amelynek kötelékében Milton Sills eddig dolgozott, nem tudja mitévő legyen. Sills a „Sötét ucca” című film főszerepét játszotta legutóbb, de ennek a filmnek a felvételeit a filmszínész betegsége miatt félbe kellett szakítani, ami nagy kárt jelent a filmvállalatnak, mert a gyártási költségek eddig ötszázezer dollárt emésztettek fel.

Egymást szidják

az amerikai filmgyárak azért, amiért Anna May Wongot átengedték az európai vállalatoknak és még mindig abban reménykednek, hogy az érdekes arcú kínai filmszínésznő, aki első nagy sikereit Európában aratta, vissza fog térni Hollywoodba. Hogy ez a reményük

Anna May Wong

MI TÖRTÉNT?

valóra várják-e, senki sem tudja, egyelőre az a helyzet, hogy Anna May Wong egymásután játssza el a berlini és londoni stúdiókban a legjobb filmszerepeket. Ezzel kapcsolatban az amerikai filmesek hírül adják, hogy felfedezték a második nagyszerű kínai filmszínésznőt, aki eddig csak színpadokon szerepelt. A kínai filmszínésznő neve Tsen Mei és New-Yorkban két színdarabban játszott, a „Gésák”-ban és a „Mikádó”-ban. Tsen Mei első filmszerepét Somerset Maugham „Levél” című színdarabjának filmváltozatában fogja játszani. Tsen Mei Kantonban született.

Hogy milyen furesa

valami a hírnév, arra jellemző Guy Oliver esete. Vannak filmszínészek, akik szinte máról-holnapra az egész világon ismertek lesznek, sokan azonban — bár nagyszerű alakításokat produkálnak — nem tudnak híresek lenni. Ezek közé tartozik Guy Oliver is, aki eddig nem kevesebb, mint 314 filmben szerepelt és ennek ellenére nevét Amerikán kívül alig ismerik. Valószínű, hogy élete végéig ismeretlen marad.

A Délbáb minden olvasójának, aki egy levelezőlapra kéri, ingyen küldünk próbára egy drb. Liz parfümszappant

Válassz a dilettánsok védelmezőjének

A Magyar Rádió Társaság félhivatalos, de mondhatjuk bátran hivatalos orgánumban a legutóbb egy cikk látott napvilágot, amellyel, ügylátszik meg akarták félemlíteni a Stúdió műsorának mindinkább szaporodó kritizálóit. A cikk írója felháborodottan tiltakozott azok ellen, akik „felelősség nélkül” állítják, hogy a mikrofon előtt dilettánsok szerepelnek.

Felszólította a „vádaskodókat”, hogy ne bujkáljanak, hanem lépjenek elő és nevezzék meg nyíltan kikre értik a dilettáns kifejezést.

Természetesen, számoltak azzal, hogy vannak olyan rádióamatőrök is — Isten bocsá' vétküket, — akik nem olvassák a Stúdió közlönyét, ezért tehát hosszú kommunikét adtak le arról a számról, amelyben ez a cikk megjelent, kivétel nélkül az összes napilapokban, hogy mindenki értesülhessen erről a fényes haditettéről.

Mert csak ennek nevezhetjük ezt a cikket. Hiszen természetes, hogy senki sem fog rá válaszolni. Részint azért, mert nagyon könnyű megállapítani a dilettantizmust, de szükség esetén annál nehezebb bebizonyítani. Ha mi érezzük vagy tudjuk is, hogy X vagy Y hölgy és úr a felolvasóasztal vagy a zongora előtt teljes mértékben dilettáns, ő arra hivatkozik, hogy Kisbürgözdön sajtó kiadásában már megjelent őt regénye vagy pedig okleveles zongoratanárnő, aki Mucsán kilenc önálló koncertet adott.

A mi szemünkben azonban ezek a hölgyek és urak mégis csak dilettánsok.

De nehéz dolog azért is megnevezni személyenként a dilettánsokat, mert az emberek javarésze nem szeret személyeskedni és nem akarja egyesek kenyerét elvenni.

Ezért tehát az elégedetlenek nem egyes személyek ellen küzdenek, ha-

nem azért a szellemért, amely a Stúdióban uralkodik, ahol igenis teret adnak a dilettantizmusnak. Ne beszéljünk most arról, hogy az elégedetlenek szerint maga a Stúdió vezetősége is dilettánsan állítja össze heti műsorát. Ezen úgysem segíthetünk.

Azt azonban joggal követelhetjük, hogy a mikrofon előtt csak a legkiválóbb nevek szerepelhessenek.

Ez természetesen vonatkozik nemcsak a szórakoztató részre, hanem a műsor minden ágára is. A mikrofon elé csak a legkiválóbb írókat, tudósokat és szakférfiakat szabad bocsátani. A Stúdió ezzel nemcsak előfizetőinek tesz jó szolgálatot, hanem a kultúr propagandánknak is.

A dilettánsok védelmezője kíváncsi arra, hogy kik a vádaskodók. Pedig neki igazán kellene tudni. Hiszen

a Színész Egyesület átiratban fordult hozzájuk, hogy ne szerepeltesse nek olyanokat a mikrofon előtt, akik a színészetet csak dilettantizmusból űzik.

Hiszen a Magyar Írók Egyesülete a felolvasásokkal kapcsolatban hasonló módon írt át a Stúdió vezetőségéhez.

Ennyi talán elég lesz egyelőre válasznak. Ha azonban ez mégsem volna elegendő a dilettánsok protektorának, szolgálhatunk többel is, ha úgy tesszük. Ha másképp nem tudjuk meggyőzni — nevek felsorolásával is. Sőt, kiteríthetünk arra az érdekes mellékörményre is, hogy egy-néhány ismeretlen név sokszor nagyobb tiszteletdíjban részesült, mint az akkreditált művészek.

Egy azonban bizonyos. Nem zörög a haraszt, ha nem fúj a szél. Nem volnának — hiszen nem is lehetnének — „sötétben bujkáló vádaskodók”, ha nem szerepelnének dilettánsok a Stúdió műsorában.

Sz. Ö.

AZ ANTENNA HIREI

Hordozható rövidhullámú vevőállomást szereltek fel a bécsi tűzoltóság hét autójára. A rádióval felszerelt tűzoltókocsikra azért volt szükség, hogy a nagykiterjedésű tüzeknél állandó összeköttetést tartsanak fel a más-más irányban dolgozó tűzoltók. Természetes, hogy a megfigyelőtornyot is rövidhullámú készülékkel szerelték fel.

Hatvan hangszórót szereltek fel a sydneyi katolikus templom előtt. Így lehetővé tették azt, hogy az eucharisztikus kongresszus százötvenezer résztvevője egyformán tökéletesen hallotta a szentbeszédeket és együtt énekelhették az egyházi dalokat.

A pozsonyi új húszkilowattos adóállomás megkezdte próbaadását és május elején állandóan üzemben lesz. Itt említjük meg, hogy az év végén adják át a forgalomnak az új prágai

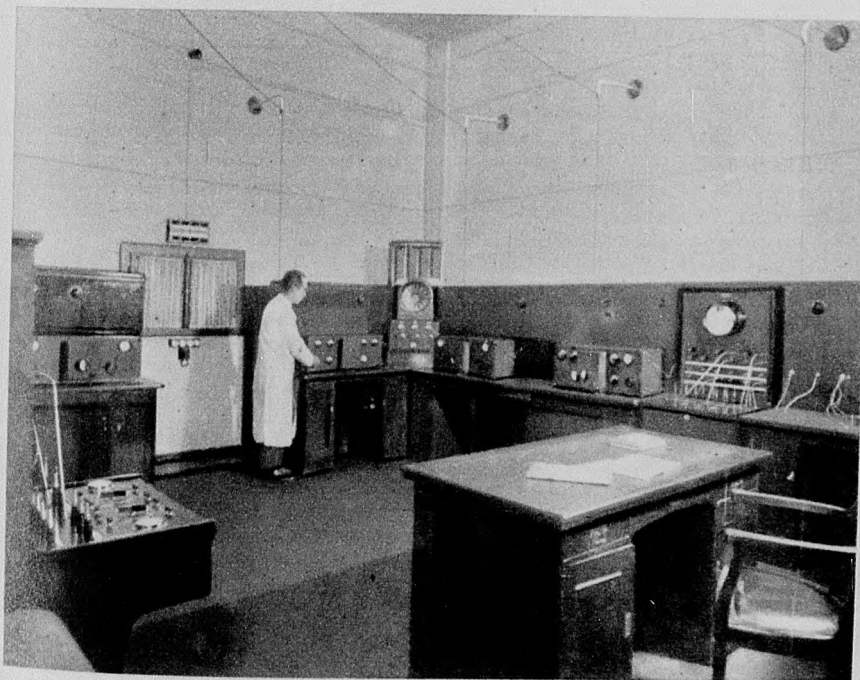
hatvankilowattos állomást, amely már kápátvitelt is fog közvetíteni.

A berlini állatkertben hangszórókat helyeztek el az állatok ketrecai előtt, hogy kipróbálják, milyen hatást tesz rájuk a zene. Az érdekes kísérlet eredménye, hogy a majmokat és az énekes madarakat érdekelte legjobban a muzsika.

A világ legmodernebb Studióját építik most Rómában, ahol tudvalevően az adóenergiát is hatvan kilowattal fogják felemelni. A római hatalmas rádiópalotában többek között egy hatalmas terem is lesz, amely több ezer néző befogadására alkalmas, akik csekély belépődíj ellenében a helyszínen hallgathatják végig a közvetített hangversenyeket.

A legszorgalmasabb rádióállomásnak nevezhetnénk a newyorki WEAJF-ot, ahol reggel háromnegyed héttől kezdve éjfélig újszólván szakadatlanul közvetítenek műsort az előfizetőknek.

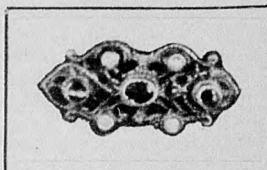
Klasszikus operettelőtűnt rendez április 13-án d. u. 1. órakor a frankfurti Stúdió, amelyen az énekszámokat Nádor Jenő, a Király Színház bonvivantja énekl.

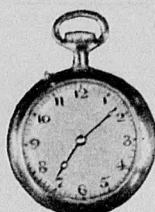
A berlini stúdió erősítőberendezése

GYŪJTSÖN ELŐFIZETŐKET!

Tessék

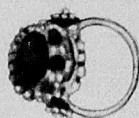

Ezüstbe foglalt brostü, ötvösmunka

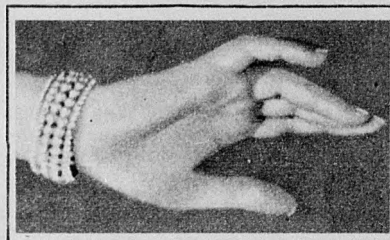

Svájci, férfi nikket zsebóra

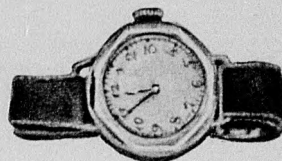
választani!

Ezüstbe foglalt kövesgyűrű, ötvösmunka

Eredeti párizsi gyönggkarkötő

Svájci női karkötőóra

A gyűjtő saját előfizetése után gyűjtési kedvezményt nem kaphat.

Aki előfizet a Délibáb színházi hetilapra, mely hetenként jelenik meg $\frac{1}{4}$ évre 3 pengő 50 fillérrel és

1. egy új $\frac{1}{4}$ éves előfizetőt gyűjt, az alant felsorolt egy művet adjuk: Méray-Horváth Károly: Ritta meséi diszkötésben.

2. Ha két új előfizetőt gyűjt, akkor ajándékba adunk vagy 10 kis regényt izléses kötésben neves írótól, vagy

Csermely Gyula: Három fekete félhold és Szekula Jenő: Kobor rémek című művét diszkötésben.

3. Ha öt előfizetőt gyűjt és az előfizetési összeget az új előfizetők címeivel egyidejűleg beküldi, a fenn bemutatott ékszerekből egy darabot tetszés szerint választhat.

Félreértések és a felesleges levelezés elkerülése végett megjegyezzük, hogy az itt ismertetett feltételektől eltérni nincs módunkban.

Ki az új előfizető?

Új előfizetőnek tekintjük mindazokat, akik az utolsó 6 hónapban nem voltak előfizetői a Délibábnak. A gyűjtött előfizetőkért járó összegeket kérjük egy postautalványon beküldeni és az utalványszelvényen az illető előfizetők nevét és pontos címét olvasható írással felsorolni. Az összegek beküldendők a

DÉLIBÁB

kiadóhivatalához, Budapest, VII. ker., Dohány uca 12

SZERENÁD

Bohózat. Irla: Vadnai László

Ezen darab előadási joga bármely nyelven kizáróan Dr. Marton Sándor színpadi kiadótól, Budapest, IV, Bécsi uca 1 szerezhető meg. (Copyright 1929. by Dr. Alexander Marton, Budapest)

Személyek:

Esztike
Sajó
Özv. Szilvásiné
Uzsoki
Varga
Cigány

(Történik: Este 10 óra után Bugyi községben. A színház baloldaltán egy kis háznak egyik része ablakkal látható. A jobboldalon háttérben fák, előttük két pad. Mikor a függöny felmegy Sajó és Eszti vannak a színen, az egyik padon ülnek.)

Eszti (fiatal vidéki lány): Na, ne üljünk olyan szorosan, Sajó úr, még valaki meglátja...

Sajó: Azt akarom! Hadd lássa meg egész Bugyi község, hogy mi szeretjük egymást... mert úgye szeretjük egymást?

Eszti: Nem!

Sajó: De én szeretem magát!

Eszti: Az lehet! De én nem magát!

Sajó (zavartan): Úgy?! Nézze, Esztike, én nem is azt állítom, hogy maga halálosan szerelmes belém, de úgye szeret annyira, hogy nem tudna nélkülem élni...?

Eszti: De tudnék! Sőt...

Sajó (elkeseredve): Sőt...? Azt mondta, sőt...? Esztike! Szóval egyáltalán nem szeret? Szóval közömbösök vagyok?

Eszti: De milyen közömbös, Sajó úr!

Sajó (letörve): És ezt most mondja csak? Hagyott engem egy hónapig minden héten leutazni Bugyiba!?

Eszti: Nemesak én miattam utazott maga ide le, Sajó úr, hanem azért is, hogy harisnyákat adjon el a...

Sajó: Hát azt hiszi eladtam? És ha eladtam volna? Már az is bűn, hogy az ember szerelem közben rásóz egy pár vacak harisnyát?... Mért esőkolóztam velem akkor?

Eszti: Én magával soha életemben nem esőkolóztam!

Sajó: Nem? Hát akkor ki volt az?...

(Félre.) Ja, az a másik faluba volt... de legalább nyugtasson meg, Esztike, hogy mást se szeret...

Eszti: Sajnos, nem tudom megnyugtatótni, Sajó úr! Az én szívem már foglalt... félig-meddig menyasszony is vagyok!

Sajó: Borzasztó! A vőlegénye ideyálói?

Eszti: Áh! Pesti ember! Maga ismeri! Az Uzsoki!

Sajó: Az Uzsoki a maga szerelme? A kávészűrőügynök?

Eszti: Az! Olyan boldog vagyok... az éjjeli vonattal érkezik...

Sajó: Nem értem magát, Esztike! Hogy lehet egy olyan alakhoz, mint az az Uzsoki hozzámenni?...

Eszti: Ugyan kérem... Az egy aranyos ember... Egy cuki pofa!

Sajó: Cuki pofa? Az Uzsoki? Még nem mondom, pofa... de cuki? És miből fognak megélni, az Isten szerelméért? A szűrő az nem egy szakma máma...

Eszti: Azt csak bízza ránk, Sajó úr... a papám a 250 holdjából 100 hold prima szántót nekünk ad... és azon fogunk majd gazdálkodni...

Sajó (irigykedve): 100 holdon? Ssz... Összetörte a szívemet, Esztike!... (halkan beszélgetnek tovább).

Özv. Szilvásiné (jobbról be Vargával, mindkettőjükről messziről lerí a vidéki): Akar ide egy kicsit leülni, Varga úr?

Varga (elkeseredve): Bánom én? Nekem már minden mindegy!

Szilvásiné (leül).

Eszti (odaköszön): Jó estét!

Szilvásiné: Pá, aranyos! (Vargához.)

Tegye le magát, Varga úr!

Varga (leül): Miért mondja nekem azt, hogy Varga úr? Miért nem szólít úgy, ahogy azelőtt szólított: Janika!

Szilvássiné: Ugyan menjen! Egy ekkora darab embernek nem lehet azt mondani, hogy Janika!

Varga (elkeseredve): De lehetett!?! Ezelőtt pár héttel még egész nap Janikázott! De akkor még szeretett, akkor még a fülembe lihegte, Janika így, Janika úgy... És tegezett. Most magáz és Varga úr vagyok... Mondja Ilonka, mit vétettem, hogy úr lett belőlem?

Szilvássiné: Megnyugtatom, magából nem lesz úr soha ebben az életben! Nem sül ki a szeme felhozni a Janikázást és azt a lihegést... Istenem május volt... nyílt az orgona... a vér a fejembe szállt... elvégre én is csak egy gyenge nő vagyok... nem volt senkim... hát odadobtam magam az első jöttmentnek...

Varga: Ilonka! Én magának csak egy jöttment vagyok?

Szilvássiné: Sajnos, nem! Maga csak jött, de nem ment! Azóta a nyakamon ül és elriasztja tőlem a férfiakat az örökös féltékenykedésével... máma is mit csinált az állatorvossal... Skandalum!

Varga: Hát hogy jön ahhoz egy olyan lódkor, hogy magát orvul megpaeskolja...

Szilvássiné: Azért még nem kellett volna két olyan rettenetes pofont adni neki...

Varga: Nem kellett volna? Még majd agyon is ütöm! Bánom én! Nekem már minden mindegy!

Szilvássiné: És a patikust miért ütötte pofon? Az hozzám se nyúlt!?

Varga: Azt azért büntettem meg, mert maga folyton azt mondta neki, hogy galuskám így, galuskám úgy...

ELADÓ TELEFÓN

Használt jó állapotban levő házi telefonkészülékek fél árnál is olcsóbban eladók. Bővebbet: VII, Dohány uccsa 12, portásnál

hogy lehet egy olyan tökféjú patikusnak azt mondani, hogy galuskám?

Szilvássiné: Nézze, én azt galuskázom le, akit akarok! Szégyelheti magát!

Varga: Azért sem szégyenlem! Mit bánom én, nekem már minden mindegy!...

Szilvássiné: De nekem nem! Egy fiatal özvegyasszonynak adni kell a jó hírére, én még egy-kétszer férjhez akarok menni... de ki mer engem megkérni, ha maga mindenkit megpofoz, aki hátulról megpaeskol?... Parasz!

Varga: Ilonka! Hát nem énhozzám jön nőül?

Szilvássiné: Erről tegyen le, Varga úr. Először maga nekem túlbrutális, másodszer meg vidékihez úgysem megyek... Pesten akarok élni, ha másképp nem sikerül, felmegyek színésznőnek...

Varga: Színésznőnek? Maga?...

Szilvássiné: Miért... Mi kell ahhoz?... Szép fej, jó hang és táncra való készség! És mivel ezek meg vannak nálam, enyém a világ!

Varga: Hát nézze, Ilona, én még egy hétig kérem magát, hogy legyen a feleségem, de ha akkor se jön, én nem állok jót magamért...

Szilvássiné (feláll): Most már elég volt, Varga úr! Vegye tudomásul, hogy nekem nem imponál a brutálitás! Pláne egy padon! Még nem mondom... na Isten áldja meg! (EL)

Varga (feláll): Ilonka!... utánamegy). Ilonka! (Felsőhajt.) Csak legyél a feleségem, de lekenek egyet! (EL)

Sajó (aki eddig félve nézte Vargát): Ez ki volt?

Eszti: Varga János, az itteni borbély!

Sajó: Borbély? Mondja, ki az az életűnt, aki ettől meg hagyja magát borotváltni? Én még egy fazón kigazítást sem hagynék tőle csinálni... és miért olyan dühös?

Eszti: Féltékeny! Egy éve, hogy beleszeretett az özvegy Szilvássinéba és eddig három embert félig agyonvert miatta!

Sajó: Hogy lehet ezért a nőért vere-

ke
az

Eszti:

Sajó:

Eszti:

No

van

Sajó (

Leg

Eszti:

Sajó:

Eszti:

cuk

gem

Sajó:

prin

met

Uzoki:

voln

nél

Mar

abla

Cigány:

lak

(heg

rozl

Uzoki:

besz

Cigány:

Uzoki:

Tíz

Paga

séret

Cigány:

őesk

itt ber

amit szállt

Az egy

„Krisztus

„Szűz Már

Egy-eg

bérmentve

egyzere,

kedni? Hisz ez olyan csúnya, mint az éjszaka!

Eszti: Van 300 holdja és készpénze!

Sajó: Csinos asszony, az biztos!

Eszti: Ebbe a házba lakik, ahol mi! No de gyérünk mi is, Sajó úr! Késő van már!

Sajó (feláll): Esztike! Hát így hagy itt? Legalább egy jó szót mondjon!

Eszti: Uzsoki!

Sajó: Ez egy jó szó magának?

Eszti: Nekem tetszik! Jaj, hogy milyen cuki pofa az! És hogy szeret engem!

Sajó: Még ne is szeresse? 100 hold prima szántó! Összetörte a szíve-met, Esztike (elmennek).

Uzsoki (a cigánnyal jobbról be): Itt volnánk az én drága kis Esztikém-nél... Mit gondol, karmester úr? Maradjunk itt, vagy menjünk az ablaka alá...?

Cigány: Hát itt jobb lesz, mert az ab-lak alatt túl pianó kell csinálni... (hegedűt a vállához teszi). Forszí-rozhatom?...

Uzsoki: Várjon! Mit siet! Először is beszéljük, mit kap?

Cigány: Hát 10 pengő sok lesz?

Uzsoki: Mi az, hogy lesz, máris sok! Tíz pengő? Pesten 3 pengőért a Paganinit hallgathatom zenekari kí-sérettel!

Cigány: Háromér? Bandával? Hát ócska cigány is lehet az!

Uzsoki: De karmester úr, ne blamálja magát! A Paganini nem cigány!

Cigány: Hanem micsoda?

Uzsoki: Etüd! Nézze kap négy pengőt és rendben van!

Cigány: Hová tetszik gondolni, nagy-ságos úr! Négy pengőért a kontrás se gyön el szőlőba, nemhogy a banda feje!

Uzsoki: Maguk itt el vannak kényesz-telve! Azt hiszi, először adok éjjeli zenét? Kecskeméten a Rácz Laci húzta nekem!

Cigány: A 36-ik?

Uzsoki: Hát azt nem számítottam ki!

Cigány: Hát jó, legyen öt pengő... de vakkujak meg, ha nem fizetek rá... az a sok gyanta, meg a vonó is kop-pik, meg a húr is szakad.

Uzsoki: És a hegedű is eltörik, ha a fejéhez vágom... Mondja, mit be-szél annyit?... Kezden már ját-szani inkább! Az én drága kis Esz-tikém már biztos vár rám!

Cigány: Jó van, na! Tessék megmon-dani, mellik nótát húzzam?

Uzsoki: Mi? Öt pengőért a nótát is én mondjam meg! Tessék a sajátjából játszani...!

Cigány: Azt lehet!... Jó lesz, az hogy (prózában hadarva). Látod-e ba-bám, látod-e babám amott azt a nagy hegyet...

Uzsoki (ijedten): Mi történt?

Cigány: A nótát mondtam el! Jó lesz?

Uzsoki: Micsoda?

Világhírű festmények reprodukciói ritka alkalmi áron!

I.

II.

III.

Itt bemutatjuk egyszínben a képeket, de amit szállítunk, azok ragyogóan szép színes képek. Az egyik kép, melyet I-ső számmal jelölünk: „Krisztus a töviskoronával”. II. számú képtünk: „Szűz Mária”, míg a III. számú kép: „Ős park”. Egy-egy ilyen színes festmény-reprodukció bérmentve 95 fillér. Ha kétféle képet rendel egyszínesre, akkor 1 pengő 70 fillér bérmentve.

Ha mind a három képet rendel meg egyszínesre, úgy 2 pengő 85 fillér helyett 2 pengő 20 fillért kérünk (az összeg bélyegben is beküldhető).

A képek mérete: 26 cm. széles és 36 cm. magas. A képeket erős tokban szállítjuk, úgyhogy azok nem sérülhetnek meg.

Megrendelések Tolnai Világlapja kiadóhiva-talához küldendők, Budapest, VII, Dohány u. 12

Cigány: Azt, hogy: Látod-e babám, látod-e babám...

Uzsoki: Mondja, miért tegez maga engem? Mi az, hogy látod? Talán látja, nagyságos úr? És micsoda hegyet akar velem megnézetni?

Cigány: Az a hegy csak a nótában van! Csínájjam?

Uzsoki: A hegyes nótát? ... Á! Ez egy jó nóta Semmeringen, de nem egy alföldi faluban... más nincs?

Cigány: Akad! Akad! Talán a „Nem én lettem hüllen hozzád, te esaltál meg engem“?

Uzsoki (esodálkozva): Mondja, ki mesélte ezt magának?

Cigány: Ne támadjak fel a síromból, ha ezt a nótát valaki mesélte...

Uzsoki: Ez egy nóta?

Cigány: Hát mi más!

Uzsoki: Ne mondja! Tudniillik ez velem szórul szóra megtörtént Pesten! Tudja egy Irén nevű nő és köztem... különben mit mesélek... játssza el, hátha a folytatás is benne van...!

Cigány: A fülibe húzzam?

Uzsoki: A testrészt nem fontos!...

Cigány (játsszik).

Uzsoki (énekel): Nem én lettem hüllen hozzád, Te esaltál meg engem, Bánom is te stb.

Szilvássiné (kinyíltja a háza ablakát és kinéz): Fess ember! (Uzsokival együtt dudolja a nótát, miközben állandóan kacsingat rá.) Csak nem nekem szól a szerenád?

Uzsoki (most veszi csak észre Szilvássinét, Cigányhoz halkán): Ajjaj, feles nótát játszottunk! Ki ez a néni?

Cigány: Bizonyos Szilvássiné! A szomszédja az Esztikének!

Uzsoki: Úgy! Hát amíg kinéz az ablakon nem éjjelizenélünk! Sodródni egy szerenádban!? Hogyne!

Szilvássiné: Miért hagyta abba a koncertet, uraságod?

Uzsoki: Nem hagyta abba, csak pauzálunk egy kicsit!

Szilvássiné: Jó hangja van... alt?

Uzsoki: Tessék?

Szilvássiné: Alt!

Uzsoki: Nem olyan alt, 42 éves vagyok!

Szilvássiné: Oh, én a hangját kérdezem.

Uzsoki: Az se idősebb!

Cigány (Uzsokihoz halkán): Üssek a vonóval a fejire?

Uzsoki (a cigányhoz): Erre még visszatérünk!

Szilvássiné: Éjjeli zenének szánta uraságod az előbbi kis dalt?

Uzsoki: Áh!... Privát szórakozás! Úgye, művész úr?

Cigány: Kapjam be az influenzát, ha nem igaz!

Szilvássiné: Pedig, higgye el, szép az éjjeli zene... ha egy gyengéd férfi örömet akar szerezni a szíve választottjának, úgy ez a legkedvesebb figyelem... Oh, én már nagyon sok éjjeli zenét kaptam... De sokat játszották itt az ablakomnál azt, hogy „Szerelmes vagyok én, szépasszony, magába“.

Uzsoki: Ezt magának énekelték?

Szilvássiné: Hát persze, hogy nekem!

Uzsoki: Ugratni akarták!...

Szilvássiné (kacéran): Miért? Talán nem tetszem magának? Nem vagyok szép?

Uzsoki: Szép?... Ha azt mondom, hogy tűrhető, akkor kuláns voltam!... Szabad? (Megnézi jobban.) Mi az, hogy kuláns? Ráfizetek!...

Szilvássiné: ...No én megyek lefeküdni... Csak dalolgasson tovább, majd az ágyban hallgatom... Félálomban... ami az ablakon beszűdik... Pardon, még be se mutatkoztam: Ilonka!...

Uzsoki: Örvendek! Frigyes!...

Szilvássiné: Részemről... (becsukja az ablakot és el).

Cigány: Ha még itt marad, én odavágtam volna a gyantát.

Uzsoki: Node kérem!... Egy nőről nem szabad így beszélni... Nem lett volna kár azért a gyantáért?... De gyerünk azzal az előbbivel, Kubelik úr... Az én kis Esztikém azóta talán már el is epedt értem...

Sajó (a ház felől jön): Jó estét, Uzsoki úr!

***Mindnyájunkat érhet
baleset,***

***de csak a Pesti
Hírlap előfizetői
vannak ez eset-
ben ingyenesen
biztosítva!***

- Uzsoki** (*abbahagyja az éneklést*): Na nézd csak a Sajó! Mit csinál maga erre?
- Sajó**: Eladtam egypár tucat harisnyát... Hogy van, hogy van?
- Uzsoki**: ... Ahogy én vagyok ... Bár úgy élhetnék, ahogy élek!
- Sajó**: Maga mindig panaszkodik! ... A kávészűrő az a legjobb szakma máma!
- Uzsoki**: Ahogy maga téved! ... Vidéken mindenki föllet issza a kávé! ... Ha a nagybátyám nem küldene Bécsből néha egy libát, hát éhenhalnék!
- Sajó**: Ugy! ... Mi a nagybátyja?
- Uzsoki**: Tintagyáros!
- Sajó**: És libát küld?
- Uzsoki**: Miért? Mindenesetre jobb, mintha libagyáros lenne és tintát küldene! ...
- Cigány**: De mennyivel, de mennyivel!
- Sajó**: Még maga panaszkodik, akinek éjjeli zenére telik?
- Uzsoki**: Üzleti ügy!
- Sajó**: Hallottam! ... 100 hold prima szántó!
- Uzsoki**: Ki mesélte?
- Sajó**: Az egész község tud már róla! És ráadásul milyen csinos a lány!
- Uzsoki**: És milyen termékeny!
- Sajó**: A lány?
- Uzsoki**: Dehogy! A föld! ... Tavaly 15 mázsa termett holdanként!
- Sajó**: És micsoda?
- Uzsoki**: Azt nem tudom! De 15 mázsa még löherében is szép összeg!
- Cigány**: Pláne, ha négylevelű!
- Sajó**: És már biztos, hogy ebből házasság lesz?
- Uzsoki**: Remélem! ... Csak az anyja ellenzi még! Azt mondja, hogy a még fiatal hozzám! De én már megnyugtattam!
- Sajó**: Mit mondott neki?
- Uzsoki**: Hogy bízza csak rám! Ha a feleségem lesz, egy hónap alatt öt évet fog öregedni! (*Nevet.*) Ez jó mi?
- Sajó**: Kedves (*körülnéz, majd rosszmájúan*): Hát sok szerencsét! És fogadjon el tőlem egy baráti tanácsot! A Vargára vigyázzon!
- Uzsoki**: Vargára? Ki az?
- Sajó**: Nem hallott még a Vargáról, az itteni borbélyról? Szerelmes az Esztikebe ... Tudja, egy nagy bivaly erős ember! Állandóan borotvát hord magával és avval fenyegetőzik, hogyha az Esztike máshoz megy feleségül, akkor elvágja a férjének a nyakát!
- Uzsoki** (*rémülten*): A férjének! Hü! Hát miért nem csukatják le?
- Sajó**: Még nem lehet! Előbb meg kell várni, amíg magával valami baj történik!
- Uzsoki**: Velem? Ki vár arra?
- Sajó**: Hát maga lesz az Esztike férje! Vagy nem?
- Uzsoki**: ... Vagy nem! ... Nahát! ... Ilyen história! ... Tudja nekem mingyárt gyanus volt, hogy egy gazdag és szép fiatal leányt ilyen könnyen hozzám adnak! Gondoltam, hogy valami nem stimmel, de hogy egy borbély egy zsülettel? ... Ah! ... Ez a partí vissza fog menni!
- Cigány** (*sajnálkozva*): Hogy a nyü essen a pengéjébe! Hisz ez tisztára abszolút!
- Sajó** (*ijedten megragadja Uzsoki karját*): Itt a baj! ... Látja, az az óriást, aki erre jön? Az a borbély!
- Uzsoki** (*ijedten*): Komolyan? ... (*Cigányhoz.*) Zenekar indulót! Megyünk! ...
- Sajó**: Nehogy most elszaladjon! Azzal csak gyanussá tenné magát! Már biztos észrevette, hogy éjjeli zene van itt!
- Uzsoki**: Várjam meg? Talán még azt is mondjam neki, hogy itt a nyakam, tessék szappanozni!
- Sajó**: Nézze, Uzsoki úr, nekem van egy jó ideám! Ha ez ide jön és kérdi, hogy kinek ad éjjeli zenét, mondja, hogy nem az Esztinek, hanem a szomszédjuknak, a Szilvássinének!
- Uzsoki**: Annak, aki itt lakik? ... Azt én ismerem már! Előbb megszólított!
- Sajó**: Na! Hogy tetszett a nő?
- Uzsoki**: Izlés dolga! ... Tudja van, akinek az ilyen nem tetszik!
- Sajó**: És magának?
- Uzsoki**: Én vagyok az! ... Szóval azt

mondjam, hogy a Szilvássinének adtam az éjjeli zenét!... Akkor nem fog haragudni, úgye?

Sajó: Direkt örülni fog neki!... Sőt mondhatja azt is, hogy milyen szerelmesek maguk egymásba...

Uzsoki: ...Hogy folyton esőkolózunk!... Hadd örüljön a borbély!

Sajó: Úgy van! Szóval viszonyuk van!

Uzsoki: De csak szóval!... Tettel nem!

Cigány: Ha maradunk még, akkor fogjak egy szép akkordot?

Uzsoki: Fogja a száját most!... (néz a ház felé). Mekkora ember!

Varga (jobbrol jön): Jó estét kívánok!

Uzsoki: Alászolgája!

Varga (közvetlenül): Éjjeli zene, mi?

Uzsoki (Sajóhoz): Sajókám, beszéljen maga!

Sajó: Olyasmi!... A barátom adja!...

Varga: Szép dolog is az!... (Uzsokihoz:) Pardon!... Nevem Varga János, borbély!...

Uzsoki: Örvendek! Nevem Uzsoki!... (mentegetőzve:) Kis éjjeli muzsika...

...Tecicik tudni, amit nappal keresek, azt éjjel elzenélem!... (nevet).

Varga (nevet): ...Hát bizony, így van valahogy!... az embernek még szórakozásra is alig telik a mai időben!... Én még a rezsit is alig bírom megkeresni, pedig mindent egyedül csinállok!...

Uzsoki: És mindent borotvával?

Varga (nevet): Hát persze, hogy borotvával!... Talán azt hitte, kaszával?

Uzsoki (ijedten): Kaszával?... Isten őrizz! Már akkor inkább borotva.

Varga: Humoros ember lehet, Vereckei úr!...

Sajó (kijávitva): Uzsoki!

Uzsoki: Mindegy az! Szoros, szoros!...

Varga: Aztán csak így ad éjjeli zenét? Szárazon?

Uzsoki: Szárazon? Mért? Itt le szokták önteni az embert?

Varga: Én a belső szárazságot értetem! A szerenádhoz ivás dukál... majd a mórét átszalasztjuk ide a restibe! (Cigányhoz.) Hozzál két liter ürmöst!!

Uzsoki (szabadkozik): Az nem létezik... nem engedem! Elvégre én adom a szerenádott!

Varga: Ugyan, ne okoskodjon! Hozzál két liter!

Uzsoki: Nem! Nem engedhetem! (Cigányhoz.) Csak egy liter!

Cigány: Tessék még adni a poharakra valami betétet...

Uzsoki: Majd én... Nesze egy pengő! (Vargához.) ... De vigyázni a poharakra... óhne csapkodás...

Cigány: Ajajaja... de mulatunk mingyárt! (El.)

Varga: Aztán, kinek szól a szerenád? Az Esztikének?

Sajó (meghúzza Uzsoki kabátját):

Uzsoki: Az Esztikének? (Sajóhoz.)

Benne van az egyenesben! (Fenn.)

Csak nem teccik komolyan gondolni?

Varga: Mért? Nagyon egy csinos leány ez az Eszti!... Biztos annak adja, csak szégyelli bevallani!...

Sajó (súgva): Be akarja ugratni... Álnok ember!

Uzsoki: Csinosnak, csinos, de nekem nem a zsánerom!... Már megmondta Schiller, hogy: von gustibus non est circulus viliosus!...

Varga: Ha Schiller mondta, az más!... Pedig egy nagyon helyre teremtés ez a kislány! Én megpróbálnék udvarolni neki a maga helyébe!

Uzsoki: Ezek, úgy látszik, szakítottak!

Sajó (súgva): Ne düljön be! Álnok ember!...

Varga: Én bizony akár a tűzbe is mennék az ilyen leányért!

Uzsoki: Nézze borbély úr, tűz más és borotva más!...

Cigány (vissza a borral és a két pohárral): Muskotály nem volt, hoztam ürmöst!

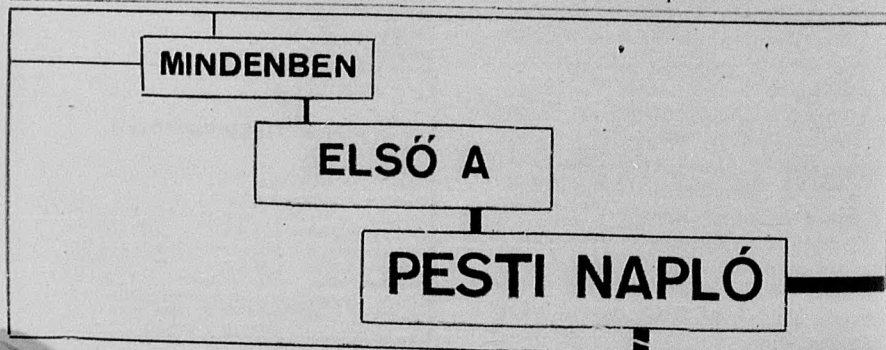
GÓMBÓSNÉ-GALAMB MARGIT:

Az úriasszony

Ez a tartalmas, rendkívül tanulságos könyv, amely az írás művészetével tárgyalja mindazt, ami az igazi úriasszony alkotó lényege, a magyar irodalomban páratlan sikert ért el. Figyelmebe ajánljuk az „Uriasszony”-t mindazoknak, kik lelki finomságra és úri gondolkodásra törekednek. A mű csinosan van bekötve. Ára bérmentve 1 pengő 90 fillér. Megrendelhető a „Délibáb” kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány uca 12

Varga: Hát ürmöst is kértünk!
Cigány: Tudom... tudom! Csak úgy mondom, hogy muskotály nem volt.
Varga: Hű, de nagyot mulatunk mi rögtön! Ne kedvem, ne! Pajtikám! Kirúgom a ház falát!
Uzsoki: Isten őrizzen! (Sajóhoz.) A ház is benne van a hozományba...
Sajó: De nekem sajnos mennem kell!... (Uzsokihoz.) Wie ich gesagt hab! Magának viszonya van a Szilvássinéval...
Uzsoki: Nyugodt lehet!... Nagyon köszönöm!
Sajó: Ajánlom magam!
Varga: Áldja meg az Isten! (Uzsokihoz.) Nem is bánom, hogy ez elment, mert a külseje után ítélve, más valláson lehet, mint mi!
Uzsoki: Más? Ki van keresztelkedve!
Varga (cigányhoz): Hát bevezetésül azt húzd el, hogy... (Nóta tetszés szerint, cigány játszik, Felemeli a poharat.) Ex! (Kézét nyújt.) Szervusz!
Uzsoki: Alászolgája!... Mért tetszik már menni?
Varga: Szervusz! Legyünk pertük! Csapj bele!
Uzsoki: Csapjon bele a... (hirtelen ijedséggel.) Szervusz!
Cigány (pohárral): Szabadna ide lötytyenteni abból az alkohorból... (iszik) jobb, mint az anyatej, becsületszavamra!
Varga: Ne kedvem, ne! (cigányhoz) Csak szép pianó, ide, a fülembe... hogy „Száz száz gyertyát, száz icce bort, ide az asztalra...”
Uzsoki: Pajtikám, minек kell ilyen

quantum? „Három alma meg egy fél” az egy nóta!
Varga (cigányhoz): Ácsi! Három alma meg egy fél...
Cigány (játssza).
Varga és Uzsoki (éneklük): Három alma meg egy fél...
Uzsoki: Bácsi!... A fél se kell... spóroljunk, pajtikám!
Varga: Igazad van!... Puszt!
Uzsoki: Pusztival is spóroljunk, pajtikám!
Varga (iszik): Hidd el, komám, szép ez az élet, ha megvan a bor hozzá... mert tudod, ha az ember fiatal, akkor háromból áll a világ: bor, nóta meg asszony! Az idősebb korban már elég a bor meg a nóta! A kell!... Te, hány éves vagy, pajtikám?
Uzsoki: Hát énekelni még tudok...
Varga (cigányhoz): Te meg ne állj ilyen csalén, mert egybe agyoncsaplak!
Cigány: Talán moderálnyá magát! Nézenek oda, mingyárt agyoncsapdos!! Nem vagyok szokva az ilyen tónusokhoz!
Varga: No, most aztán, kuss!
Cigány (fenyegetve): Hát azért!! (Játsszani kezd.)
Varga és Uzsoki (tetszésszerűen nótaikat énekelnek).
Varga (nóta közepén): Hej! (Földhöz akarja vágni a poharat.)
Uzsoki (rémülten megfogja a karját): Hé, pajtikám! A betét!
Varga: Ereszd el a karomat! Hadd vájam földhöz a poharat!

Uzsoki (görcsösen fogja a karját): Inkább engem!

Varga: Téged? No, gyere!

Uzsoki: Maradjunk mégis a pohárnál!

Varga (dühös): Most már elvitted a kedvem... *(cigányhoz)* Ácsi! Mehetsz haza! Elég vót!

Cigány: Jaj, de le tetszett egyszerre lohadni!... Hát nem is egészséges forcírozni az ilyet... áldjon meg az Isten engem! *(Elmegy.)*

Varga: Hát kinek is szólt a zene?

Uzsoki (bizalmasan): Ennek az asszonykának itt! A Szilvássinének!

Varga (dühödten): Micsoda? Maga ismeri azt az asszonyt??

Uzsoki: Mi az, hogy ismerem?... *(halkabban.)* Tudja mi van közöttünk?

Varga: Csak nem?

Uzsoki: Na látja!... De köztünk maradjon...

Varga (rettenetes dühvel): Hallja!...

Uzsoki: Mondja, mit igazul? Öt hónapja

olyan viszonyunk van, hogy majd megőrülünk!... Jöjjön ide! *(Magához húzza, súgva:)* Van már egy gyerekünk is a lelencházban! *(Félre.)* Erre nem is tanított a Sajó!

Varga: Gyerekük van?... Hisz azt mondta, hogy csak öt hónapja van viszonyuk!...

Uzsoki: Hát úgy is néz ki az a gyerek!

Varga (tajtézkik): Ember!... Én most kihívom ezt az asszonyt és mindent a szemébe fog mondani. Érti? A szemébe!... *(kopog az ablakon.)* Ilonka, jöjjön ki!... Ilonka!

Uzsoki (félve): Itt valami nem stimmel!... Azt hiszem, a lelencházat nem kellett volna mondani!

Ilonka (hálókabátban ki): János, maga az?... Mit akar tőlem?... Mondtam, hogy arról szó sem lehet!...

Varga: Ez az alak azt merte állítani, hogy maguk szeretik egymást!

Ilonka (boldogan): Ő mondta?...

SALAMANDER TAVASZI MEGLEPETÉSE!

29.50 24.50

KÉT MERSEKELT ARC SOPORT

VII. Erzsébet-körút 36 IV. Kossuth Lajos uca 2 Szeged, Kárász uca 6
 IV. Keckeméti uca 19 VI. Andrassy-út 37 Debrecen, Ferenc József-út 22

- Uzsoki:* Hát nem szeret? *(Súgva.)* Pssz! Zsilet van nála!
- Honka (boldogan Uzsoki nyakába borul):* Imádom!...
- Uzsoki (Vargához):* Ez így megy öt hónapja!...
- Varga (a gallérjánál megragadja Uzsokit):* Hallja, maga semmiember, én most olyat fogok magára esapni, hogy a feje leszalad a bordái közé és onnan úgy fog kikukucskálni, mint a majom a ketrecéből!...
- Uzsoki:* De miért? Az Esztikéhez semmi közöm!...
- Varga:* De ehhez igen? Mi? Ez az én babám, ha nem tudta eddig!...
- Uzsoki:* Ez is? Mi az, maga itt minden nőt lefoglal?
- Varga:* Az Esztihez semmi közöm!... Ez a nő volt nekem az egyetlen végzetes szerelmem!...
- Szilvássiné (szégyenlősen):* Május volt... és én odadoftam magam!...
- Uzsoki (rémülten):* Ez igaz? ... Jaj, az a gazember Sajó!...
- Varga:* Hallja, maga vacak ember, én most hazamegyek a borotvámért és öt perc múlva visszajövök! Ha akkor is itt találok, én átvágom a nyakát, mint egy esirkének! Bánom én!? Nekem már minden mindegy! *(Elrohan.)*
- Uzsoki (utánanéző):* A Jelenházat nem kellett volna mondani!... Na, Sajó!
- Szilvássiné:* Frigyes! Hát tényleg szeret? Oh, minő boldogság, kicsi galuskám!...
- Uzsoki:* Azt mondta, galuskám, A horbély azt mondta, levág mint egy esirkét, én benne vagyok a szaftban, még csak a galuska hiányzott, hogy kész pörkölt legyen belőlem! ... Na, én megyek! ... Még csak az kell, hogy a horbély itt találjon!
- Szilvássiné:* Várjon, Fricikém! ... Jövök én is magával Pestre!...
- Uzsoki:* Az ki van zárva! ... Mit csinálna maga Pesten?
- Szilvássiné:* Van egy párezer pengőm! Azt magammal hozom!...
- Uzsoki:* Magának Pestre kell menni!... Gyerünk! *(Megéleli.)*
- Eszti (a ház felől be, megrökönyödve veszi észre az ölelkezést):* Fricikém, Mi ez?
- Uzsoki (újdeden):* Ez egy tévedés!...
- Szilvássiné (mérgesen):* No de kisaszszony? Mióta Fricikém magának az én vőlegényem?
- Eszti:* Mióta vőlegénye magának az én Fricikém?
- Uzsoki:* Szabad nekem is hozzászólni a kérdéshez?...
- Eszti (rárival):* Csönd!...
- Uzsoki (megnyuhászzkodva):* Ezt akartam mondani!...
- Szilvássiné:* Vegye tudomásul, kisaszszony, hogy én és ez az úr titokban jegyesek vagyunk!...
- Uzsoki:* De milyen titokban, még én se tudok róla!...
- Szilvássiné:* De, Frici? Az előbb azt mondta, hogy nekem Pestre kell menni,
- Uzsoki:* Mondom is... Maga menjen Pestre, én ittmaradok!... *(Könyörögve.)* Esztikém!
- Eszti (sírva):* Énhozzám ne szóljon! Csak ölelgesse tovább ezt az aszszonyt!... Na, menjen, csókolja!... *(El dühösen.)*
- Szilvássiné (ölelésre váró pózban):* Rajta, Frigyes úr, rajta!...
- Uzsoki (szomorúan):* Száz hold prima szántó fuccs!
- Varga (be):* Hallja, maga vacak ember!
- Uzsoki:* Parancsoljon!...
- Varga:* Nézze, én meggondoltam magam! Maguk szerelik egymást! hát legyenek boldogak! De figyelmeztetem, ha most azonnal el nem veszi feleségül ezt a személyt!...
- Uzsoki:* Én, őt? *(Rémülten.)* Jaj!
- Varga:* ... akkor fogom ezt a borotvát *(előveszi)* és elvágom a nyakát, mint egy esirkének!
- Uzsoki:* *(rémülten):* Aranyos!
- Varga:* Hát vagy elveszi, vagy jön a borotva! Válasszon!
- Uzsoki (leül, nyakába teszi a zsebkenőjét, majd nyugodtan):* Lehet szappanozni!...

Szok
Berlin
Hollay
— M
című f
játsozt
Dolores
de Sugy
Déts-hy
levelét
Maria I
Achilles
Nationa
Fiatalsá
tartja.
úgy mő
és költé
írni, de
kísérlet
közékk
Levelét
Ezt a fi
és ezrét
szolgálh
olvasó.
több hib
és amik
asszony
telen les
sokat n
félre), e
sem vol
könyvek
Az apát
ügyben
hoz (Eu
nagyon
stílus sz
lapunk
lőre csa
hattny.
A.-G., B
Miskolci
éves. Jel
tartózkö
ben is c
városban
fog vála
ban már
Margit.
Mayer—
Vilma:
Monica
olvasó. J
Berlin S
Colman:
City, Cal
strasse 15
sttasse 81
Studio, C
Berlin, 1
1878-ban
írt, majd
feljebb és
nem min
gatóba j
származá
zenéjü k

Szerkesztői üzenetek

Szokody. Olga Csehova: Tschehova Film, Berlin S. W. 48, Friedrichstrasse 224. Hollay Kamilla, Berlin, Gisebrechstrasse 14. — **M. J. rajongó.** A „Moszkvai táncosnő” című film férfifőszerepét Charles Farrell játszotta. A többi szereplők a következők: Dolores del Rio, Dorothy Revier, Andreas de Sugurola, Ivan Linov, Boris Charsky. — **Détsy E. E.** Címét nem közölte, tehát levelet nem írhattunk. Ime a két cím: Maria Paudler: Berlin, Hallensee, Albrecht Achillestrasse 5/a. Billie Dove: First National Pictures Inc, Burbank, Calif. — **Fiatalság.** Van egy közmondás, amely azt tartja, hogy „fiatalság bolondság”, mi ezt úgy módosítjuk, hogy fiatalág bolondság és költészet. Tavasszal nem muszáj verset írni, de maga írjon tovább is. „A nagy diva” kísérletnek nagyon szép. Összel próbálkozzék meg ismét. — **T. Istvánné, Szeged.** Levelét továbbítottuk. — **G. A., Kosice.** Ezt a filmet nálunk még nem mutatták be és ezért a kérdéses ügyben, sajnos, nem szolgálhatunk felvilágosítással. — **Egy régi olvasó.** Darabjában sok ötlet van, de még több hiba. Az elején régi vicceket mondanak és amikor végre történik valami (jön az asszony) akkor — enyhén szólva — izléstelen lesz (vetkőzési jelenet). A szereplők sokat monologizálnak (szerzői instrukció: félre), ez pedig már Csiky Gergely idejében sem volt divat. — **Rózsa Vera.** A kért könyvek szerzőinek nevét nem ismerjük. Az apátplebános nagyságos. A harmadik ügyben forduljon az érseki helytartósághoz (Budapest, Vár). — **C. Ronald.** Verse nagyon kedves és ötletes, de szerkezetten és stílus szempontjából hibás. Nem üti meg lapunk mértékét. Irjon sokat... de egyelőre csak az íróasztalfiókjának. — **Fehér hatyjú.** Jenny Jugo címe: Universum Film A.-G., Berlin, SW. 68, Kochstrasse 6/8. — **Miskolci kisleány.** Jan Kiepora nőtlen, 26 éves. Jelenleg turnén van és így mostani tartózkodási helyét nem tudjuk. Különben is csak két-három napig szokott egy városban tartózkodni. Azt hisszük, hogy fog válaszolni a levélre. Ebben a szezonban már nem jön Pestre. — **Dr. Petrovics Margit.** Greta Garbo: Metro-Goldwyn-Mayer-Studios, Culver City, Calif.; Bánky Vilma: United Artists-Studio, 7200 Santa Monica Bld., Hollywood, Calif. — **W. hű olvasó.** Jenny Jugo: Universum Film A.-G. Berlin SW. 68., Kochstrasse 6/8. Ronald Colman: Sam Goldwyn-Studio, Culver City, Calif.; Liane Haid: Berlin, Duisburgerstrasse 15; Wilhelm Dieterle: Berlin, Jenauerstrasse 81; Victor Vareoni: Cecil B. de Mille-Studio, Culver City, Calif.; Oscar Marion: Berlin, Kurfürstendamm 110. — **Genie.** 1878-ban, mint hírlapíró kezdte. Krokikat írt, majd szindarabokat, így jutott mindig feljebb és feljebb. Harmadik felesége. Majdnem mindig külföldön van és csak látogatába jön haza. — **Maharadza.** Angol származású, még életben van. Könyűzenéjű kis opera. — **Elvált asszony.** Fred

Louis Lerch: Berlin W., Regensburgerstrasse 14. Gustav Frölich: Berlin Westend, Kurländerallee 1. A kért színesz most vált el második feleségétől, azért, hogy egy harmadikkal kössön házasságot. — **Anna, Oroszvár.** Novarro haja, szeme barna, Európába jön, de hogy Budapestre ellátogat-e, még nem tudjuk, de valószínűnek tartjuk. Majd gondoskodnak róla. Menedzser van. — **A többi levélre jövő számunkban válaszolunk.**

Nagyságos Asszonyom!

Egy néhány cikkel ajánlok itt Önnek példátlanul olcsó árban és amelynek minőségéért 40 esztendő óta fennálló cégem szavatol.

Kérem legyen egy próbarendelést, mert ha nem felelne meg, készséggel cserélem be.

Crepe de Chinek 6⁹⁰
 kitűnő minőségek 9⁹⁰, 8⁹⁰ ...

Kashakelmék 7⁹⁰
 gyönyörű választékban 11⁹⁰, 9⁹⁰

Kabáthéles-újdonságok 2⁹⁰
 mintás műselymek 4⁹⁰, 3⁹⁰ ...

Vállkendők 4⁹⁰
 crepe de Chinből, pazar mintákkal 8⁹⁰, 5⁹⁰, Δ

Selyemharisnyák 4⁵⁰
 kitűnő minőségben 6⁹⁰, 5⁹⁰ ...

Keztyűk 1⁹⁰
 női, férfi és gyermekek részére újdonságok 3⁹⁰, 2⁹⁰ ...

Csipkeújdonságok

Vászonosztályon:

vásznak, sifónok, fehérnemű batisztok, divatcsipkék, stb.

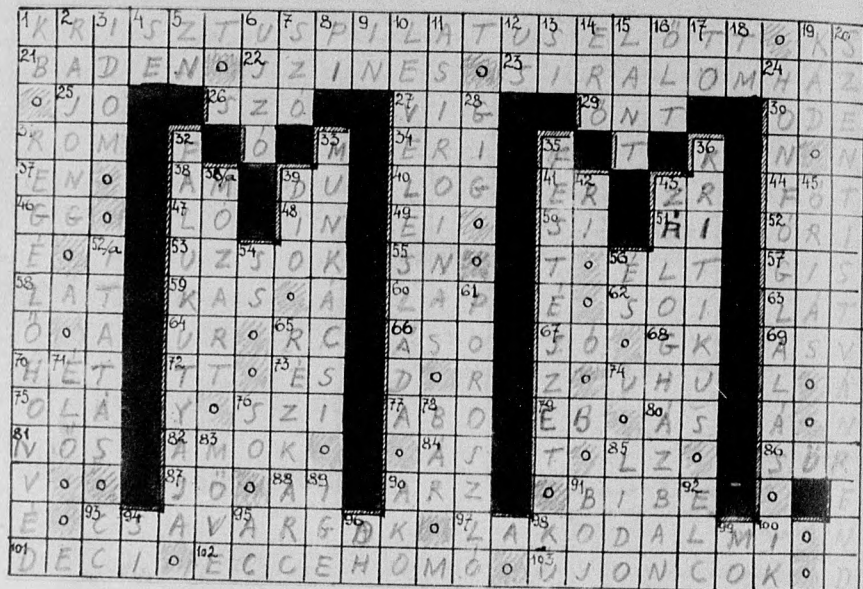
Legnagyobb választékban, legolcsóbban

Klein Antal

divat áruházában

Király u. 53 (Árkáda u. sarok)

Kis fejtörők ~ nagyoknak

Vízszintes sorok: 1. A 33. egyik világhírű alkotása 19. Fordítva rövidítés aláírásoknál 21. Itt üdült a 33. függ. 22. Képre mondjuk. 23. A 33. egy alkotása 25. Ékezetekkel nem rossz 26. Pl. a „szó” 27. Pesti színház neve 29. Tölt 30. Költemény – németül 31. Omladék 34. Bece női név 37. Rag 38. Német dátumszövecska 39. Német személyes névmás 40. Független 41. Német személyes névmás 43. „I”-vel vallásrövidítés 44. Falu Pest mellett 46. Azonos betűk 47. Állat 48. Német helyhatározó 49. Német összetett magánhangzó 50. Sporteszköz 51. Fordítva számár mondja 52. A 45. függ. eleje 53. A világháború híres szor 55. „I”-vel vonat megy rajta 56. Sírleírás 57. Felemelt hang 58. Régi mérték 59. Állati ferőhely 60. Két oldal 62. Francia személyes névmás 63. Aki néz 64. Nem paraszt 65. „A”-val nép 66. Földszerszám 67. Fűszer 68. Fordított súly rövidítés 69. „Sav” „vas” betűi cserélve 70. Időegység 72. Multidő ragja 73. Kötőszó 74. Madár 75. Nép fonetikusan 76. Dohányos ige 77. Északi város 79. Kutya 80. Földmives ige 81. Felesége van 82. Indiai vad gyilkosság. Stefan Zweig könyvet írt róla 84. = 80 85. Betegség jelének mássalhangzói 86. Ital 87. Utban van 88. Az 51. ékezet nélkül 90. Világháború tábornoka 91. Nővény része 93. A 33. egy alkotásának címe 97. A 33. a „...hivogatok”-ról is festett 101. Mérték 102. A 33. egyik alkotása 103. A 33. egyik festményének címe.

Függőleges sorok: 1. Rövidítés 2. A 33. csak a 35-ért ... 3. Test 4. Tagadószó 5. Muzsika mássalhangzói 6. Ilyen hajnok is van 7. = 26 8. Görög betű 9. = 48 10. Ezt festette a 33. fiatal éveiben 11. A 33. egyik alkotása 12. „A”-val állam rövidítése 13. = 50 14. Munkánál számít 15. Pengetik 16. Gyűlök ige egy alakja 17. Éktelen állóvíz 18. Kis részecske mássalhangzói

19. Fürdesz benne 20. A király ezzel a kitüntetéssel jutalmazta 33.-at 24. A 33. egy világhírű alkotása 28. Angol fogat 31. A 33. egyik műve 32. A 33. egyik alkotásának címe 33. Világhírű magyar festő vezetékneve 35. A 33. művelte 36. A 33. félt is tőle, de festett is róla 38/a ... utolsó percei”, a 33. alkotása 39. Gyümölcs 42. Sír 43. A 33. egy alkotásának címe 45. Mesealak, de a 33. is ez volt 52/a. A 33. művének címe 54. Azonos betűk 56. Kötőszó 61. A 23-as alkotás egyik alakja 65. Művészi alkotás 71. Nem holt 76. Éktelen fűszer 78. Mulatóhely 83. A világháború híres német buvárhajója 85. Üdülőhely 89. Nyelvtani fogalom 90. Régi ürmérték 91. Küldönc 92. Tréfa 93. = 102 eleje 94. = 13 95. Latin kötőszó 96. Söhánytás 98. Mássalhangzó fonetikus 99. Körüti mozi reklámmogramja 100. Igevégződés.

15. számban megjelent keresztrejtvény megfejtése. Vízszintes sorok: 1. Városi Színház 13. Betanít 14. Aristom 16. Uti 17. Pédró 19. Iró 20. Dörög 23. Lel 24. Vázol 26. Ará (Ára) 27. Óse 28. Intó 30. Etető 33. Inná 35. Sy (Szendrey) 36. Más 38. Vét 40. Ér 41. Zo (ro) 42. ITT 40. Ego 44. Ma 45. Imre 47. Eposz 50. Zsir 52. Elő 54. Dió 55. Kabin 56. Rim 56/a. Kabin 57. Rim 59. Ukrán 61. Óre 63. Elzuz 65. Ajk 66. Rekruta 69. Kamelea 72. Sarkady Aladár. **Függőleges sorok:** 1. Vető 2. Átirat 3. Ra 4. Ön 5. Síp 6. Hélet 7. Zárlat 8. Iró 10. h(aj)s 9. Ni 11. Átizen 12. Zoro 13. Budai Szinkör 15. Molnár Aranka 18. De 21. Örömteli 22. Gá 24. Vó 25. Ásítózik 29. Nyom 30. Este 31. Ergo 32. Óvez 34. Néni 37. Át 39. Eg 46. Rebeka 48. Porlad 49. Samuka 51. Sorafá 53. Ön 54. Du 56. Ares 58. Iz 60. Ájer 63. Eta 64. Sál 67. RR 68. Uk (Ku) 70. Ma 71. Ed (De.)

Délibáb

Megjelenik minden szombaton

Raquel Torres amerikai filmszínésznő (1916 M-G-M)

30
HILL

Bud